

SVT VI : A 111

041	kieli	finsweeng
245	nimeke	Väestönmuutokset vuosina 1941-50
246	rinnakkaisn. swe	Befolkningsrörelsen åren 1941-50
246	rinnakkaisn. eng	Vital statistics in Finland in the years 1941-50
248	osan tiedot	Teksti
248	osan tiedot swe	Text
248	osan tiedot eng	Text
260	julkaisija	Helsinki : [Tilastollinen päätoimisto], 1955
440	sarja fin	Suomen virallinen tilasto 6 : A 111
500	ylänimeke	Väestötilastoa
598	huom.	svt
650	svt aihealue	Väestö - Befolkning - Population
650	tietovuosi	1941-1950
651	alue	Suomi - Finland

VI
VÄESTÖTILASTOA
A
VÄESTÖNMUUTOKSET

III
VUOSINA 1941—50
TEKSTI

VI
BEFOLKNINGSSTATISTIK
A
BEFOLKNINGSRÖRELSEN

III
ÅREN 1941—50
TEXT

*VITAL STATISTICS IN FINLAND
IN THE YEARS 1941—50
TEXT*

Alkusanat.

Tässä selonteossa käsitellään maan väestönmuutoksia vuosina 1941—50.

Koska väestönmuutostapahtumat mainitulla vuosikymmenellä muutamissa suhteissa ovat luonteeltaan toisenlaisia kuin vastaavat tapahtumat edellisellä vuosikymmenellä ja koska väestönmuutosten eri puolista käytettävissä olevat tiedot tarkkuudeltaan ja yksityiskohtaisuudeltaan ovat erilaatuiset, on katsottu olevan paikallaan keskittää esitys niihin aloihin, joissa on tapahtunut oleellisia muutoksia edellisestä vuosikymmenestä ja joista aineistoa on runsaimmin ollut käytettävissä. Erityisesti on huomiota omistettu avioliittoisuudelle, syntyneisyydelle ja luonnolliselle väestönlisäykselle, kun taas purkautuneita avioliittoja, kuolleisuutta (jota sitäpaitsi käsitellään julkaisuissa kuolemansyistä) muuttoliikettä ja todellista väestönlisäystä on käsitelty vähemmän yksityiskohtaisesti. Tässä julkaisussa on lisäksi kaksi taululiitettä, joista toisessa on tietoja syntyneisyydestä ammattittain, toisessa tietoja kuolleista ammatin ja iän mukaan.

Selonteko on laadittu osastonjohtaja A. Tunkelon johdolla ja tekstiesityksen on kirjoittanut v. t. aktuaari Tor Hartman.

Helsingissä, Tilastollisessa päätoimistossa, huhtikuussa 1955.

Förord.

Föreliggande redogörelse berör befolkningsrörelsen i riket åren 1941—50.

Dels på grund av att de händelser som inträffat inom befolkningsrörelsen under nämnda decennium i några avseenden till sin natur avvika från motsvarande händelser under föregående decennium, dels på grund av att de uppgifter om olika delar av befolkningsrörelsen som föreligga till noggrannhet och detaljrikedom skilja sig från varandra har det ansetts motiverat att koncentrera framställningen till de områden som synas ha genomgått de väsentligaste förändringarna i jämförelse med föregående decennium och om vilka de rikligaste primäruppgifterna föreligga. Därför har speciell uppmärksamhet ägnats åt nuptialiteten, nativiteten och den naturliga folkökningen medan upplösta äktenskap, mortaliteten (som dessutom behandlas i publikationerna om dödsorsaker), flyttningsrörelsen och den faktiska folkökningen behandlats mindre detaljerat. Till denna publikation har dessutom anslutits två tabellbilagor, en berörande nativiteten i olika yrken, en berörande dödligheten efter yrke och ålder.

Redogörelsen har utarbetats under övervakning av avdelningschef A. Tunkelo och texten har skrivits av t. f. aktuarie Tor Hartman.

Helsingfors, Statistiska centralbyrån, i april 1955.

Valter Lindberg

A. Tunkelo

Sisällys

	Sivu
I. Valtakunnan hallinnollisen jaoituksen muutokset ..	5
II. Solmitut avioliitot	8
III. Purkautuneet avioliitot	15
IV. Syntyneisyys	19
V. Kuolleisuus	26
VI. Luonnollinen väestönlisäys ja sen tekijät	31
VII. Muuttoliike	33
VIII. Todellinen väestönlisäys	37
Liite I a	40
Liite I b	42
Liite II	44

Innehåll

	Sid.
I. Förändringar i rikets administrativa indelning	5
II. Ingångna äktenskap	8
III. Upplösta äktenskap	15
IV. Nativiteten	19
V. Mortaliteten	26
VI. Den naturliga folkökningen och dess faktorer	31
VII. Flyttningsrörelsen	33
VIII. Den faktiska folkökningen	37
Bilaga I a	40
Bilaga I b	42
Bilaga II	44

Contents

	Page
I. Changes in the administrative division of the country	5
II. Contracted marriages	8
III. Dissolved marriages	15
IV. Nativity	19
V. Mortality	26
VI. Natural increase of population and its factors	31
VII. Internal migration	33
VIII. Real increase of population	37
Appendix I a	40
Appendix I b	42
Appendix II	44

I Valtakunnan hallinnollisen jaoituksen muutokset

Alueluovutuksista aiheutuneet muutokset. Siirtoväen sijoitus. Neuvostoliitolle v. 1944 luovutetun alueen pinta-ala (ilman vesiä) on 42 933,9 km². Lisäksi on Porkkalan alue, 384,9 km² vuokrattu Neuvostoliitolle 50 vuodeksi. Luovutettu ja vuokrattu alue käsitti kolme kaupunkia, kaksi kauppalaa ja 40 kokonaan sekä 27 osaksi luovutettua maalaiskuntaa. Lääneittäin jakaantui luovutettu ja vuokrattu alue ja näillä alueilla 31. 12. 1940 asunut väestö seuraavasti:

Lääni — Län	Pinta-ala Areal km ²	Väkiluku ¹⁾ Befolkning 31. 12. 1940 ¹⁾
Uudenmaan — Nylands	384,9	7 927
Viipurin — Viborgs	22 973,3	397 757
Kuopion — Kuopio	2 007,6	9 050
Oulun — Uleåborgs	1 638,1	1 904
Lapin — Lapplands	16 314,9	8 663
Koko maa — Hela riket	43 318,8	425 301

Yksityiskohtaisempia tietoja luovutetun ja vuokratun alueen väestöstä vuosina 1940 ja 1945 on SVT:n julkaisussa VI C 101.

Luovutetulta ja vuokratulta alueelta siirtynyt väestö ²⁾, jakaantui eri lääneihin 31. 12. 1950 toimeenpannun väestölaskennan mukaan seuraavalla tavalla.

Lääni — Län	Koko lääni — Hela länet		Kaupungit — Städer	
	Yht. — S:ma	Miesp. — Män	Yht. — S:ma	Miesp. — Män
Uudenmaan — Nylands	68 232	29 986	33 541	13 817
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	57 844	27 313	12 798	5 904
Ahvenanmaa — Åland	78	30	20	7
Hämeen — Tavastehus	69 105	31 953	19 815	8 606
Kymen — Kymmene	43 406	20 224	7 522	3 423
Mikkelin — S:t Michels	23 853	11 135	6 279	2 823
Kuopion — Kuopio	44 301	21 158	5 486	2 441
Vaasan — Vasa	33 533	15 736	7 631	3 457
Oulun — Uleåborgs	14 275	7 062	3 316	1 583
Lapin — Lapplands	7 479	3 812	1 437	687
Koko maa — Hela riket	362 106	168 409	97 845	42 748

Yksityiskohtaisempia tietoja siirtoväen sijoittumisesta väestölaskentahetkellä tullaan julkaisemaan muiden väestölaskennasta saatujen tietojen yhteydessä. Ajanjaksona 1. 1. 1945—31. 12. 1950 luovutettujen alueiden väestö kuului ei-alueelliseen keskusrekisteriin, josta tilastossa on käytetty nimitystä »Luovutettujen

¹⁾ Kymmenvuotistilaston 1940 mukaan.

²⁾ Luovutetulla tai vuokratulla alueella 1. 9. 1939 asunut väestö.

I Förändringar i rikets administrativa indelning

Förändringar förorsakade av landavträdelser. Den förflyttade befolkningens placering. Storleken av det område som år 1944 avträdde till Sovjetunionen utgjorde (exkl. vattendrag) 42 933,9 km². Därtill kommer Porkkala arrendeområde på 384,9 km², som arrenderats av Sovjetunionen på 50 år. Det avträdde och arrenderade området omfattar tre städer, två köpingar och 40 landskommuner samt ytterligare delar av 27 landskommuner. På länen fördelade sig den avträdde och uthyrda landarealen och dess befolkning 31. 12. 1940 på följande sätt:

Närmare uppgifter om de avträdde och arrenderade områdenas befolkning (1940 och 1945) finns i FOS VI C 101.

Den från de avträdde och arrenderade områdena förflyttade befolkningens ²⁾ fördelning efter bosättningslän vid folkräkningen 31. 12. 1950 framgår av sammanställningen nedan.

Detaljerade uppgifter om den förflyttade befolkningens bosättning vid folkräkningen publiceras i publikationerna om folkräkningens resultat. Under tiden 1. 1. 1945 till 31. 12. 1950 tillhörde de avträdde områdenas befolkning ett icke-territoriellt centralregister som i statistiken går under beteckningen »Avträdde

¹⁾ Enligt decenniestatistiken 1940.

²⁾ Befolkning bosatt på det avträdde eller arrenderade området 1. 9. 1939.

alueiden rekisteri». Kun luovutettujen alueiden väestö saatiin lopullisesti sijoitetuksi, siirrettiin heidät asuin-kuntansa alueelliseen rekisteriin. Suomen puolelle jäänyt osa Viipurin lääninä sai 1. 3. 1945 Kymen läänin nimen.

Aluejärjestelyt. Taulu 1 valaisee vuosina 1941—50 tapahtuneita aluejärjestelyjä.

områdenas register». Då de avträdda områdenas be-folkning slutligt placerats överflyttade de till ett terri-toriellt register i sin bosättningskommun.

De icke avträdda delarna av Viborgs län blevo Kym-mene län fr. o. m. 1. 3. 1945.

Områdesregleringar. Av tabell 1 framgå områdesreg-leringarna åren 1941—50.

Taulu 1. Aluejärjestelyt vuosina 1941—1950 — Tab. 1. Områdesregleringar åren 1941—1950

Mistä kunnasta Från vilken kommun	Mihin kuntaan Till vilken kommun	Väkiluku ¹⁾ — Folkmängd ¹⁾	
		Yhteensä Summa	Miehiä Män
1941			
Ruovesi	Pohjaslahti	14	7
Lappee	Lappeenranta — Villmanstrand	33	15
Juva	Haukivuori	108	58
Tervo	Karttula	29	15
Jyväskylän mlk. — Jyväskylä lk.	Jyväskylän kaup. — Jyväskylä stad	442	295
Maksamaa — Maksmo	Koivulahti — Kvevlaks	43	22
1942			
Ulvila	Porin kaupunki — Björneborgs stad	7 350	3 426
Uusikaupunki — Nystad	Uudenkaupungin mlk. — Nystads lk.	9	3
Lokalahti	» »	10	4
Kalanti	» »	124	67
Laitila	» »	9	3
Kalanti	Pyhämaa	172	86
Mäntyharju	Pertunmaa	10	8
Kurikka	Kauhajoki	151	86
Ilmajoki	»	17	8
Kalajoki	Rautio	75	36
Rautio	Kalajoki	13	4
Kalajoki	Alavieska	2	2
1943			
Kalanti	Uudenkaupungin mlk. — Nystads lk.	7	2
Parkano	Kihniö	79	51
Jyväskylän mlk. — Jyväskylä lk.	Jyväskylän kaup. — Jyväskylä stad	7 857	3 727
1944			
Maaria — S:t Marie	Turku — Åbo	480	282
Askainen — Villnäs	Taivassalo — Tövsala	14	4
Oripää	Yläne	47	23
Yläne	Oripää	5	2
Kiukainen	Nakkila	107	55
Luvia	»	6	3
Vesilahti	Pirkkala	7	4
Tottijärvi	»	3	1
Enonkoski	Savonranta	9	3
Savonranta	Enonkoski	32	20
Sonkajärvi	Iisalmen mlk. — Iisalmi lk.	56	30
Iisalmen mlk. — Iisalmi lk.	Vieremä	135	83
» »	Sonkajärvi	454	242
» »	Lapinlahti	20	12
Laihia	Jurva	116	64
Maalahti — Malaks	Pirttikylä — Pörtom	89	52
Oulujoki	Oulun kaup. — Uleåborgs stad	1 371	686
Sodankylä	Pelkosenniemi	14	6
Pelkosenniemi	Sodankylä	6	3
1945			
Lohja — Lojo	Nummi	12	5
Kuusisto — Kustö	Kaarina — S:t Karins	12	7
Joroinen	Pieksämäki	39	19
Karstula	Kyyjärvi	2 792	¹⁾ 1 394
1946			
Helsingin mlk. — Helsinge	Helsinki — Helsingfors	12 927	6 297
Huopalahti — Hoplaks lk.	» »	8 633	3 935

¹⁾ Karstulan seurakunta (joka käsitti Karstulan ja Kyyjärven kunnat) jaettiin Karstulan seurakuntaan ja Kyyjärven uuteen seurakuntaan. — Uppdelning av Karstula församling (som omfattade Karstula och Kyyjärvi kommuner) på Karstula församling och Kyyjärvi nybildade församling.

Mistä kunnasta Från vilken kommun	Mihin kuntaan Till vilken kommun	Väkiluku ¹⁾ — Folkmängd ¹⁾	
		Miehiä Män	Yhteensä Summa
Oulunkylä — Äggelby	Helsinki — Helsingfors	2 695	1 191
Kulosaaren huvilakaupunki — Brändö villastad	» »	1 220	531
Kaarina — S:t Karins	Turku — Åbo	5 291	2 399
Maaria — S:t Marie	» »	7 248	3 213
Porin mlk. — Björneborgs lk.	Porin kaup. — Björneborgs stad	5 057	2 361
Ruokolahti	Rautjärvi	11	5
Parikkala	Simpele	665	319
Äänekoski mlk. — Äänekoski lk.	Suolahden kauppala — Suolahti köping	3 741	1 868
1947			
Kakkerta	Turku — Åbo	431	228
Messukylä	Tampere — Tammerfors	7 340	3 464
Hausjärvi	Riihimäki	765	358
Riihimäki	Hausjärvi	78	40
Kuopion mlk. — Kuopio lk.	Kuopion kaup. — Kuopio stad	1 203	530
Riistavesi	Muuruvesi	5	2
Nilsjä	»	4	2
Säräisniemi	Vuolijoki	18	8
1948			
Vehmaa	Taivassalo — Tövsala	4	2
Uskela	Salon kauppala — Salo köping	4 899	¹⁾ 2 316
Halikko	» »	1 106	533
»	Angeliemi	3	1
Parainen — Pargas lk.	Paraisten kauppala — Pargas köping	79	48
Hämeenlinnan mlk. — Tavastehus lk.	Hämeenlinnan kaup. — Tavastehus stad	3 523	1 645
»	Vanaja	584	271
»	Renko	121	56
Vanaja	Hämeenlinnan kaup. — Tavastehus stad	3 282	1 511
Ruokolahti	Imatran kauppala — Imatra köping	383	230
Rantasalmi	Juva — Jockas	22	8
»	Enonkoski	10	4
»	Kangaslampi	17	12
1949			
Raisio — Reso	Turku — Åbo	11	6
Ylöjärvi	Tampere — Tammerfors	104	66
Kymi mlk. — Kymmene lk.	Kotkan kaup. — Kotka stad	67	35
Miehikkälä	Ylämaa	173	85
Imatran kauppala — Imatra köping	Joutseno	330	164
Joutseno	Imatran kauppala — Imatra köping	681	329
Ruokolahti	» »	17 268	8 341
Mikkelin mlk. — S:t Michels lk.	Ristiina	12	8
Anttola	»	3	—
Mikkelin mlk. — S:t Michels lk.	Anttola	5	2
Anttola	Mikkelin mlk. — S:t Michels lk.	94	54
Haukivuori	» »	7	4
Juva — Jockas	» »	201	108
Mikkelin mlk. — S:t Michels lk.	Haukivuori	44	23
Jyväskylän mlk. — Jyväskylä lk.	Jyväskylän kaupunki — Jyväskylä stad	182	87
Pietarsaaren mlk. — Pedersöre	Kortesjärvi	47	25
Purmo	»	151	70
Soini	Lehtimäki	10	6
»	Kyyjärvi	17	9
Alajärvi	»	171	83
1950			
Halikko	Uskela	63	33
Ylöjärvi	Tampere — Tammerfors	1 931	972
Sääksmäki	Valkeakosken kauppala — Valkeakoski köping	274	132
Vanaja	Janakkala	79	45
Valkeala	Kouvola kaup. — Kouvola köping	128	58
Heinolan mlk. — Heinola lk.	Heinolan kaupunki — Heinola stad	2 324	1 129
Heinolan kaupunki — Heinola stad	Heinolan mlk. — Heinola lk.	8	4
Rantasalmi	Juva — Jockas	47	27
Leppävirta	Suonenjoki	20	10
Vesanto	Konnevesi	50	22
Lapinlahti	Nilsjä	7	4
Tohmajärvi	Värtsilä	360	177
Pietarsaaren mlk. — Pedersöre	Pietarsaaren kaupunki — Jakobstad	99	52

¹⁾ Nämä henkilöt asuivat aikaisemminkin Salon kauppala-alueella, mutta kuuluivat Uskelan seurakuntaan; 1948 heidät siirrettiin Salon seurakuntaan. — Dessa personer voro också tidigare bosatta i Salo köpings område men tillhörde Uskela församling; 1948 överfördes de till Salo församling.

Lisäykseksi ylläolevaan tauluun on mainittava seuraavaa:

Helsingin alueliitoksen yhteydessä 1. 1. 1946 lakkasivat Haagan kaupala, Huopalahden ja Oulunkylän kunnat sekä Kulosaaren huvilakaupunki, koska ne kokonaisuudessaan liitettiin Helsingin kaupunkiin.

1. 1. 1946 lakkautettiin Akaan kunta ja muodostettiin Toijalan kauppalaksi.

31. 12. 1947 luovuttamatta jäänyt osa Jääsken kuntaa sekä osia Joutsenon ja Ruokolahden kunnista muodostettiin Imatran kauppalaksi.

1. 1. 1948 erotettiin osa Paraisten kunnasta Paraisten kauppalaksi ja Mäntän kunnasta tehtiin Mäntän kaupala.

1. 1. 1949 siirrettiin Iitin, Kuusankosken, Jaalan, Elimäen ja Anjalan kunnat (42 030 henkeä, niistä 20 168 miesp.) Uudenmaan läänistä Kymen lääniin.

Seuraavassa luetellaan ne vuosina 1941—50 perustetut uudet seurakunnat, joita ei mainita aluejärjestelyjen yhteydessä.

Till tabellen ovan må ytterligare följande tillägg göras.

I samband med inkorporeringen 1. 1. 1946 till Helsingfors stad upphörde Haga köping, kommunerna Hoplaks, Äggelby och Brändö villastad emedan de i sin helhet överfördes till Helsingfors stad.

1. 1. 1946 upphörde Akaa kommun och ombildades till Toijala köping.

31. 12. 1947 ombildades den icke-avträdde delen av Jääski kommun samt delar av Joutseno och Ruokolahti kommuner till Imatra köping.

1. 1. 1948 ombildades en del av Pargas landskommun till Pargas köping och Mänttä kommun ombildades till Mänttä köping.

1. 1. 1949 överfördes kommunerna Iitti, Kuusankoski, Jaala, Elimäki och Anjala (42 030 personer, därav 20 168 mk) från Nylands län till Kymmene län.

Av tabellen nedan framgår de åren 1941—50 bildade nya församlingarna som inte nämnts i samband med områdesregleringarna.

Taulu 2. Uudet seurakunnat vuosina 1941—50 — Tab. 2. Nya församlingar åren 1941—50

Uudet seurakunnat Nya församlingar	Seurakunta, jonka osista uusi on muodostettu Församling från vilken den nya avskiljts	Väkiluku Folkmängd
1941 Keski-Helsingin — Mell. Helsingfors Töölön — Töölö	Helsingin Pohjoinen suomalainen — Helsingfors norra finska » »	59 811 27 945
1946 Suolahden kauppalan — Suolahti köpings	Äänekosken maa — Äänekoski lands-	3 741
1947 Viekijärven — Viekijärvi	Pielisjärven — Pielisjärvi	3 740
1948 Käpylän — Kottby Imatran — Imatra	Helsingin Paavalin — Helsingfors Paulus'	6 692
	Jääsken — Jääski	13 280
1949 Sukevan — Sukeva	Sonkajärven — Sonkajärvi	2 923
1950 Lauritsalan — Lauritsala	Lappeen — Lappee	9 930

Lisäksi mainittakoon, että Sammatin kappeliseurakunta, joka oli viimeinen kappeli maassamme, v. 1950 erotettiin itsenäiseksi seurakunnaksi ja että Helsingin Pohjoinen suomalainen seurakunta, joka jaettiin v. 1942 Keski-Helsingin ja Töölön seurakunniksi, lakkasi.

Seuraavat uudet uskontokunnat on perustettu ko. kymmenvuotiskaudella: Suomen Adventtikirkko v. 1943, Tampereen islamilainen seurakunta 1943, Finlands Svenska Adventsamfund 1944, Jehovan todistajat 1945, Helsingin baptistiseurakunta Tabernaakkeli 1947 ja Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkko 1948.

II Solmitut avioliitot

Avioliittoisuus oli vuosina 1941—50 poikkeuksellisen suuri. Kun vuosina 1931—40 1 000 asukasta kohden solmittiin 7.9 avioliittoa, oli vastaava luku vuosina

Ytterligare må nämnas att Sammatti kapellansförsamling, den sista kapellansförsamlingen i riket, 1950 ombildades till en självständig församling. En församling har under tioårsperioden upphört: Norra finska församlingen i Helsingfors uppdelades år 1942 på Mellersta Helsingfors (Keski Helsinki) och Töölö församling.

Följande nya trossamfund ha bildats under decenniet: Finlands Adventkyrka år 1943, Tammerfors islamitiska församling år 1943, Finlands Svenska Adventsamfund år 1944, Jehovas vittnen år 1945, Helsingfors baptistförsamling (Tabernaklet) år 1947 och Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga år 1948.

II Ingångna äktenskap

Giftermålsintensiteten under perioden 1941—50 var exceptionellt stark. Medan antalet giftermål på 1 000 av medelfolkmängden åren 1931—40 var 7.9 var mot-

1941—50 9.s. Taulusta 3 ilmenee avioliittojen luku, niiden lukumäärä keskiikäkiluvun 1 000 henkeä kohden, niiden lukumäärä tuhatta 20—39 vuoden iässä olevaa keskiikäkiluvun miestä, vast. naista kohden sekä ensimmäiset avioliitot prosentteissa 20—39-vuotiaiden elossa olevien miesten, vast. naisten keskiäluvusta ajanjaksona 1941—50.

svarande tal för åren 1941—50 9.s. Av tabell 3 framgår antalet giftermål, antalet giftermål på 1 000 av medelfolkmängden, antalet giftermål på 1 000 män respektive kvinnor av medelfolkmängden i åldern 20—39 år samt antalet första äktenskap i procent av medelantalet kvarlevande män respektive kvinnor per åldersår i åldrarna 20—39 år för perioden 1941—50.

Tab. 3. Frequency of marriages

Vuosi — År Year	Avioliittojen lukumäärä Antal giftermål Number of marriages	Keskiikäkiluvun 1 000 henkilöä kohden Per 1 000 personer av medelfolkmängden Per 1 000 persons of the meanpopulation	Keskiikäkiluvun 1 000 kohden iässä 29—39 vuotta Per 1 000 av medelfolkmängden i åldern 20—39 år Per 1 000 of the mean-population at the age of 20—39 years		Ensimmäinen avioliitto prosentina vuotuisesta keskimäärästä jäljellä olevia 20—39-vuotiaita, ikävuotta kohden Första äktenskap i procent av årliga medelantal kvarlevande 20—39 åringar, per åldersår First marriage per 100 of the annual average of living persons 20—39 years old, per year of age.	
			M	N — K — F	M	N — K — F
1941	37 662	10.2	63.5	60.6	116.4	111.3
1942	26 891	7.3	46.2	43.1	82.7	77.6
1943	31 954	8.6	55.0	51.0	97.8	90.2
1944	31 535	8.4	54.9	50.1	96.3	87.5
1945	44 380	11.8	78.1	70.5	137.2	122.0
1946	49 743	13.1	87.3	79.0	153.8	137.3
1947	43 518	11.3	76.3	69.3	133.7	120.4
1948	38 977	10.0	68.3	62.4	118.8	108.5
1949	34 806	8.8	60.9	55.9	106.7	98.5
1950	34 205	8.5	59.7	55.2	104.3	97.6

Kuten taulusta ilmenee, avioliittoisuus saavutti huipunsa v. 1946. Tarkoitettu avioliittojen ja keskiikäkiluvun suhdeluku on korkein Suomen väestötilaston tähän saakka toteamista.

On ilmeistä, että avioliittojen vuotuinen lukumäärä, uudestaan naimisiin menneitä lukuunottamatta, ei voi pitempää aikaa nousta suuremmaksi kuin puoleen vuosittain avioliittoikään tulevien lukumäärästä. Ylläolevassa taulussa on vuosittain avioliittoikään tulevien lukumäärä oletettu suunnilleen yhtä suureksi kuin mitä elossaolevia 20—39-vuotiaita keskimäärin on vuosiluokkaa kohden. Mainittakoon, että v. 1930 miesten ensimmäiset avioliitot olivat 83 % elossaolevien 20—39-vuotiaiden miesten keskimäärästä vuosiluokkaa kohden, vastaavan luvun naisten kohdalla ollessa sama 83 %. Tähän verrattuna oli avioliittoisuus miesten ensimmäisten avioliittojen osalta vielä ajanjakson 1941—50 lopussa suhteellisesti jokseenkin korkea.

Korkean avioliittoisuuden syyt lienevät löydettävissä osaksi avioliittomoraalisissa tapahtuneista muutoksista, osaksi siitä, että suurten väestöryhmien taloudelliset ehtodot ovat parantuneet. Viimemainittuun syyryhmään kuuluvat lisääntyneet reaali-palkkatulot sekä sosiaalipoliittisista toimenpiteistä johtunut elinehtojen helpottuminen. Muutamat viittaukset valaiskoot näitä muutoksia. Seuraavaan asetelmaan on otettu maatalous- ja teollisuustyöväen palkkaindeksit vuosilta 1938, 1948 ja 1950 sekä kaikkien työläisten, kaikkien virkamiesten ja kaikkien palkkauttijain vastaavat palkkaindeksit.

Som av tabellen framgår uppnådde giftermålsintensiteten sitt maximum år 1946. En så hög siffra för förhållandet mellan antalet giftermål och medelfolkmängden har tidigare icke noterats i Finlands befolkningsstatistik.

Det är uppenbart att giftermålen per år, omgiftna frånräknade, i längden icke kunna vara flere än hälften av antalet sådana personer, som per år komma upp i giftermålsåldern. I tabellen ovan har såsom ungefärligt mått på antalet personer som per år komma upp i giftermålsåldern tagits medelantalet kvarlevande 20—39 åringar per åldersår. Som jämförelse må nämnas att männens första giften år 1930 utgjorde 83 % av medelantalet kvarlevande män i åldern 20—39 år per åldersår, motsvarande siffra för kvinnorna år 1930 var densamma eller 83 %. Sålunda är giftermålsintensiteten för männens första giften ännu i slutet av perioden 1941—50 relativt sett mycket hög.

Orsakerna till den höga giftermålsintensiteten torde stå att söka dels i förändringar av giftermålsmoralen, dels i förbättrad ekonomi för stora delar av befolkningen. I den senare orsaksgruppen ingår dels reellt ökade löneinkomster, dels den ekonomiska förbättring de socialpolitiska åtgärderna medfört. Några antydningar om dessa förhållanden må göras. Av nedanstående sammanställning framgår lantbruks- och industriarbetarnas reallöneindex åren 1938, 1948 och 1950 samt motsvarande index för samtliga arbetare och samtliga tjänstemän samt alla löntagare.

Reaalipalkkaindeksi ¹⁾ — Reallöneindex ¹⁾	1938	1948	1950
Maataloustyöntekijät — Anställda i lantbruket	100	152	158
Teollisuustyöväki — Industrierbetare	100	134	139
Kaikki työläiset — Samtliga arbetare	100	131	136
Kaikki virkamiehet — Samtliga tjänstemän	100	88	103
Kaikki palkkauttijat — Sammanlagt	100	117	126

¹⁾ Eino H. Laurila: Palkkatason vaihteluiden määrittämisestä, K. O. P:n taloudellinen katsaus n:o 4, 1953.

Voidaan siis todeta, että reaali-palkat ovat tuntuvasti nousseet ja että nousua on tapahtunut varsinkin työväen palkoissa, joten myös tulontasausta on tapahtunut.

Samanaikaisesti lisääntyivät väestöpoliittiset avustukset, t. s. äitiys- ja perheavustukset siten, että kun ne v. 1938 olivat 0.6 % valtion menoista, ne v. 1950 olivat 7.9 % eli nousu 30 miljoonasta 11.3 miljardiin markkaan. Mainittakoon myös, että verotus enemmän kuin ennen sotia suosii perheenmuodostusta. Myöskin on laskettu reaalikansantulon indeksin trendi vuosilta 1926—39 (jona aikana avioliittomoraalin otaksutaan pysyneen jokseenkin muuttumattomana) ja avioliittaisuuden trendi vastaavana aikana. Trendipoikkeamien korrelatio on 0.81 ± 0.09 . Tämä osoittaa avioliittaisuuden riippuvaisuutta taloudellisista tekijöistä. On siis todennäköistä, että kun suurten väestöryhmien palkat ovat nousseet tuntuvasti enemmän kuin hinnat, avioliittaisuus myös nousee.

Virallisesta tilastosta on vaikea saada numerollisia todisteita avioliittomoraalin muutosten osoittamiseksi. Allaolevasta asetelmasta ilmenee (elävänä ja kuolleena syntyneiden) aviottomien lasten luku sekä ensimmäisen puolen vuoden aikana avioliiton solmimisen jälkeen elävänä ja kuolleena syntyneiden aviolaisten luku vuosina 1939—50.

Man kan alltså konstatera att en väsentlig ökning i reallönerna ägt rum och att ökningen framför allt gällt arbetarnas löner, sålunda har en inkomstjämnning också inträffat.

Samtidigt stego de befolkningspolitiska bidragen d. v. s. moderskapsunderstöden och familjebidragen från 0.6 % av statens utgifter år 1938 till 7.9 % år 1950, eller från 30 millioner till 11.3 milliarder. Det må också nämnas att beskattningen i högre grad än före kriget favoriserar familjebildning. Å andra sidan har trenden för index för den reala nationalinkomsten 1926—39 (då giftermålsmoralen antas ha varit tämligen oförändrad) beräknats, liksom trenden för giftermålsintensiteten på medelfolkmängden under motsvarande tid. Korrelationen mellan trendavvikelsena är 0.81 ± 0.09 . Detta tyder på ett samband mellan giftermålsintensiteten och ekonomiska faktorer. Det är därför sannolikt att då lönerna för stora grupper av befolkningen och de befolkningspolitiska bidragen stigit väsentligt mera än priserna, giftermålsintensiteten också skall stiga.

Det är svårt att ur den officiella statistiken få fram siffermässiga belägg för giftermålsmoralens förändringar. Dock må följande siffror anföras. Av nedanstående sammanställning framgår antalet utomäktenskapliga barn (levande födda och dödfödda) samt levande födda och dödfödda äktenskapliga barn födda under det första halvåret efter äktenskapets ingående åren 1939—50.

Vuonna — År	Aviottomia lapsia Utomäktenskapliga barn	Aviolarlapsia, jotka ovat syntyneet avioliiton 6 ens. kk:n aikana	Yht. aviottomia ja avioliiton 6 ens. kk:n aikana synt. lapsia	Aviottomat lapset % viereisestä summasta
		Äktenskapliga barn födda under äktenskapets första 6 månader	Summa barn födda utom äktenskapet eller under äktenskapets första 6 mån.	Utomäktenskapliga barn i % av vidstående summa
1939	6 229	7 807	14 036	44.4
1940	6 335	5 753	12 088	52.4
1941	5 625	7 082	12 707	44.3
1942	4 416	4 045	8 461	52.2
1943	5 140	4 510	9 650	53.3
1944	6 047	5 737	11 784	51.3
1945	6 946	7 321	14 267	48.7
1946	6 549	12 098	18 647	35.1
1947	6 231	11 138	17 369	35.9
1948	6 123	10 032	16 155	37.9
1949	5 857	9 224	15 081	38.8
1950	5 294	8 877	14 171	37.4

Johtopäätös, että avioliittomoraali on ajanjakson jälkimmäisellä puoliskolla kehittänyt siihen suuntaan, että ennen avioliittoa alkaneista raskaustiloista ajanjakson jälkipuoliskolla suurempi osa kuin sen alkupuolella johtaa avioliittoon ennen lapsen syntymää, on lähellä. Kuitenkaan ei näin voida varmuudella väittää, sillä sellaisten kontrolloimattomien tekijäin kuin abortit, ehkäisyvälineiden käyttö ja avioliiton ulkopuoliset suhteet sekä sodan vaikutus, ehkä myös selittävät prosenttisarjan muutoksia. Kuitenkin avioliittoiän alentuminen näyttää osoittavan, että yhteiskunnan vaatimukset vastaperustetun avioliiton taloudellisiin edellytyksiin nähden ovat vähemmän jyrkät kuin aikaisemmin. Jos yhteiskunta entistä vähemmän pitää silmällä avioliittoja ylipäänsä, on myöskin uskottavaa, että avioliiton ulkopuolisten ja ennen avioliittoa syntyneiden suhteiden raja on käynyt entistä epäselvemmäksi.

Slutsatsen att under periodens senare del giftermåls-moralen förändrats därhän att ett större antal utom-äktenskapliga graviditeter än under periodens tidigare del leder till giftermål före barnets födelse ligger nära till hands. Dock kan slutsatsen icke dragas med säkerhet ty förändringar i okontrollerbara faktorer såsom aborter, preventivmedels användning och frekvensen av utomäktenskapliga förbindelser samt krigets inverkan kunna också tänkas förklara procentseriens förändringar. Dock tyder giftermålsålderns nedgång på att samhällets krav på ekonomisk standard hos nybildade familjer är mindre rigoröst än tidigare. Om samhällets kontroll av giftermålen överhuvud minskat är det också troligt att gränsen mellan utomäktenskapliga och föräktenskapliga förbindelser är mindre skarp än tidigare.

Korkeasta avioliittosuudesta johtuen on nykyään naimisissa olevia suurempi osa väestöstä kuin aikaisempina vuosikymmeninä. V. 1930 oli naimisissa olevia 32 % koko väestöstä, 1940 35 % ja 1950 39 %. Taulusta 4 ilmenee naimisissa olevien luku ikäryhmittäin vuosien 1930, 1940 ja 1950 väestölaskentojen mukaan.

Den höga giftermålsintensiteten har åstadkommit att en större procent av befolkningen är gift än under de tidigare decennierna. 1930 utgjorde de gifta 32 % av hela befolkningen, 1940 35 och 1950 39 %. Av tabell 4 framgår de giftas andel av olika åldersgrupper vid folkräkningarna 1930, 1940 och 1950.

Tab. 4. Married people per cent of the whole population in different age groups at census 1930, 1940 and 1950

Vuosi År Year	Ikäryhmä — Åldersgrupp — Age group										
	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—
	Miehet — Män — Men										
1930	0.3	10.4	41.5	62.9	72.1	75.9	77.2	77.8	78.1	75.1	58.2
1940	0.4	10.8	43.5	63.8	72.2	75.4	76.2	76.4	74.8	72.3	57.8
1950 ¹⁾ ..	1.0	21.1	60.0	77.5	82.9	84.1	84.1	83.2	81.4	77.8	63.2
	Naiset — Kvinnor — Women										
1930	2.1	24.3	51.4	63.3	66.6	66.5	65.0	61.5	56.0	48.2	28.5
1940	2.2	27.7	54.4	64.7	67.2	66.4	63.5	59.0	53.0	45.2	27.1
1950 ¹⁾ ..	4.3	40.3	68.5	75.1	74.4	71.5	67.4	61.3	53.5	43.9	24.5

V. 1950 oli ikäluokissa 45—54 v. naimattomia miehiä 12 %. Jos mielisairaat, vajaamieliset, kroonillisesti sairaut yms. jotka eivät yleensä mene naimisiin, jätetään laskusta pois, jää niiden ryhmä, jotka »vapaasta tahdosta» eivät ole tai eivät ole olleet naimisissa, hyvin pieneksi. Vertailun vuoksi mainittakoon, että vastaava luku v:lta 1940 on 18 %.

Avioliittojen jakautuminen lääneittäin. Taulusta 5 ilmenee avioliittojen luku läänien keskiarvoiluvun 1 000 henkeä kohden vuosina 1941—50.

År 1950 utgjorde de ogifta männen i åldersgruppen 45—54 år 12 %. Om sinnessjuka, oligofrena, kroniskt sjuka och andra som i allmänhet icke ingå äktenskap fränräknas är gruppen av dem som av »fri vilja» varken är gifta eller varit gifta mycket liten. Som jämförelse må nämnas att motsvarande siffra för år 1940 är 18 %.

Giftermålens fördelning efter län. Av tabell 5 framgår antalet giftermål på 1 000 av länens medelfolkmängd, åren 1941—50.

Tab. 5. Number of marriages per 1 000 of mean-population of counties, in the years 1941—50

Lääni — Län — County	Vuosi — År — Year									
	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
Uudenmaan — Nylands	13.4	9.4	10.4	10.5	13.6	14.2	12.5	10.9	9.3	9.7
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	10.7	7.4	8.0	8.1	11.9	13.7	11.6	10.0	8.8	8.4
Ahvenanmaa — Åland	8.9	8.0	8.9	7.2	8.9	7.7	7.3	8.7	7.5	6.4
Hämeen — Tavastehus	11.1	7.6	9.0	8.9	12.8	14.6	12.3	10.8	9.0	8.9
Kymen ²⁾ — Kymmene ²⁾	6.6	5.6	7.7	7.2	11.1	12.4	10.9	9.6	9.0	7.9
Mikkelin — S:t Michels	8.8	6.3	7.7	7.8	12.0	13.1	10.6	9.5	8.4	7.9
Kuopion — Kuopio	9.3	7.1	8.9	8.4	12.8	13.2	11.1	10.0	8.4	8.2
Vaasan — Vasa	10.2	6.8	8.5	8.7	12.5	13.6	11.5	9.9	8.7	8.3
Oulun — Uleåborgs	10.4	7.3	7.9	7.6	11.3	12.9	11.4	10.0	8.6	8.4
Lapin — Lapplands	11.3	6.9	7.9	7.1	9.5	14.1	14.0	12.7	10.6	9.3
Luovutetut alueet — Avträdde områden	—	—	—	—	6.8	7.2	6.1	5.6	6.4	—

Uudenmaan läänin avioliittofrekvenssi oli suurin, paitsi vuonna 1946, jolloin Hämeen läänin, ja vuosina 1947, 1948 ja 1949, jolloin Lapin läänin avioliittofrekvenssi oli suurin. Mainittuina vuosina tuli Uudenmaan läänin avioliittofrekvenssi toiselle sijalle. Suuruusjärjestyksessä seuraavat läänit olivat yleensä Hämeen ja Turun-Porin läänit. Ahvenanmaan avioliittofrekvenssi on vuodesta 1945 lähtien ollut alin koko maassa. Vuosina 1942 ja 1943 Ahvenanmaan avioliittofrekvenssi oli suhteellisesti hyvin korkea.

Nylands län hade den högsta giftermålsfrekvensen utom år 1946 då Tavastehus läns och åren 1947, 1948 och 1949 då Lapplands läns giftermålsfrekvens var den högsta i riket. Nämda år kom Nylands läns giftermålsfrekvens på andra plats. De i storleksordning följande länen ha i allmänhet varit Tavastehus och Åbo-Björneborgs län. Landskapet Åland har fr. o. m. 1945 haft rikets lägsta giftermålsfrekvens. Åren 1942 och 1943 hade landskapet en relativt sett mycket hög giftermålsfrekvens.

¹⁾ Asumuseron saaneita ei ole laskettu naimisissa oleviksi. — Personer med hemskillnad ha icke räknats som gifta. — Persons with judicial separation have not been considered to be married.

²⁾ Ennen 1. 1. 1945 Viipurin lääni. — Före 1. 1. 1945 Viborgs län. — Before 1. 1. 1945 county of Viborg.

Avioliittoikä. Taulusta 6 ilmenee vuosina 1941—50 naimisiin menneiden lukumäärä ikäluokittain vastaavien ikäluokkien keskväkiluvun 1 000 henkilöä kohden, erikseen miesten ja naisten osalta.

Giftermålsåldern. Av tabell 6 framgår antalet åren 1941—50 gifter i olika åldersgrupper på 1 000 personer av medelfolkmängden i motsvarande åldersgrupper, skilt för män och kvinnor.

Tab. 6. Number of marriages in the years 1941—50 in different age groups of participants per 1 000 persons of the mean-population in corresponding age groups, men and women separated

Vuosi — År — Year	Ikä — Ålder — Age									
	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—
	Miehet — Män — Men									
1941.....	5.6	59.6	91.7	46.1	24.4	13.7	7.2	5.0	3.7	2.1
1942.....	3.7	44.1	59.8	34.2	19.3	12.0	7.8	5.5	3.9	2.0
1943.....	3.7	53.0	72.7	39.6	23.9	14.0	9.0	6.6	5.0	2.4
1944.....	3.3	56.4	71.0	36.6	24.1	14.6	9.9	6.4	5.2	2.8
1945.....	5.5	84.1	102.9	55.1	30.4	18.1	11.5	8.3	5.9	3.3
1946.....	8.0	105.1	112.3	55.5	30.2	18.1	12.1	8.5	6.7	3.1
1947.....	7.8	91.9	95.1	46.2	25.8	17.0	11.0	7.5	6.6	3.3
1948.....	9.4	83.5	79.0	40.3	23.2	14.9	10.2	7.9	5.4	3.0
1949.....	8.9	79.1	68.0	32.6	18.6	12.1	9.0	6.7	5.0	2.9
1950.....	9.4	77.8	64.4	32.0	18.2	11.7	8.7	6.5	5.1	2.7
	Naiset — Kvinnor — Women									
1941.....	24.2	97.2	59.1	28.1	15.1	9.4	5.5	2.5	1.3	0.3
1942.....	16.4	65.6	42.4	21.7	12.0	7.1	4.5	2.3	1.2	0.3
1943.....	18.5	79.9	49.9	24.9	14.1	8.4	5.5	3.0	1.3	0.3
1944.....	18.7	80.0	46.0	24.3	13.7	8.8	5.5	3.0	1.5	0.4
1945.....	27.2	110.7	67.9	34.4	18.8	11.2	6.7	3.7	1.7	0.5
1946.....	36.2	126.4	74.3	34.8	20.1	11.4	7.1	3.5	2.0	0.4
1947.....	35.3	106.9	61.9	31.0	18.0	11.4	6.7	3.9	1.9	0.6
1948.....	34.4	96.6	52.9	26.8	15.9	10.1	6.7	3.9	1.6	0.4
1949.....	34.3	89.5	44.5	21.0	13.4	8.5	5.9	3.3	1.7	0.4
1950.....	33.7	88.7	43.7	20.9	12.7	8.1	5.7	3.4	1.6	0.4

Kuten huomataan, avioliittoisuus lisääntyi sodan jälkeen kaikissa ikäryhmissä. Vuoden 1946 huippukohdan jälkeen avioliittoisuus väheni etenkin keskimmäisten ikäluokkien osalta, kun taas nuorimmat ja vanhimmat ikäluokat ovat tässä suhteessa edelleenkin korkeammalla tasolla kuin ajanjakson alussa. Tämä on luonnollista, sillä yleisen avioliittoisuuden ollessa pitkähkön aikaa korkea, vähenevät keski-ikäiset avioliittokelpoiset suhteellisesti ja ei — naimisissa — olevia on varsinkin vuosittain avioliittoikään tulevien joukossa sekä vanhemmissa ikäluokissa, joissa erotettujen ja leskien suhteellinen lukumäärä lisääntyy.

1930-luvulla noin neljännes osa vuosittain vihityistä miehistä sekä lähes puolet vuosittain vihityistä naisista oli 25 v. nuorempia. V. 1950 oli 42 % avioliittoon vihityistä miehistä 25 v. nuorempia, vastaava luku naisten kohdalla oli 57 %. Taulusta 7 ilmenee avioliittoon vihittyjen miesten ja naisten mediaani-ikä vuosina 1941—50.

Som synes ökade giftermålsintensiteten efter kriget i alla åldrar. Efter kulminationen år 1946 har nedgången i intensiteten företrädesvis inträffat för de centrala åldrarnas del medan de yngsta och äldsta årsklasserna bibehållit en nivå som är högre än i periodens början. Detta är naturligt ty om den allmänna giftermålsintensiteten är hög en längre tid minskas proportionen giftermålkapabla i de centrala åldrarna och de icke gifter finnas framför allt bland dem som årligen komma upp i giftermålsåldern och i äldre åldersklasser där frånskilda, änkor och änklingar bli vanligare.

På trettioalet var ungefär en fjärdedel av de årligen vigda männen samt vid pass hälften av de årligen vigda kvinnorna i åldern under 25 år. År 1950 utgjorde männen i åldern under 25 år 42 % av de till äktenskap vigda männen, motsvarande siffra för kvinnorna var 57 %. Av tabell 7 framgår medianåldern vid äktenskapets ingående för män och för kvinnor åren 1941—50.

Tab. 7. Median age for men and women at the time of contracting marriage, in the years 1941—50

	Vuosi — År — Year									
	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
Miehet — Män — Men	28.2	28.6	28.6	28.5	28.1	27.4	27.3	27.1	26.6	26.5
Naiset — Kvinnor — Women	24.8	25.2	25.0	24.8	24.8	24.5	24.6	24.4	24.1	24.1

Mediaani-ikä avioliittoa solmittaessa oli 1936—40 miehille 28.1, naisille 25.1. Vastaavat luvut vuosilta 1946—50 ovat 27.0 ja 24.4. Taulu 6 osoittaa, että alentumista on tapahtunut jatkuvasti. Vuosien 1951 ja 1952 luvut näyttävät osoittavan, että tämä alentuminen ei vielä ole päättynyt: v. 1950 41.9 % avioliittoon menneistä miehistä oli 25 v. nuorempia, vastaavat luvut vuosilta 1951 ja 1952 ovat 43.8 ja 45.5 %.

Miesten ja naisten ikäerotus avioliittoa solmittaessa oli 1936—40 3.0 vuotta, 1946—50 2.6. Näyttää siltä, että avioliitot vuosina 1946—50 on solmittu entistä suuremmassa määrin samanikäisten henkilöiden kesken. Tämän ilmiön valaisemiseksi esitetään taulussa 8 vaimon mediaani-ikä avioliittoa solmittaessa, miehen ikäryhmät myös huomioonottaen, ajanjaksona 1941—50.

Medianåldern vid äktenskapets ingående var 1936—40 för män 28.1, för kvinnor 25.1. 1946—50 voro motsvarande tal 27.0 respektive 24.4. Tabell 6 visar att nedgången varit tämligen kontinuerlig; siffrorna för 1951 och 1952 tyder på att nedgången ännu inte är avslutad, 41.9 % av äktenskapen ingingos år 1950 av män yngre än 25 år, motsvarande siffror för 1951 och 1952 äro 43.8 respektive 45.5 %.

Skillnaderna mellan männens och kvinnornas medianålder vid äktenskapets ingående var 1936—40 3.0 år, 1946—50 2.6. Det synes som giftermålen 1946—50 skulle ha ingåtts av mer jämnåriga personer än tidigare. För att närmare belysa denna omständighet visas i tabell 8 hustruns medianålder vid äktenskapets ingående för mannens olika åldersgrupper under perioden 1941—50.

Tab. 8. Median age for wife's at the time of contracting marriage according to husband's age group, in the years 1941—50

Vuosi År Year	Miehen ikäryhmä — Mannens åldersgrupp — The husband's age group										
	—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—
1941	20.4	22.4	24.2	27.6	31.4	34.9	37.9	41.4	43.8	48.4	49.7
1942	20.3	22.4	24.3	27.6	31.1	34.4	36.6	41.7	43.4	46.7	48.1
1943	20.4	22.4	24.3	27.5	30.9	34.2	37.5	41.1	44.1	48.2	49.6
1944	20.6	22.3	24.1	27.5	30.8	34.4	37.8	41.3	44.5	47.3	52.3
1945	20.5	22.3	24.2	27.6	31.4	34.8	38.4	41.8	45.1	48.1	51.0
1946	20.5	22.1	24.2	27.7	31.7	35.2	38.2	42.3	44.9	47.9	51.0
1947	20.3	22.1	24.2	28.0	31.8	35.8	39.3	41.8	45.8	48.5	53.4
1948	20.0	22.0	24.1	28.0	31.9	36.1	40.0	42.6	45.8	49.0	52.0
1949	19.9	21.8	24.1	27.7	31.9	36.0	39.5	43.0	46.3	48.8	52.1
1950	20.0	21.8	24.2	27.8	31.9	35.9	39.6	43.1	46.9	49.4	53.1

Vaimon mediaani-ikä avioliittoa solmittaessa näyttää miehen vanhempien ikäryhmien osalta nousseen, jota vastoin se miehen nuorempien ikäryhmien kohdalla on ehkä jonkin verran laskenut.

Allaolevasta asetelmasta ilmenevät 95 %:n luottamusvälit ¹⁾ vaimon mediaani-ialle avioliiton solmimisaikana vuosina 1936—40 ja 1946—50 miehen ikäryhmien mukaan.

Asetelma osoittaa, että välit ovat yhtä tapausta lukuunottamatta kokonaan toistensa ulkopuolella. Siis 29-vuotta vanhemmat miehet menevät naimisiin vanhempien naisten kanssa kuin aikaisemmin (poikkeuksena mahdollisesti 60—64 vuotiaat), kun taas 30 v.

¹⁾ Jos n havaintoa järjestetään suuruuden mukaan, on todennäköisyys, että tarkasti i kpl havaintoa sattuu mediaanin vasemmalle puolelle:

$$P(X_1, \dots, X_i < V) = \binom{n}{i} \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

Siitä saadaan

$$P(X_r < V < X_s) = \sum_{i=r}^{s-1} \binom{n}{i} \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

Mutta

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P(X_r < V < X_s) = \frac{s-m}{\sigma} \int \varphi(t) dt$$

jossa $m = \frac{n}{2}$ ja $\sigma = \frac{\sqrt{n}}{2}$ ja $\varphi(t)$ normaali jakautuma.

Näin ollen voidaan, jos n on suuri, 95 %:n luottamusväli V^* :lle arvioida lausekkeella $X_p < V^* < X_q$ jossa X_p merkitsee sitä

havaintoa joka on etäisyydellä 1.96 $\cdot \frac{\sqrt{n}}{2}$ vasemmalle havaitusta mediaanista ja X_q sitä havaintoa joka on mainitulla etäisyydellä oikealle havaitusta mediaanista (kts. läh. Mood: Introduction to the Theory of Statistics s. 388).

Hustruns medianålder vid äktenskapets ingående för mannens äldre åldersgrupper synes ha stigit. För de yngre åldersgrupperna har hustruns medianålder måhända något sjunkit.

Av sammanställningen nedan framgår 95 %:s konfidensintervaller ¹⁾ för hustruns medianålder vid äktenskapets ingående åren 1936—40 och åren 1946—50 för mannens olika åldersgrupper.

Som synes falla intervallerna utom i ett fall helt utanför varandra. Sålunda gifter sig männen i åldern över 29 år med äldre kvinnor än tidigare (utom möjligen männen i åldern 60—64 år) medan männen i åldern under 30 år väljer något yngre kvinnor än tidigare.

¹⁾ Om n observationer äro ordnade efter storlek är sannolikheten för att exakt i observationer faller till vänster om medianen V :

$$P(X_1, \dots, X_i < V) = \binom{n}{i} \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

Därav fås

$$P(X_r < V < X_s) = \sum_{i=r}^{s-1} \binom{n}{i} \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

Men

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P(X_r < V < X_s) = \frac{s-m}{\sigma} \int \varphi(t) dt$$

där $m = \frac{n}{2}$ och $\sigma = \frac{\sqrt{n}}{2}$ och där $\varphi(t)$ är den normala fördelningen. Sålunda kan för stora n en 95 %:s konfidensintervall för V^* approximeras genom $X_p < V^* < X_q$ där X_p är den observation som är på avståndet 1.96 $\cdot \frac{\sqrt{n}}{2}$ till vänster om den observerade medianen och X_q den observation som är på nämnda avstånd till höger om den observerade medianen. (Se närm. Mood: Introduction to the Theory of Statistics sid. 388).

Miehen ikäryhmä Mannens åldersgrupp	95 %:n luottamusväliä valmon mediaani-ille avioliiton solmimisajankana	
	95 % konfidensintervaller för hustruns medianålder vid äktenskapets ingående	
	1936—40	1946—50
15—19	20.92—21.32	20.09—20.36
20—24	22.75—22.83	22.13—22.19
25—29	24.38—24.47	24.07—24.16
30—34	27.31—27.48	27.75—27.97
35—39	30.59—30.92	31.68—31.96
40—44	33.90—34.46	35.57—35.96
45—49	37.03—37.80	38.97—39.55
50—54	40.37—41.40	42.15—42.94
55—59	43.64—45.06	45.50—46.32
60—64	46.42—48.09	48.05—49.36
65—	49.31—51.37	51.60—53.00

nuorempien miesten valinta kohdistuu jonkin verran nuorempiin naisiin kuin aikaisemmin. Ilmeisesti tämä on yhteydessä siihen, että keski-ikässä olevat naiset jo suureksi osaksi ovat naimisissa; osaksi ilmiön, vanhempien miesten osalta voidaan katsoa johtuvan siitä, että yhteiskunnan vaatimukset vastanaineiden taloudellisten elinehtojen suhteen ovat vähentyneet; nuoret naiset, jotka haluavat mennä naimisiin, eivät anna vanhempien miesten yleensä paremmalle taloudelliselle asemalle niin suurta arvoa kuin aikaisemmin. Aviopuolisoiden ikäerotus on siten vanhemmissa ikäluokissa supistunut.

Avioliitot siviilisäädyn mukaan. Taulu 9 osoittaa vuosina 1941—50 solmittujen avioliittojen jakautumisen aviopuolisoiden aikaisemman siviilisäädyn mukaan prosentteissa uusien avioliittojen koko määrästä.

Tydiligen har detta ett samband med att de centrala åldrarnas kvinnor i så stor utsträckning redan äro gifta, dels kan fenomenet vad de äldre männen angår tolkas som ett resultat av samhällets minskade krav på materiell standard hos nyingångna äktenskap; de äldre märens dock i allmänhet högre ekonomiska standard värderas nu av yngre kvinnor, som önska ingå äktenskap mindre högt än tidigare. Skillnaden i ålder mellan äkta makar har sålunda för de äldre åldersklasserna blivit mindre.

Giftermälen efter civilstånd. Av tabell 9 framgår giftermälen 1941—50 fördelade efter makarnas tidigare civilstånd i procent av hela antalet giftermål.

Tab. 9. Marriages by participants' former marital status per 100 of the total number of marriages, in the years 1941—50

Vuosi — År Year	Miehen siviilisäätö — Mannens civilstånd — The husband's marital status									Yhteensä Summa Total
	Naimaton — Ogift — Single			Leski — Änkling — Widower			Erotettu — Fränskild — Divorced			
	Vaimon siviilisäätö — Hustruns civilstånd — The wife's marital status									
	Naimaton Ogift Single	Leski Änka Widow	Erotettu Fränskild Divorced	Naimaton Ogift Single	Leski Änka Widow	Erotettu Fränskild Divorced	Naimaton Ogift Single	Leski Änka Widow	Erotettu Fränskild Divorced	
1941	86.0	4.0	1.7	3.6	1.5	0.3	2.2	0.3	0.4	100.0
1942	83.1	4.7	1.8	4.4	2.2	0.4	2.5	0.5	0.4	100.0
1943	81.4	5.9	1.8	4.6	2.4	0.4	2.5	0.5	0.5	100.0
1944	79.7	5.9	2.1	4.5	2.6	0.5	3.1	0.8	0.8	100.0
1945	78.8	6.7	2.4	3.9	2.2	0.5	3.8	0.9	0.8	100.0
1946	79.5	5.8	2.8	3.4	1.9	0.5	4.0	1.0	1.1	100.0
1947	79.3	5.1	3.3	3.3	1.8	0.6	4.3	1.1	1.2	100.0
1948	79.2	4.3	3.7	3.1	1.7	0.6	4.6	1.3	1.5	100.0
1949	80.6	4.0	3.1	3.2	1.8	0.6	4.3	1.0	1.4	100.0
1950	80.8	3.4	3.1	3.2	1.7	0.6	4.5	1.0	1.7	100.0

Allaolevasta asetelmasta ilmenee leskimiesten ja leskivaimojen sekä erotettujen miesten ja naisten uudet avioliitot prosentteissa kaikista vuosina 1941—50 solmituista avioliitoista.

Av nedanstående sammanställning framgår änklignarnas och änkorernas samt de fränskilda männen och kvinnornas omgiften i procent av årliga antalet giftermål åren 1941—50.

Vuonna År	Leskimiehiä	Leskivaimoja	Erotettuja miehiä	Erotettuja naisia
	Änklingar	Änkor	Frånsk. män	Frånsk. kvinnor
1941	5.3	5.7	2.9	2.4
1942	7.0	7.4	3.4	2.5
1943	7.4	8.0	3.6	2.7
1944	7.6	9.3	4.7	3.4
1945	6.6	9.7	5.4	3.7
1946	5.8	8.7	6.0	4.4
1947	5.7	8.0	6.6	5.1
1948	5.4	7.2	7.3	5.7
1949	5.6	6.8	6.8	5.2
1950	5.6	6.3	7.2	5.4

Suhteellisesti pienimmät ovat muutokset leskimiesten prosenttisarjassa. Leskivaimojen osuus oli hyvin suuri sodan loppuaikoina ja heti sen jälkeen, mihin ilmeisesti sotaleskien uudet avioliitot ovat vaikuttaneet — mutta on sitten alentunut. Tuntuvinta nousua osoittavat erotettujen prosenttisarjat, etenkin erotettujen miesten.

Allaolevasta asetelmasta ilmenee 50 v. nuorempien vihittyjen leskimiesten ja leskivaimojen sekä erotettujen miesten ja naisten keskimääräinen luku vuosina 1940—41 ja 1950—51 prosentteissa leskimiesten ja vaimojen, vast. erotettujen miesten ja vaimojen lukumääristä vuosina 1940 ja 1950 väestölaskentojen mukaan.

De relativt sett minsta förändringarna ha inträffat inom änkringarnas procentserie. Änkornas andel var mycket hög i slutet av och strax efter kriget — det är uppenbarligen de många krigsänkornas omgiften som inverkat höjande — men har sedan sjunkit. Den mest remarkabla stegringen visar de frånskildas procentserier, framför allt de frånskilda männens.

Av sammanställningen nedan framgår medelantalet 1940—41 och 1950—51 vigda änkor och änkringar samt frånskilda män och kvinnor yngre än 50 år i procent av antalet änkor och änkringar respektive frånskilda män och kvinnor yngre än 50 år vid folkräkningarna 1940 respektive 1950.

Vuonna År	Leskiä — Änkor och änkringar		Erotettuja — Frånskilda	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
1940—41	11.5	4.1	17.4	10.1
1950—51	19.9	4.1	19.2	10.1

Naisia tarkoittavat luvut asetelmassa eivät ole muuttuneet, kun sen sijaan erotetut miehet ja leskimiehet ovat entistä runsaammin menneet uusiin naimisiin, lisäyksen ollessa lähes viidesosa. Tämä on lisäyys siihen, että naimattomien naisten osuus ikäluokissa 45—54 on alentunut 23 prosentista v. 1940 19 prosenttiin v. 1950, vaikkakin sukupuolisuhde on 40-luvulla ollut jonkin verran epäedullisempi kuin 30-luvulla. (Ikäluokissa 20—39 v. oli vuosina 1931—40 keskimäärin 1 010 naista tuhatta miestä kohden, vastaavan luvun vuosina 1941—50 ollessa 1 087).

III Purkautuneet avioliitot

Avioerot. Allaolevasta asetelmasta ilmenee avioerojen luku ja niiden määrä keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1941—50.

Vuonna År	Luku Antal	Keskiväkiluvun
		100 000 henkeä kohden På 100 000 av medelfolkmängden
1941	1 580	43
1942	1 954	53
1943	3 166	85
1944	3 246	87
1945	5 605	149
1946	5 164	136
1947	4 944	128
1948	4 170	107
1949	3 693	93
1950	3 687	92

III Upplösta äktenskap

Skilsmässor. Av sammanställningen nedan framgår antalet skilsmässor och antalet skilsmässor på 100 000 av medelfolkmängden åren 1941—50.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että vuosina 1931—35 päätettiin 100 000 asukasta kohden 36 avioeroa, vuosina 1936—40 42. Avioerot ovat siis huomattavasti lisääntyneet. V. 1948 voimaan tulleen asumuserosäädöksen nojalla on lisäksi myönnetty v. 1948 3, v. 1949 726 ja v. 1950 898 asumuseroa.

Taulusta 10 ilmenee lääneittäin avioerojen luku 100 000 keskiväkiluvun asukasta kohden vuosina 1941—50.

Som jämförelse kan nämnas att antalet skilsmässor på 100 000 av medelfolkmängden åren 1931—35 var 36, åren 1936—40 42. En betydande ökning av skilsmässorna kan sålunda konstateras. Dessutom togs fr. o. m. 1948 hemskillnadsinstitutet i bruk. Hemskillnader beviljades år 1948 3, år 1949 726 och år 1950 898.

Av tabell 10 framgår skilsmässornas antal i länen på 100 000 av länens medelfolkmängd, åren 1941—50.

Tab. 10. Number of divorces by county per 100 000 of mean-population of counties, in the years 1941—50

Vuosi — År Year	Lääni — Län — County									
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen ¹⁾ Kymmene ¹⁾	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Vaasan Vasa	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands
1941	100	47	33	50	14	20	24	29	33	39
1942	122	59	9	59	28	23	30	37	34	37
1943	181	85	42	104	49	53	54	58	55	87
1944	203	90	51	100	46	45	65	51	56	44
1945	332	162	46	187	129	80	99	113	93	110
1946	302	134	123	163	104	87	91	104	89	124
1947	270	133	95	158	106	78	96	87	87	125
1948	226	102	86	139	103	61	68	70	75	104
1949	206	85	109	115	85	57	61	59	50	87
1950	201	85	27	103	73	50	52	63	53	76

Järjestyskorrelatio oli läänien teollisuusväestön (vuoden 1950 väestölaskennan mukaan) ja v. 1950 päätettyjen avioerojen välillä keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden 0.92 ± 0.05 . Näyttää siis siltä, että avioerojen tiheys on suuressa määrin riippuvainen sosiaalisesta ympäristöstä.²⁾ Tätä osoittaa myös se, että avioeroja päätetään kaupungeissa keskiväkiluvun 100 000 asukasta kohden paljon enemmän kuin maaseudulla. Allaolevasta asetelmasta ilmenee kaupunkien ja maaseudun avioerojen luku keskiväkiluvun 100 000 asukasta kohden vuosina 1941—50.

Ordningskorrelationen mellan procenten industri-befolkning i länen vid folkräkningen 1950 och antalet skilsmässor i länen på 100 000 av medelfolkmängden år 1950 är 0.92 ± 0.05 . Det förefaller sålunda troligt att skilsmässointensiteten i betydande grad beror av den sociala miljön.²⁾ I samma riktning talar också det förhållandet att antalet skilsmässor på 100 000 av medelfolkmängden är mycket större i städerna än på landsbygden. Av nedanstående sammanställning framgår antalet skilsmässor i städerna och på landsbygden på 100 000 av medelfolkmängden åren 1941—50.

Vuonna År	Kaupungit Städer	Maaseutu Landsbygd
1941	117	20
1942	143	25
1943	220	43
1944	231	42
1945	382	77
1946	337	69
1947	300	71
1948	250	58
1949	215	52
1950	216	51

Kuten näkyy, avioerointensiteetti on kaupungeissa kunakin vuonna paljon suurempi kuin maaseudulla. Kuitenkin on ko. aikana tapahtunut jonkinlaista tasaantumista. Kun kaupunkien avioerotiheys v. 1941 oli 5.8 kertaa suurempi kuin maaseudun, on vastaava luku v. 1945 5.0 ja v. 1950 4.1.

Allaolevasta asetelmasta ilmenee avioliiton kestämisajan mediaani avioliiton purkautuessa vuosina 1941—50.

Som synes är skilsmässointensiteten genomgående mycket högre i städerna än på landsbygden. Dock har en viss utjämning under perioden ägt rum. Medan städernas skilsmässointensitet år 1941 är 5.8 gånger större än landsbygdens är motsvarande tal 1945 5.0 och 1950 4.1.

Av sammanställningen nedan framgår medianen för äktenskapets varaktighet vid skilsmässan åren 1941—50.

¹⁾ Ennen 1. 1. 1945 Viipurin lääni. — Viborgs län före 1. 1. 1945. — Before 1. 1. 1945 county of Viborg.

²⁾ Kts. — Jfr. — See, E. Allardt: Miljöbetingade differenser i skilsmässofrekvensen.

Vuonna År	Kestämisaajan mediaani Medianen för varaktigheten
1941	10.1
1942	9.3
1943	8.1
1944	7.9
1945	7.5
1946	7.7
1947	7.9
1948	7.8
1949	8.1
1950	8.1

Luvut osoittavat, että niinä vuosina, jolloin avioerot olivat yleisimmät, 1945, 1946, 1947, myös avioliiton kestämis aika oli pienin. Mainittuina vuosina siis purkautui etupäässä jokseenkin uusia avioliittoja. On ilmeistä, että osa sodan aikana solmittuja avioliittoja ei voinut soveltua niihin muuttuneisiin olosuhteisiin, jotka yhteiskunnallisen elämän palautuminen normaaliksi sodan jälkeen toi mukanaan ¹⁾).

Allaolevasta asetelmasta ilmenee miehen ja vaimon mediaani-ikä avioliiton purkautuessa ajanjaksoina 1941—44, 1945—47 ja 1948—50.

Man finner att de år då skilsmässointensiteten var som störst, 1945, 1946 och 1947, var medianen för äktenskapets varaktighet också minst. Det var sålunda i huvudsak tämligen nya äktenskap, som då upplöstes. Det är tydligt att en del av de under kriget ingångna äktenskapen icke kunde anpassas till de förändrade förhållanden samhällslivets normalisering efter freden innebar¹⁾).

Sammanställningen nedan visar mannens och hustruns medianålder vid skilsmässan under perioderna 1941—44, 1945—47 och 1948—50.

Vuosina Period	Miehen mediaani-ikä Mannens medianålder	Vaimon mediaani-ikä Hustruns medianålder	Erotus Differens
1941—44	36.1	33.6	2.5
1945—47	35.4	33.3	2.1
1948—50	37.1	34.8	2.3

Aviopuolisoiden mediaani-ikä erotus avioliiton solmimisaikana oli 1936—40 3.0 vuotta, 1941—45 noin 3.5 vuotta. Vasta vuosina 1949—50 aviopuolisoiden mediaani-ikä erotus avioliiton solmimisaikana siirtyy suuruusluokkaan 2.5 vuotta ja sitä vähemmän.

Voidaan siis sanoa, että avioeroon päättyvät avioliitot ikäsuhteiden puolesta ovat äärimmäisvalikoima voimassaolevista avioliitoista. Eroon päättyvissä avioliitoissa ovat vaimot miehen ikään verrattuna vanhempia kuin vielä jatkuviissa avioliitoissa olevat vaimot.

Skillnaden mellan makarnas medianålder vid äktenskapets ingående var 1936—40 3.0 år, 1941—45 c. 3.5 år. Först 1949—50 blir skillnaden mellan makarnas medianålder vid äktenskapets ingående av storleken 2.5 år och under.

Man torde sålunda kunna säga att de äktenskap som slutar med skilsmässa med avseende på makarnas åldersförhållande utgöra ett extremt urval av de rådande äktenskapen. I förhållande till mannens ålder äro alltså hustrurna i de äktenskap som slutar med skilsmässa äldre än hustrurna i de rådande äktenskapen överhuvudtaget.

Tab. 11. Divorces per 100 of annual number of divorces by number of live births in marriages, in the years 1941—50

Vuosi År Year	Lasten luku — Barnantal — Number of children					Tuntematon Okänt Unknown
	0	1	2—3	4—6	7—	
1941	42.7	29.1	21.3	5.9	0.8	0.2
1942	46.5	28.9	19.6	4.2	0.4	0.4
1943	45.9	28.4	20.6	4.5	0.5	0.1
1944	47.4	29.4	18.5	3.9	0.5	0.3
1945	42.7	32.5	20.5	3.9	0.3	0.1
1946	40.9	33.1	21.9	3.4	0.6	0.1
1947	39.8	33.8	21.7	4.1	0.4	0.2
1948	37.4	35.3	22.5	4.3	0.3	0.2
1949	38.2	32.6	24.1	4.4	0.5	0.2
1950	36.5	35.4	23.6	4.1	0.4	—

¹⁾ Kts. — Jfr. — See, A. Tunkelo: Sota-avioliitot avioerotilaston valossa, Väestölliton vuosikirja III s. 105.

On syytä mainita eräistä muutoksista eroon päättyvien avioliittojen lasten lukumäärissä. Taulusta 11 ilmenevät vuosina 1941—50 päätetyt avioerot avioliitossa elävänä syntyneiden lasten luvun mukaan prosentteina avioerojen vuotuisuudesta.

Ajanjakson jälkipuoliskolla ovat prosentit sarakkeessa 1 lapsi huomattavasti suuremmat kuin sen alkupuoliskolla.

Avioliitot, jotka ovat purkautuneet toisen aviopuolison kuoleman johdosta. Taulusta 12 ilmenee jomman kumman aviopuolison kuoleman kautta purkautuneiden avioliittojen luku lääneittäin vuosina 1941—50.

Vissa förändringar av antalet barn i de äktenskap som slutar med skilsmässa må noteras. Tab. 11 visar skilsmässorna i procent av årliga antalet skilsmässor efter antalet levande födda barn i äktenskapet, åren 1941—50.

Under periodens senare del är procenten i kolumnen 1 barn betydligt högre än under periodens tidigare del.

Äktenskap upplösta genom någon av makarnas död. Av tabell 12 framgår antalet äktenskap upplösta genom någon av makarnas död länsvis, åren 1941—50.

Tab. 12. Marriages dissolved by dead of either of the participants by county, in the years 1941—50

Vuosi År Year	Lääni — Län — County											Yhteensä Summa Total
	Uudenmaan Nylands	Turun- Porin Åbo- Björne- borgs	Ahvenan- maa Åland	Hämeen Tavaste- hus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Vaasan Vasa	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapp- lands	Luov. alueet Avträdde områden	
Miehen kuoleman johdosta purkautuneet avioliitot — Äktenskap upplösta genom mannens död <i>Marriages dissolved by husband's dead</i>												
1941.....	3 334	2 822	104	2 241	3 464	1 186	2 360	2 666	1 708	829	—	20 714
1942.....	2 302	1 734	67	1 535	2 406	757	1 418	1 769	1 051	423	—	13 462
1943.....	2 022	1 602	70	1 318	2 078	695	1 244	1 588	924	407	—	11 948
1944.....	2 714	2 101	93	1 848	2 855	972	1 648	2 167	1 215	592	—	16 205
1945.....	1 979	1 567	68	1 291	796	704	1 360	1 604	887	377	1 133	11 766
1946.....	1 936	1 597	77	1 254	799	690	1 271	1 691	857	337	1 049	11 558
1947.....	2 024	1 637	83	1 389	804	669	1 302	1 654	870	356	977	11 765
1948.....	1 979	1 617	73	1 369	817	689	1 295	1 595	875	373	857	11 539
1949.....	2 011	1 701	87	1 479	1 008	727	1 260	1 726	900	389	816	12 104
1950.....	1 891	1 640	55	1 521	929	734	1 443	1 646	956	347	31	11 193
Yht. — S:ma Total	22 192	18 018	777	15 245	15 956	7 823	14 601	18 106	10 243	4 430	4 863	132 254
Vaimon kuoleman johdosta purkautuneet avioliitot — Äktenskap upplösta genom hustruns död <i>Marriages dissolved by wife's dead</i>												
1941.....	856	798	43	633	800	357	642	899	612	232	—	5 872
1942.....	992	813	37	704	809	309	616	890	586	212	—	5 968
1943.....	876	777	38	639	846	296	623	893	498	218	—	5 704
1944.....	959	869	33	664	954	344	687	897	541	254	—	6 202
1945.....	813	770	40	613	354	333	640	832	585	218	457	5 655
1946.....	786	711	28	616	317	271	627	827	461	175	411	5 230
1947.....	882	733	29	564	331	310	570	841	451	233	407	5 351
1948.....	817	765	26	622	339	323	565	828	526	190	378	5 379
1949.....	813	806	29	677	388	317	622	909	513	230	354	5 658
1950.....	832	766	30	695	372	311	587	838	501	196	15	5 143
Yht. — S:ma Total	8 626	7 808	333	6 427	5 510	3 171	6 179	8 654	5 274	2 158	2 022	56 162
Yhteensä purkautuneita avioliittoja — Summa upplösta äktenskap <i>Total dissolved marriages</i>												
1941.....	4 190	3 620	147	2 874	4 264	1 543	3 002	3 565	2 320	1 061	—	26 586
1942.....	3 294	2 547	104	2 239	3 215	1 066	2 034	2 659	1 637	635	—	19 430
1943.....	2 898	2 379	108	1 957	2 924	991	1 867	2 481	1 422	625	—	17 652
1944.....	3 673	2 970	126	2 512	3 809	1 316	2 335	3 064	1 756	846	—	22 407
1945.....	2 792	2 337	108	1 904	1 150	1 037	2 000	2 436	1 472	595	1 590	17 421
1946.....	2 722	2 308	105	1 870	1 116	961	1 898	2 518	1 318	512	1 460	16 788
1947.....	2 906	2 370	112	1 953	1 135	979	1 872	2 495	1 321	589	1 384	17 116
1948.....	2 796	2 382	99	1 991	1 156	1 012	1 860	2 423	1 401	563	1 235	16 918
1949.....	2 824	2 507	116	2 156	1 396	1 044	1 882	2 635	1 413	619	1 170	17 762
1950.....	2 723	2 406	85	2 216	1 301	1 045	2 030	2 484	1 457	543	46	16 336
Yht. — S:ma Total	30 818	25 826	1 110	21 672	21 466	10 994	20 780	26 760	15 517	6 588	6 885	188 416

Miehen kuoleman johdosta vuosina 1941—50 purkautuneet avioliitot suhtautuivat vaimon kuoleman kautta purkautuneisiin kuten 24: 10, mikä johtuu osaksi siitä, että miesten »sivili-» kuolleisuus on suurempi kuin naisten, osaksi miesten sotakuolleisuudesta. Niinä vuosina,

Antalet äktenskap upplösta på grund av mannens död åren 1941—50 förhålla sig till antalet äktenskap upplösta på grund av hustruns död som 24 till 10 dels emedan (den »civila») dödligheten bland män är större än bland kvinnor, dels på grund av krigsdödligheten

jolloin sotatoimet olivat erittäin vilkkaita, vuosina 1941 ja 1944, oli miehen kuoleman johdosta purkautuneiden avioliittojen suhde vaimon kuoleman johdosta purkautuneisiin avioliittoihin 35 : 10, vastaavasti 26 : 10.

IV Syntyneisyys

Syntyvyys. Allaolevasta asetelmasta ilmenee elävänä syntyneiden lasten luku sekä heidän lukumääränsä promilleinä keskiväkiluvusta ja promilleinä 20—44-vuotisten naisten keskiväkiluvusta vuosina 1941—50.

Vuonna År	Elävänä syntyneitä lapsia Levande födda barn	% keski- väkiluvusta I % av medel- folkmängden	% 20—44-v. naisten keskiväkiluvusta I % av medelantalet 20—44 åriga kvinnor
1941	89 565	24.2	119.9
1942	61 672	16.6	81.9
1943	76 112	20.5	100.5
1944	79 446	21.3	104.4
1945	95 758	25.5	125.3
1946	106 075	27.9	138.3
1947	108 168	28.0	140.8
1948	107 759	27.5	140.0
1949	103 515	26.1	134.2
1950	98 065	24.5	127.1

Vertailun vuoksi mainittakoon, että elävänä syntyneitä promilleinä 20—44-vuotiaiden naisten keskiväkiluvusta vuosina 1931—35 oli 99 % ja vuosina 1936—40 saman verran eli 99 %. Hedelmällisyys oli siis vuosina 1941—50 huomattavasti suurempi kuin edellisellä vuosikymmenellä. Että voitaisiin tarkemmin tutkia eri tekijäin vaikutusta hedelmällisyyden lisääntymiseen, tarvittaisiin eri ikäluokkien hedelmällisyysluvut iän ja siviilisäädyn mukaan kaupunkien ja maaseudun väestölle. Kun tietoja väestön jakaantumisesta iän ja siviilisäädyn mukaan ei ole muilta ajankohdilta kuin väestölaskentojen ajoilta, on tyydyttävä siihen likimääräiseen kuvaan, joka saadaan vertailemalla näitä ryhmiä kahdelta väestölaskentavuodelta. Tällaisesta vertailusta käynee kuitenkin kehityssuunta ilmi. Taulusta 13 ilmenee vuosina 1930—31 ja 1950—51 kaupungeissa, maaseudulla ja koko maassa elävänä syntyneiden keskimäärä äidin iän mukaan promilleissa samanikäisistä naisista vuosien 1930 ja 1950 väestölaskentojen mukaan.

Kuten näkyy, hedelmällisyys on yleensä lisääntynyt sekä kaupungeissa että maaseudulla, kuitenkin maaseudulla huomattavasti vähemmän kuin kaupungeissa. Ikäluokissa 35-vuotiaat ja sitä vanhemmat on hedelmällisyys maaseudulla vähentynyt. Maaseudulla on hedelmällisyys kuitenkin suurempi kuin kaupungeissa myös vuosina 1950—51, paitsi 15—19-vuotiaiden ikäluokassa. Näitä kokonaishedelmällisyyslukujen muutoksia koetamme selittää seuraavilla kolmella päätekijällä: aviollisen hedelmällisyyden muutokset kaupungeissa ja maaseudulla, muutokset eri ikäluokkiin kuuluvien naimisissa olevien naisten lukumäärissä ja muutokset eri ikäisten naimisissa olevien naisten jakautumisessa kaupunkien ja maaseudun kesken. Näiden erilaisten tekijäin merkityksen selvittämiseksi on tietoja vuosien 1930—31 ja 1950—51 oloista sovellettu stationääriseen väestöön.

bland män. De år då krigshandlingarna voro särskilt intensiva, åren 1941 och 1944 förhöllo sig äktenskap upplösen på grund av mannens död till äktenskap upplösta på grund av hustruns död som 35 till 10 respektive 26 till 10.

IV Nativiteten

Födelseintensiteten. Av sammanställningen nedan framgår antalet levande födda samt antalet levande födda i promille av medelfolkmängden och i promille av årliga medelantalet 20—44 åriga kvinnor åren 1941—50.

Som jämförelse må nämnas att antalet levande födda i promille av medelantalet 20—44-åriga kvinnor åren 1931—35 var 99 % och åren 1936—40 var detsamma eller 99 %. Fruktksamheten åren 1941—50 var sålunda väsentligt större än under det föregående decenniet. För att i detalj kunna undersöka olika faktorerers betydelse för ökningen av fruktsamheten borde man kunna räkna fruktsamhetstal efter ålder och civilstånd under olika år i städer och på landsbygden. Det föreligger dock icke uppgifter om befolkningens fördelning efter ålder och civilstånd för andra tidpunkter än folkräkningarna. Man måste därför nöja sig med den approximativa bild man får genom att jämföra förhållandena kring två folkräkningsår med varandra. Genom en sådan jämförelse torde dock utvecklingens tendenser framgå. Av tabell 13 framgår antalet levande födda barn efter moderns ålder i städerna, på landsbygden och i hela riket åren 1930—31 och 1950—51 i medeltal i promille av antalet kvinnor i motsvarande ålder vid folkräkningarna 1930 respektive 1950.

Som synes har fruktsamheten i allmänhet ökat såväl i städerna som på landsbygden dock betydligt mindre på landsbygden än i städerna. I åldrarna från 35 år och uppåt har fruktsamheten på landsbygden sjunkit. Landsbygdens fruktsamhet är dock högre än städernas också åren 1950—51 utom i åldern 15—19 år. Förändringarna i dessa totala fruktsamhetstal skola vi nu försöka förklara med hjälp av tre huvudfaktorer, den äktenskapliga fruktsamhetens förändringar i städerna och på landsbygden, förändringar i antalet gifta kvinnor i olika åldersklasser och förändringar i fördelningen av olika åldersklassers gifta kvinnor på städer och landsbygd. För att visa de olika faktorernas relativa betydelse kan man lämpligen tillämpa 1930—31 års och 1950—51 års förhållanden på en stationär befolkning.

Tab. 13. Number of live births by mother's age in towns, in rural districts and in the whole country in the years 1930—31 and 1950—51 on an average per 1 000 of the number of women in corresponding age at census 1930, respectively 1950. (Total fertility rates 1930—31 and 1950—51)

Äidin ikä ¹⁾ Moderns ålder ¹⁾ Mother's age ¹⁾	Kaupungit Städer Towns	Maaseutu Landsbygd Rural districts	Koko maa Hela riket The whole country
	1930—31		
15—19	14.0	15.8	15.5
20—24	79.4	111.7	105.1
25—29	89.5	161.0	143.9
30—34	58.8	150.3	127.3
35—39	34.7	121.7	98.5
40—44	14.6	69.9	55.2
45—49	1.9	11.1	8.8
20—44 ²⁾	51.4	102.3	90.8
	1950—51		
15—19	28.2	25.4	26.0
20—24	133.1	159.6	152.1
25—29	135.4	187.8	171.8
30—34	92.8	153.0	133.9
35—39	52.4	106.8	89.3
40—44	17.8	49.2	38.9
45—49	1.7	5.6	4.3
20—44 ²⁾	78.4	113.8	103.3

¹⁾ Tietoja elävänä syntyneistä lapsista äidin iän mukaan ei ole saatavissa vuosilta 1930—31. Sen vuoksi on elävänä syntyneiden lasten kokonaislukumäärä jaettu äidin ikäluokkiin sen mukaisesti kuin lastensynnyttäjät kaupungeissa ja maaseudulla jakautuvat ikäluokkiin. — ²⁾ Uppgifter om antalet levande födda barn efter moderns ålder föreligga icke för åren 1930—31. Totala antalet levande födda barn har därför fördelats på moderns olika åldersgrupper i proportion till barnfödernornas åldersfördelning i städerna och på landsbygden. — ³⁾ There are no statements about number of live births by mother's age for the years 1930—31. The total number of live births has therefore been distributed among the mothers' different age groups in proportion to the age distribution of women at childbirth in towns and in rural districts.

²⁾ Vuosina 1930—31 ja 1950—51 syntyneiden lasten keskimäärä promilleinä 20—44-vuotisista naisista väestölaskentojen 1930 ja 1950 mukaan. — ³⁾ Hela antalet levande födda barn 1930—31 och 1950—51 i medeltal i promille av antalet 20—44-åriga kvinnor vid folkräkningen 1930 respektive 1950. — ⁴⁾ Whole number of live births in the years 1930—31 and 1950—51 on an average per 1 000 of number of 20—44 year-olds women at census 1930 respectively 1950.

Seuraavasta yhdistelmästä ilmenee avioliitossa tapah-
tuneiden synnytysten keskiluku vuosina 1930—31,
vast. elävänä syntyneiden lasten keskiluku vuosina
1950—51, kaupungit ja maaseutu erikseen huomioon-
ottaen, synnyttäjän, vast. äidin iän mukaan promil-
leinä samanikäisten naimisissa olevien naisten luku-
määristä vuosien 1930 ja 1950 väestölaskentojen mu-
kaan.

Av nedanstående sammanställning framgår antalet
legitima barnsbörder åren 1930—31 respektive anta-
let levande födda äkta barn åren 1950—51 i medeltal
i städerna och på landsbygden efter barnfödernornas
respektive moderns ålder i promille av antalet gifta
kvinnor i motsvarande ålder vid folkräkningarna åren
1930 och 1950.

Äidin ikä Moderns ålder	Vuosina — Åren			
	1930—31		1950—51	
	Kaupungit Städer	Maaseutu Landsbygd	Kaupungit Städer	Maaseutu Landsbygd
15—19	540.8	516.7	516.5	493.0
20—24	298.9	395.5	330.7	355.2
25—29	176.5	286.4	200.1	255.9
30—34	101.6	218.0	125.8	192.0
35—39	59.8	166.4	72.5	134.2
40—44	26.6	96.8	25.8	64.0
45—49	3.3	15.3	2.6	7.5

Näitä aviollista hedelmällisyyttä tarkoittavia lukuja
on sovellettu vuosien 1941—45 stationääriseen väestöön
käyttäen erilaisia vaihtoehtoja naimisissa olevien nais-
ten lukumäärästä ja jakautumisesta kaupunkien ja
maaseudun kesken.

Dessa tal för den äktenskapliga fruktsamheten ha
tillämpats på 1941—45 års stationära befolkning för
olika alternativ av antalet gifta kvinnor och fördelning
av dem på städer och landsbygd.

Allaolevasta asetelmasta ilmenee niiden aviolaisten luku, jonka vuosien 1941—45 kuolleisuussuhteiden mukaan laskettu stationäärinen naispuolinen väestö synnyttäisi, eri menetelmien mukaan laskien. Tällöin on käytetty seuraavia menetelmiä siviilisäätyryhmien sekä kaupungeissa ja maaseudulla asuvien laskemiseksi:

Menetelmä 1. (Vuoden 1930 olosuhteet). Stationäärisen väestön naimisissa olevien naisten lukumäärä eri viisivuotiskäryhmissä 15—49 vuoteen on laskettu käyttäen vastaavista ikäryhmistä naimisissa olevien naisten prosenttilukuja vuoden 1930 väestölaskennan mukaan. Nämä naimisissa olevat naiset on jaettu kaupungeissa ja maaseudulla asuviin vuoden 1930 väestölaskennan tulosten perusteella. Näin saadut eri ikäluokkiin ja asuinpaikkaryhmiin kuuluvien, naimisissa olevien naisten lukumäärät on kerrottu vastaavilla vuosien 1930—31 erikoishedelmällisyysluvuilla, jotka on esitetty ylläolevassa asetelmassa.

Menetelmä 2. (Hedelmällisyydessä tapahtuneiden muutosten vaikutus). Sama menetelmä kuin edellä selostettu, paitsi että on käytetty avioliittojen erikoishedelmällisyyslukuja vuosilta 1950—51.

Menetelmä 3. (Naimisissa olevien lukumäärissä tapahtuneiden muutosten vaikutus). Sama kuin menetelmä 2, paitsi että naimisissa olevien naisten lukumäärä on laskettu vuoden 1950 väestölaskennan tulosten perusteella (mutta jakautuminen kaupunkien ja maaseudun kesken vuoden 1930 väestölaskentatietojen mukaisesti).

Menetelmä 4. (Vuoden 1950 olosuhteet). Kuten menetelmä 3, paitsi että myös naimisissa olevien naisten jakautuminen kaupunkien ja maaseudun kesken on laskettu vuoden 1950 väestölaskennan mukaisesti.

Menetelmä Alternativ	Lasten luku — Antal barn		
	Kaupungit Städer	Maaseutu Landsbygd	Koko maa Hela riket
1	26 228	190 066	216 294
2	30 017	160 692	190 709
3	40 384	211 389	251 773
4	54 448	191 752	246 200

Menetelmillä 4 ja 1 saatujen tulosten erotus on 29 906, mikä on sarakkeen »Lisäys tai vähennys» summa ²⁾. Vuosista 1930—31 vuosiin 1950—51 koko maassa tapahtunut lisäys voidaan siis käsittää negatiivisesti ja positiivisesti vaikuttavien tekijäin summaksi. Ainoa positiivisesti vaikuttava tekijä kolmesta mainitusta: aviolliset hedelmällisyysluvut, naimisissa olevien naisten osuus ja heidän jakautumisensa kaupunkeihin ja maaseudulle, on hedelmällisyysikäisten naimisissa olevien naisten suhteellinen lisääntyminen. Voimakkain negatiivinen tekijä on aviollisen hedelmällisyyden aleneminen maaseudulla. Muuttoliikettä alueille, joissa hedelmällisyys on alempi kaupunkeihin, on jossain määrin kompensoinut se, että kaupunkien aviolliset hedelmällisyysluvut 1950—51 ovat suuremmat kuin 1930—31, josta syystä kaupunkeihin muuton vähentävä vaikutus ei ole paljon merkinty.

¹⁾ Huomioon on otettu vain aviollinen hedelmällisyys.
²⁾ Voidaan algebrallisesti todistaa että niin on asian laita.

Av nedanstående sammanställning framgår antalet äktenskapliga barn som den stationära kvinnliga befolkningen enligt 1941—45 års dödlighetsförhållanden skulle föda under olika alternativ. Därvid har följande alternativ för eivilständsfördelningar och fördelningar på stad och landsbygd använts:

Alternativ 1. (1930 års förhållanden). För varje fem-års åldersklass mellan 15 och 49 år har antalet gifta kvinnor i den stationära kvinnliga befolkningen uträknats enligt procenten gifta kvinnor i motsvarande åldersklass vid folkräkningen 1930. Dessa gifta kvinnor ha fördelats på städer och landsbygd enligt förhållandena vid folkräkningen 1930. De så erhållna antalen gifta kvinnor i olika ålders- och bosättningsgrupper ha multiplicerats med motsvarande specifika fruktsamhetstal för åren 1930—31 i sammanställningen ovan.

Alternativ 2. (Fruktamhetsförändringarnas effekt). I övrigt samma förfarande som under alternativ 1 utom att de äktenskapliga specifika fruktsamhetstalen för åren 1950—51 använts.

Alternativ 3. (Effekten av förändringarna i antalet gifta). Samma som alternativ 2 utom att antalet gifta kvinnor erhållits enligt förhållandena vid folkräkningen 1950 (men fördelade på städer och landsbygd enligt förhållandena vid folkräkningen 1930).

Alternativ 4. (1950 års förhållanden). Som under alternativ 3 utom att också fördelningen på städer och landsbygd av de gifta kvinnorna är uträknad enligt förhållandena vid folkräkningen 1950.

Lisäys (+) tai vähennys (—) koko maassa verrattuna edelliseen menetelmään	Aviolaisten luku koko maassa % ₁₀₀ 20—44-vuotisten naisten luvusta (stationäärinen väestö)	Vastaavat nettoproduktioluvut, ¹⁾ koko maa
Ökning (+) resp. minskning (—) jämfört med föregående alternativ i hela riket	Antalet äktenskapliga barn i hela riket i % ₁₀₀ av antalet 20—44 åriga kvinnor i den stationära befolkn.	Motsvarande nettoreproduktionstal ¹⁾ för hela riket
.	104	1.051
—25 585	92	0.927
+61 064	121	1.224
— 5 573	119	1.197

Differensen mellan alternativ 4 och 1 är 29 906, vilket är lika med summan av kolumnen »Ökning och minskning»²⁾. Ökningen från 1930—31 till 1950—51 för hela riket kan sålunda uppfattas som en summa av negativt och positivt verkande faktorer av vilka den enda positivt verkande faktorn av de tre nämnda: äktenskapliga fruktsamhetstal, proportion gifta kvinnor, deras fördelning på städer och landsbygd, är den ökade proportionen gifta bland kvinnor i fruktsam ålder. Den starkast negativt verkande faktorn är nedgången i den äktenskapliga fruktsamheten på landsbygden. Inflyttningen till områden med lägre fruktsamhetstal — städer — har i någon mån kompenenserats genom att städernas äktenskapliga fruktsamhetstal äro högre 1950—51 än 1930—31, varför den sänkande effekten av inflyttningen till städerna icke är betydande.

¹⁾ Med beaktande endast av den äktenskapliga fruktsamheten.
²⁾ Det kan algebraiskt visas att så måste vara fallet.

Naisten eri ikäluokkien hedelmällisyyslukujen (t. 13) nousu vuosista 1930—31 vuosiin 1950—51 johtuu siis — kun ei-aviollinen hedelmällisyys, joka tulee myöhemmin käsitettäväksi, on jokseenkin vähäistä — siitä, että naimisissa olevien naisten osuus eri ikäryhmissä (ja varsinkin nuoremmissa, kts. t. 4) on tuntuvasti lisääntynyt. Huomautettakoon, että edelläänottu on päätelty sillä edellytyksellä, että muut seikat ovat pysyneet ennallaan, m. m. että avioliitot vuosina 1930 ja 1950 jakautuvat suhteellisesti samalla tavoin kestävyiden mukaan. Viimemainittu ei kuitenkaan tosiasiallisesti pidä paikkaansa. Jos laskelma suoritettaisiin käyttäen kestävyysstandardisoituja lukuja, tulisivat vuosien 1950—51 hedelmällisyysluvut jonkin verran epäedullisemmiksi kuin nyt lasketut, koska lyhytaikaisen avioliittojen luku lienee 1950 suurempi kuin 1930, ja koska hedelmällisyys on suurin avioliiton alussa.

Ei-aviollinen hedelmällisyys on, kuten aviollinenkin, lisääntynyt kaupungeissa ja vähentynyt maaseudulla. Allaolevasta asetelmasta ilmenee avioliiton ulkopuolella elävänä syntyneiden lasten keskimäärä vuosina 1930—31 ja 1950—51 promilleinä 20—44-vuotiaiden ei-naimisissa olevien naisten lukumäärästä väestölaskennoissa 1930 ja 1950.

	Kaupungit Städer	Maaseutu Landsbygd	Koko maa Hela riket
1930—31	11.2	22.9	19.7
1950—51	15.3	20.0	18.3

Vuosien 1930—31 ja 1950—51 ikäsuhteiden vertailu osoittaa, että koko maan lukumäärien erotus tulee pääasiallisesti ikäryhmien 30 v. ja sitä vanhempien osalle. Allaolevasta asetelmasta ilmenee aviottomien synnytysten luku äidin iän mukaan vuosina 1930—31 ja 1950—51 promilleinä vastaavanikäisten ei naimisissa olevien naisten luvusta väestölaskennoissa 1930 ja 1950.

Synnyttäjän ikä Barnfödarskans ålder	1930—31	1950—51
15—19	4.7	4.7
20—24	19.6	18.8
25—29	22.5	22.5
30—34	18.9	16.9
35—39	13.1	11.7
40—44	6.1	4.6
45—49	0.8	0.4

Ei-aviollisen hedelmällisyyden muutokset eivät kuitenkaan ole suuria.

Hedelmällisyys äidin iän mukaan. Taulusta 14 ilmenee elävänä syntyneiden lasten luku äidin iän mukaan promilleinä vastaavan ikäisten naisten keskiväkiluvuista kaupungeissa, maaseudulla ja koko maassa vuosina 1941—50.

Vuosina 1946—48 olivat sekä kaupunkien että maaseudun hedelmällisyysluvut ikäryhmään 40 v. saakka poikkeuksellisen korkeat. Senjälkeen hedelmällisyysluvut ovat yleensä alentuneet. Nuorimpien ikäluokkien hedelmällisyys on kuitenkin pysynyt 30-lukuun verrattuna hyvin korkeana. Hedelmällisyysluvut osoittavat 40-vuotiaiden ja sitä vanhempien ikäryhmissä alenevaa suuntaa.

Ökningen i de totala fruktsamhetstalen (tab. 13) för kvinnans olika åldersgrupper mellan 1930—31 och 1950—51 beror alltså — då den utomäktenskapliga fruktsamheten, som nedan skall behandlas, är relativt obetydlig — på att proportionen gifta kvinnor i de olika åldersgrupperna (och i synnerhet i de yngre åldersgrupperna, se tab. 4) ökat väsentligt. Det måste påpekas att ovanstående resonemang har förutsatt att övriga omständigheter varit lika bl. a. att äktenskapen åren 1930 och 1950 ha samma relativa fördelning på varaktighetsklasser. Detta torde dock icke i verkligheten vara fallet. Om man räknade med varaktighetsstandardiserade tal skulle 1950—51 års fruktsamhet antagligen visa sig något oförmånligare än nu är fallet emedan andelen kortvariga äktenskap torde vara större 1950 än 1930, och fruktsamheten är störst i början av äktenskapet.

Den utomäktenskapliga fruktsamheten har, såsom den äktenskapliga, ökat i städerna och sjunkit på landsbygden. Av sammanställningen nedan framgår antalet utomäktenskapliga levande födda barn åren 1930—31 och 1950—51 i medeltal i promille av antalet 20—44 åriga icke-gifta kvinnor vid folkräkningarna 1930 och 1950.

En jämförelse mellan förhållandena åren 1930—31 och 1950—51 efter ålder visar att minskningen i siffran för hela riket i huvudsak kommer på åldersgrupperna från 30 år och uppåt. Av sammanställningen nedan framgår antalet utomäktenskapliga barnsborder efter moderns ålder i medeltal åren 1930—31 och 1950—51 i promille av antalet icke gifta kvinnor i motsvarande åldrar vid folkräkningarna åren 1930 och 1950.

Förändringarna i den utomäktenskapliga fruktsamheten äro dock icke betydande.

Fruktsamheten efter moderns ålder. Av tabell 14 framgår antalet levande födda barn efter moderns ålder i promille av medelantalet kvinnor i motsvarande åldrar i städerna, på landsbygden och i hela riket åren 1941—50.

Åren 1946—48 voro fruktsamhetsantalen såväl i städerna som på landsbygden för åldersgrupperna upp till 40 år exceptionellt höga. Därefter ha fruktsamhetstalen i allmänhet sjunkit. De yngsta åldersgrupperna ha dock jämfört med 30-talet bibehållit en mycket hög nivå. Fruktsamheten i åldersgrupperna från 40 år och uppåt visar en sjunkande tendens.

Tab. 14. Number of live births by mother's age per 1 000 of women's mean-population in corresponding ages in towns, in rural districts and in the whole country, in the years 1941—50. (Total fertility rates)

Vuosi — År Year	Äidin ikä, vuosia — Moderns ålder, år — Mother's age, years						
	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49
Koko maa — Hela riket — The whole country							
1941	13.4	121.2	166.6	136.2	93.1	44.7	5.9
1942	9.7	79.0	107.2	94.4	69.6	35.7	5.4
1943	9.4	89.5	132.8	121.6	91.7	43.1	5.3
1944	10.8	103.8	139.8	123.7	88.3	41.5	5.4
1945	13.2	131.8	179.0	146.2	98.4	43.7	5.2
1946	21.1	156.3	191.6	154.5	106.6	45.9	5.3
1947	25.4	167.1	198.0	151.1	103.8	43.9	5.1
1948	27.2	168.3	195.3	152.5	100.7	44.1	4.9
1949	27.6	162.9	187.3	142.4	97.9	42.4	4.9
1950	27.1	154.6	175.5	136.0	93.1	40.4	4.6
Kaupungit — Städer — Towns							
1941	13.8	93.7	118.0	83.0	46.0	16.2	1.4
1942	11.0	75.7	91.4	67.7	40.9	14.0	1.2
1943	11.8	86.2	106.4	88.6	52.2	-19.1	1.8
1944	12.9	105.3	117.7	91.6	55.3	18.5	1.9
1945	14.7	129.0	151.3	113.6	64.4	22.5	1.8
1946	22.9	152.0	165.6	123.9	75.3	24.0	2.2
1947	26.3	157.6	162.4	114.2	68.0	23.0	2.2
1948	27.3	157.4	159.0	113.9	62.7	22.1	1.8
1949	28.9	147.3	146.5	99.1	57.8	19.6	2.0
1950	28.9	137.1	141.2	95.6	56.2	19.0	1.7
Maaseutu — Landsbygd — Rural districts							
1941	13.3	131.7	187.7	160.4	114.4	57.0	7.9
1942	9.4	80.2	114.1	106.6	82.6	45.0	7.3
1943	8.8	90.6	144.3	136.7	109.7	53.5	6.8
1944	10.3	103.3	149.5	138.1	103.5	51.7	6.9
1945	12.9	132.7	191.0	160.6	113.9	53.1	6.6
1946	20.7	157.9	202.7	168.3	121.1	55.8	6.7
1947	25.2	170.4	213.7	168.2	121.0	53.8	6.5
1948	27.2	172.2	211.1	170.3	118.7	54.6	6.4
1949	27.3	168.5	204.8	162.5	116.9	53.3	6.3
1950	26.6	161.3	190.5	154.8	110.7	50.7	6.0

Tämä alentuminen riippuu ilmeisesti siitä, että maaseudun aviolliset hedelmällisyysluvut ovat, sikäli kuin sitä on mahdollista seurata, olleet suhteellisesti suurimmat ikäluokissa 40 v. ja sitä vanhemmat. Asetelmasta s. 20 nähdään, että kun 40 v. vanhempien aviollisten hedelmällisyyslukujen alennus vuosista 1930—31 vuosiin 1950—51 on maaseudulla ollut 5—19 %, on vastaava alennus ikäluokissa 40—44 ja 45—49 ollut 34 ja 51 %.

Kaupungeissa laskelmat osoittavat yleisten hedelmällisyyslukujen 35 v. ja sitä vanhempien ikäluokissa jonkin verran nousseen. Jos tarkastellaan kaupunkien aviollisia hedelmällisyyslukuja (asetelma s. 20), huomataan näiden lukujen ikäluokissa 40 v. ja sitä vanhemmat olevan lähes yhtä suuret tai sitten ovat ne vähän alentuneet ajanjaksona 1930—31 ja 1950—51. Kun yleiset hedelmällisyysluvut siitä huolimatta ovat jonkin verran nousseet, riippuu tämä siitä, että näihin ikäryhmiin kuuluvat naiset ovat kaupungeissa suhteellisesti lisääntyneet. Ikäryhmissä 35—39 v. ovat hedelmällisyysluvut samanaikaisesti nousseet 21 %, mikä on suunnilleen samaa suuruusluokkaa kuin nousu lähinnä nuoremmassa ikäluokassa. Muissa ikäluokissa on nousu 10 % ja sitä vähemmän.

Nedgången beror uppenbarligen på att nedgången i landsbygdens äktenskapliga fruktsamhetstal såvitt den är möjlig att följa varit proportionellt störst i åldrarna från 40 år och uppåt. Av sammanställningen på sidan 20 finner man att medan nedgången mellan åren 1930—31 och 1950—51 i de äktenskapliga fruktsamhetstalen för åldersgrupperna under 40 år på landsbygden varit mellan 5 % och 19 % har motsvarande nedgång för åldersgrupperna 40—44 och 45—49 år varit 34 % och 51 %.

För städernas vidkommande har i åldrarna över 35 år en viss höjning av de totala fruktsamhetstalen förekommit. Om man för städernas vidkommande granskar de äktenskapliga fruktsamhetstalen i sammanställningen på sidan 20 finner man att dessa fruktsamhetstal i åldrarna 40 år och över varit i det närmaste lika stora eller något sjunkit mellan åren 1930—31 och 1950—51. Att de totala fruktsamhetstalen det oaktat något stigit beror då på den ökade proportionen gifta kvinnor i dessa åldersgrupper i städerna.

I åldersgruppen 35—39 år har under motsvarande tid en stegring av fruktsamhetstalen på 21 % inträffat, vilket är en stegring av ungefär samma storleksordning som förekommit i närmast yngre åldersgrupp. I övriga åldersgrupper är de procentuella förändringarna c. 10 % och mindre.

Näistä seikoista johtuu, että koko maan hedelmällisyys on suuremmassa määrin kuin 30-luvulla keskittynyt nuorempiin ikäluokkiin. V. 1931 oli ikäluokan 40—44 v. erikoishedelmällisyysluku 38 % ikäluokan 25—29 v. hedelmällisyysluvusta, 1938 oli vastaava luku 31 %, 1950 se on 23 %. 30-luvulla koko maan hedelmällisyysluku ikäluokissa 15—19 v. vaihteli 12.6 promillestä 16.8 promilleen, vuodesta 1946 lähtien se on jatkuvasti noussut ollen v. 1950 28.7 ‰.

Elävänä syntyneet lapset järjestysluvun mukaan. Taulussa 15 annetaan tietoja elävänä syntyneistä lapsista järjestysluvun mukaan.

Dessa omständigheter ha åstadkommit att fruktsamheten i hela riket i högre grad än under 30-talet är koncentrerad till de yngre åldersklasserna. 1931 utgjorde det specifika fruktsamhetstalet för åldersgruppen 40—44 år 38 % av fruktsamhetstalet för åldersgruppen 25—29 år, 1938 var motsvarande tal 31 %, 1950 var talet 23 %. I åldersgruppen 15—19 år varierade under 30-talet fruktsamhetstalet för hela riket mellan 12.6 och 16.8 ‰, från 1946 har fruktsamhetstalet fortgående stigit och är 1950 28.7 ‰.

Levande födda barn efter ordningsnummer. I tabell 15 presenteras uppgifter om de levande födda barnen fördelade efter ordningsnummer.

Tab. 15. Live births by birth order, in the years 1941—50

Vuosi År Year	Lapsen järjestysluku — Barnets ordningsnummer — Birth order of child										Yhteensä Summa Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9—	tuntematon okänd unknown	
1941	32.7	24.6	15.1	9.2	6.3	4.3	2.9	1.9	2.9	0.1	100.0
1942	34.4	22.4	15.1	9.2	6.3	4.1	3.1	2.1	3.2	0.1	100.0
1943	32.4	23.4	15.6	9.7	6.3	4.4	3.0	2.1	3.1	0.0	100.0
1944	36.2	22.7	14.5	9.0	5.8	4.0	2.6	1.9	2.9	0.4	100.0
1945	38.6	24.1	14.1	8.5	5.2	3.4	2.2	1.6	2.2	0.1	100.0
1946	41.3	23.3	13.7	8.0	4.8	3.1	2.1	1.4	2.2	0.1	100.0
1947	38.3	26.1	14.1	8.1	4.8	3.1	2.0	1.4	2.1	0.0	100.0
1948	34.8	27.3	15.3	8.6	5.0	3.2	2.1	1.4	2.2	0.1	100.0
1949	32.2	26.7	16.8	9.2	5.5	3.4	2.3	1.6	2.3	0.0	100.0
1950	31.1	25.9	17.5	10.0	5.7	3.5	2.3	1.5	2.4	0.1	100.0
Yhteensä Summa Total	35.4	24.8	15.2	8.9	5.5	3.6	2.4	1.6	2.5	0.1	100.0

Taulusta ilmenee, että ensimmäisen lapsen prosenttiluku saavutti maksiminsa v. 1946. Voidaan myös panna merkille, että toisia lapsia tarkoittava prosentti on korkeimmillaan v. 1948, kaksi vuotta sen jälkeen kuin ensimmäisten lasten prosentti on saavuttanut ensimmäismääränsä. Kolmansien lasten prosenttiluku on korkeimmillaan v. 1950 (sama % vuosina 1950 ja 1951, nim. 17.5 %). Neljänsien ja viidensien lasten prosenttiluvut nousivat hiukan vielä v. 1951 (10.6 ja 6.0 %), mikä ilmeisesti on vuoden 1946 korkean avioliittoisuuden jälkivaikutusta.

Allaolevan asetelman luvut tarkoittavat aviolapsia jaettuna järjestysluvun ja äidin iän mukaan promilleinä vastaavan ikäisten aviovaimojen vuosittain elävänä synnyttämistä lapsista. Luvut ovat vuosilta 1941, 1946 ja 1950.

Av tabellen framgår att procenten första barn hade sitt maximum år 1946. Man kan också konstatera att procenten 2:dra barn har sitt maximum (år 1948) två år efter det de första barnens procent hade sitt maximum. De tredje barnen synas ha uppnått sitt högsta procenttal 1950 (procenten tredje barn var 1951 densamma som 1950 eller 17.5 %). De fjärde och femte barnens procenter stego ännu något år 1951 (till 10.6 respektive 6.0 %). Det är tydligen efterverkningar av 1946 års höga giftermålsintensitet.

I nedanstående sammanställning äro de levande födda äktenskapliga barnen fördelade efter ordningsnummer och moderns ålder och angivna i promille av årliga antalet levande födda äktenskapliga barn födda av mödrar i respektive ålder åren 1941, 1946 och 1950.

Äidins ikä — Moderns ålder	Lapsen järjestysluku — Barnets ordningsnummer								
	1			2—6			7—		
	1941	1946	1950	1941	1946	1950	1941	1946	1950
15—19	852	946	841	148	54	159	—	—	—
20—24	552	700	513	448	300	487	—	—	—
25—29	332	400	259	662	597	735	6	3	6
30—34	194	228	148	743	729	794	63	43	58
35—39	115	156	109	670	686	710	215	158	181
40—44	69	109	76	524	560	579	407	331	345
45—49	44	77	91	342	413	423	614	510	486

Asetelmasta ilmenee, että ensimmäistä lasta tarkoittava suhdeluku vuodesta 1941 vuoteen 1946 nousee kaikissa äidin ikäluokissa ja sen jälkeen yleensä laskee vuoteen 1950, jolloin luvut, kahta vanhinta ikäluokkaa lukuunottamatta, ovat alemmat kuin v. 1941. Ryhmän 2—6 lapsi suhdeluku alenee v. 1946 35 v. nuoremmissa ikäluokissa, nousee sitten näissä ikäluokissa vuoteen 1950 tultaessa, jonka vuoden luvut ovat korkeammat kuin v. 1941. Ikäluokissa 35 v. ja sitä vanhemmat ryhmän 2—6 lasta suhdeluku nousi v. 1946. Tästä ilmenee, että myös pitempiaikaisten avioliittojen hedelmällisyys lisääntyi v. 1946, että 35 v. ja sitä vanhempien naisten yleisen hedelmällisyyden lisäys ei johtunut ainoastaan avioliittoisuuden noususta. Ryhmän 7 ja useampia lapsia osuus väheni v. 1946, ja on se v. 1950 yleensä alempi kuin v. 1941.

Avioliiton kestämisajaa lapsen järjestysluvun mukaan valaisee taulu 16, josta näkyy avioliiton kestämisajan mediaani vuosina 1941—50 avioliitossa elävänä syntyneiden lasten syntyessä lapsen järjestysluvun mukaan.

Av sammanställningen framgår att proportionen första barn från år 1941 till år 1946 ökade i alla moderns åldersgrupper och därefter i allmänhet sjönk till 1950 års siffror som, utom för de två äldsta åldersgrupperna, äro lägre än 1941 års siffror. De andra till sjätte barnens proportion uppvisar en nedgång år 1946 i åldrarna under 35 år, sedan steg proportionen i dessa åldrar till 1950 års siffror, som äro högre än siffrorna 1941. I åldrarna 35 år och över steg proportionen 2—6 barn år 1946. Detta tyder på att fruktsamheten i äktenskap av lägre varaktighet också steg år 1946, att ökningen i de totala fruktsamhetstalen åren 1946—48 för kvinnor i åldern 35 år och över kanske inte enbart berodde på en ökning av giftermålsintensiteten. Proportionen barn med ordningsnummern 7 eller högre sjönk år 1946 och år 1950 i allmänhet lägre än 1941.

Äktenskapets varaktighet efter barnets ordningsnummer belyses av tabell 16, som visar medianen för äktenskapets varaktighet vid levande födda äktenskapliga barns födelse efter barnets ordningsnummer åren 1941—50.

Tab. 16. Median for duration of marriage (years) at the birth of children born alive, by birth order, in the years 1941—50

Vuosi År Year	Lapsen järjestysluku — Barnets ordningsnummer — Birth order of child											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11—15	16—∞
1941	1.0	2.3	4.6	6.8	9.1	11.1	12.8	14.6	16.4	17.4	20.7	23.3
1942	1.0	2.7	5.0	7.3	9.6	11.5	13.4	15.2	16.6	18.3	21.3	25.5
1943	1.3	2.8	5.3	7.5	9.5	11.5	13.5	14.8	16.5	17.8	20.5	21.5
1944	1.2	2.9	5.4	7.5	9.5	11.6	13.5	15.3	16.3	17.7	20.8	21.5
1945	1.3	3.1	5.5	7.6	9.4	11.5	13.2	15.1	16.6	17.5	20.7	24.3
1946	0.8	2.9	5.6	7.7	9.5	11.3	13.2	15.1	16.3	17.8	20.3	21.1
1947	0.8	2.1	5.1	7.5	9.3	11.3	13.0	14.6	16.5	17.6	20.5	22.4
1948	0.8	1.9	4.8	7.4	9.3	11.1	13.0	14.7	16.2	17.7	20.8	21.1
1949	0.8	2.0	4.2	7.1	9.4	11.0	12.9	14.5	16.2	17.4	20.5	24.5
1950	0.8	2.2	4.1	6.6	9.1	11.1	12.9	14.4	16.1	17.4	20.3	25.4

Avioliiton kestämisajan mediaani ensimmäisen lapsen syntyessä on ajanjakson alusta lukien laskenut, nousemaan sitä ennen sodan aikana. Alkaen vuosista 1946—47 syntyi jopa puolet järjestysnumeroltaan ensimmäisistä aviolapsista avioliiton ensimmäisten 9—10 kuukauden aikana. Vuosina 1947, 1948 ja 1949 oli avioliiton kestämisajaa toisen lapsen syntyessä poikkeuksellisen lyhyt. Tähän on otaksuttavasti vaikuttanut vuosina 1945—46 solmittujen avioliittojen suuri lukumäärä. Vastaava ilmiö voidaan todeta myös kolmansiin ja neljänsiin lapsiin nähden. Avioliiton kestämisajan mediaani sellaisten lasten syntyessä, joiden järjestysluku on edellämainittua suurempi, ei osoita mitään selvää suuntaa.

Syntyneisyys lääneittäin. Taulusta 17 ilmenee elävänä syntyneiden lasten luku lääneittäin promilleinä läänin keskiväkiluvusta vuosina 1941—50.

Syntyneisyys on suurin piirtein ottaen suurempi pohjoisessa ja idässä. Alin on syntyneisyys Ahvenanmaan maakunnassa ja Uudenmaan läänissä, jonka jälkeen tulevat Turun-Porin, Hämeen ja Kymen (vuoteen 1945 Viipurin) läänit. Seuraava vyöhyke on Mikkelin, Kuopion ja Vaasan läänit, kun taas Oulun ja Lapin läänissä syntyneisyys yleensä on suurin.

Medianen för äktenskapets varaktighet vid det första barnets födelse har i jämförelse med periodens början efter en uppgång under kriget sjunkit. Fr. o. m. 1946—47 föds sålunda så gott som hälften av de äktenskapliga barnen med ordningsnummer ett under äktenskapets första nio till tio månader. Åren 1947, 1948 och 1949 var äktenskapets varaktighet vid det andra barnets födelse exceptionellt kort. Man kan förmoda att det är det höga antalet nyingångna äktenskap åren 1945—46 som påverkat siffran. Ett liknande fenomen kan konstateras också för det tredje och fjärde barnet. Medianen för äktenskapets varaktighet vid födelsen av barn med högre ordningsnummer visar ingen tydlig tendens.

Nativiteten efter län. Av tabell 17 framgår antalet levande födda efter län i promille av länens medelfolk-mängder åren 1941—50.

I stort sett tilltar nativiteten norrut och österut. Landskapet Åland och Nylands län ha i allmänhet den lägsta nativiteten, därefter kommer Åbo-Björneborgs, Tavastehus och Kymmene (före 1945 Viborgs) län, följande bälte är S:t Michels, Kuopio och Vasa län medan Uleåborgs och Lapplands län i allmänhet ha den största nativiteten.

Tab. 17. Live births by county per 1 000 of mean-population of counties, in the years 1941—50

Lääni — Län County	Vuosi — År — Year									
	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
Uudenmaan — Nylands	19	15	17	19	23	25	24	23	20	19
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	21	15	18	20	24	26	27	26	23	22
Ahvenanmaa — Åland	19	22	19	19	21	23	20	19	18	15
Hämeen — Tavastehus	23	15	19	20	25	27	28	27	24	23
Kymen ¹⁾ — Kymmene ¹⁾	21	14	19	20	23	25	25	26	25	23
Mikkelin — S:t Michels	26	17	21	21	26	29	29	29	27	26
Kuopion — Kuopio	28	18	23	24	30	32	32	32	31	29
Vaasan — Vasa	26	18	21	22	27	30	30	29	28	26
Oulun — Uleåborgs	33	21	26	26	31	32	35	35	35	32
Lapin — Lapplands	35	24	29	27	26	38	39	39	37	35
Luovutettujen alueiden rekisteri — De avträdda områdenas register	—	—	—	—	20	22	20	19	21	1

¹⁾ Ennen 1. 1. 1945 Viipurin lääni. — Före 1. 1. 1945 Viborg län. — Before 1. 1. 1945 county of Viborg.

Kuolleena syntyneet. Taulusta 18 ilmenee kuolleena syntyneiden luku sukupuolen mukaan sekä avioliittoa ja aviottomat erikseen promilleinä vastaavista vuosina 1941—50 syntyneiden koko lukumääristä.

Dödfödda. Tabell 18 visar antalet dödfödda efter kön och börd i eller utom äktenskap i promille av motsvarande sammanlagda antal födda åren 1941—50.

Tab. 18. Still births, in the years 1941—50

Vuosi — År Year	Avioliitossa kuolleina syntyneet ‰:inä avioliitossa syntyneiden poikien, vast. tyttöjen koko luvusta Dödfödda inom äktenskap, i ‰ av hela antalet inom äktensk. födda gossar, respektive flickor <i>Legitimate still births in ‰ of whole number of legitimate born boys, respectively girls</i>		Avioliiton ulkopuolella kuolleina syntyneet ‰:inä aviottomina syntyneistä pojista, vast. tytöistä Dödfödda utom äktenskap, i ‰ av hela antalet utom äktenskap födda gossar, respektive flickor <i>Illegitimate still births, in ‰ of whole number of illegitimate born boys, respectively girls</i>		Kaikki kuolleena syntyneet ‰:inä poikien, vast. tyttöjen koko luvusta Samtliga dödfödda, i ‰ av hela antalet födda gossar, respektive flickor <i>All still births, in ‰ of whole number of born boys, respectively girls</i>	
	M	N — K — F	M	N — K — F	M	N — K — F
	1941	20.8	18.7	40.4	35.9	22.0
1942	22.9	18.7	36.7	40.9	23.9	20.2
1943	20.3	17.9	46.8	43.0	22.0	19.6
1944	20.3	18.6	32.0	27.0	21.2	19.2
1945	21.1	18.2	42.3	34.9	22.6	19.4
1946	19.8	17.1	30.5	32.4	20.4	18.0
1947	20.2	16.4	32.8	29.8	20.9	17.2
1948	17.3	16.3	29.7	33.1	18.0	17.2
1949	18.5	15.4	26.0	19.2	18.9	15.6
1950	19.5	16.3	28.9	28.1	20.0	17.0

Promilleluvut osoittavat yleensä laskevaa suuntaa. Merkitsevä on, että kun avioliitossa syntyneiden tyttöjen promilleluku aina on pienempi kuin poikien, vastaava sääntö ei pidä paikkaansa avioliiton ulkopuolella syntyneisiin nähden: kymmenvuotiskauden aikana aviottomien tyttölasten luku on kolmessa tapauksessa suurempi kuin aviottomien poikalasten.

V Kuolleisuus

Kymmenvuotiskaudella 1941—50 on seuraavat ryhmät otettu huomioon maan kuolleisuustilastossa:

I. Kuolleet

- a) sodassa
 - 1) Suomessa
 - 2) ulkomailla
- b) muut
 - 1) Suomessa
 - 2) ulkomailla

Promilletalen visar i allmänhet en sjunkande tendens. Anmärkningsvärt är att medan av de inom äktenskapet födda flickornas promilletal alltid äro mindre än gossarnas, motsvarande regel icke gäller för de utom äktenskapet födda, i tre fall under tioårsperioden äro de utomäktenskapliga flickornas promilletal större än de utomäktenskapliga gossarnas.

V Mortaliteten

Under decenniet 1941—50 har följande olika kategorier registrerats i rikets dödlighetsstatistik:

I. Döda

- a) i krig
 - 1) i Finland
 - 2) utomlands
- b) övriga
 - 1) i Finland
 - 2) utomlands

II. Kuolleeksi julistetut
a) sodassa kadonneet
b) muut

Ryhmiiin Ia 1, Ia 2, Ib 1 ja Iia (jaettuna katoamisvuoden mukaan) sisältyvät maassa asuvasta väestöstä kuolleet. Tästä ryhmästä käytetään seuraavassa nimitystä »Kaikki kuolleet». Ib 1 on maassa asuvasta väestöstä kuolleet siviilihenkilöt ja käytetään siitä seuraavassa nimitystä »Kuolleet siviilihenkilöt».

Kuolevuus. Allaolevaan asetelmaan on otettu ryhmän kaikki kuolleet lukumäärä sekä tämä lukumäärä promilleinä keskiväkiluvusta ja siviilikuolleisuus promilleinä keskiväkiluvusta, kaikki tiedot vuosilta 1941—50.

Vuosi År	Kaikki kuolleet Samtliga döda		Siviilikuolemantapaukset Civila dödsfall	
	Luku Antal	%	%	%
1941	73 334	19.8	12.8	
1942	56 141	15.1	13.0	
1943	49 634	13.3	12.2	
1944	70 570	18.9	13.6	
1945	49 046	13.1	13.0	
1946	44 748	11.8	11.7	
1947	46 053	11.9	11.9	
1948	43 668	11.2	11.2	
1949	44 501	11.2	11.2	
1950	40 681	10.1	10.1	

Vuosina 1941 ja 1944 kuolleisuus sodan johdosta oli hyvin suuri. Siviilikuolleisuuden viime vuosikymmenen trendi on laskeva. Sodan aikana tapahtui nousua, mutta sodan jälkeen on lasku entisestään kiihtynyt.

Kuolemantapaukset iän mukaan. Allaolevasta taulusta ilmenee kuolleiden siviilihenkilöiden jakautuminen iän ja sukupuolen mukaan promilleinä vastaavasta keskiväkiluvusta vuosina 1941—50.

II. Dödförklarade
a) försvunna i krig
b) övriga

Kategorierna Ia 1, Ia 2, Ib 1 och Iia (fördelade på året för försvinnandet) utgöra den i riket bosatta befolkningens antal döda. Denna grupp kallas i fortsättningen »Samtliga döda». Ib 1 är dödsfallen bland i riket bosatta civilpersoner och kallas i fortsättningen »Civila dödsfall».

Dödlighetsintensiteten. Av sammanställningen nedan framgår antalet i gruppen samtliga döda samt detta antal i promille av medelfolkmängden och antalet civila dödsfall i promille av medelfolkmängden, åren 1941—50.

Åren 1941 och 1944 ha på grund av kriget en mycket hög dödlighet. Den civila dödlighetens sekulära trend har varit sjunkande. En viss uppgång inträffade under kriget men efter kriget har nedgången tagit ny fart.

Dödsfallen efter ålder. Av tabellen nedan framgår de civila dödsfallens fördelning efter ålder och kön i promille av motsvarande medelfolkmängd, åren 1941—50.

Tab. 19. Number of civil deaths by age per 1000 of corresponding number in mean-population

Vuosi År Year	0		1—4		5—14		15—24		25—44		45—64		65—	
	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F
1941	76.7	65.6	6.4	6.6	2.3	1.9	4.9	3.9	7.0	4.8	21.9	11.8	88.5	70.8
1942	64.1	49.7	6.1	5.1	2.6	2.1	5.5	4.0	7.8	5.3	23.5	12.1	90.3	71.5
1943	63.5	49.5	7.0	6.2	3.1	2.4	5.1	4.0	7.0	4.9	21.0	11.4	79.6	65.6
1944	80.0	65.4	9.6	8.9	3.4	2.9	5.9	4.5	7.2	5.0	22.1	11.8	83.2	72.1
1945	78.6	65.2	8.6	8.1	2.8	2.5	6.3	3.9	7.7	4.4	21.4	10.8	79.1	64.3
1946	67.9	54.6	5.0	4.5	2.0	1.6	4.6	3.1	6.7	4.0	21.0	9.8	75.9	60.7
1947	68.2	54.2	5.2	4.6	1.7	1.4	4.4	2.8	6.3	3.7	20.7	9.6	80.0	66.4
1948	60.8	46.5	3.8	3.4	1.5	1.0	3.7	2.5	5.9	3.4	19.8	9.5	76.8	64.9
1949	53.7	43.7	3.2	2.7	1.2	0.9	2.9	2.0	5.3	3.1	20.0	10.2	83.6	72.9
1950	48.5	38.1	2.6	2.2	1.1	0.7	2.3	1.5	4.6	2.5	18.8	9.3	80.7	67.8

Taulu osoittaa, että kuolemantapaukset ovat vähentyneet varsinkin nuorempien ja kaikkein nuorimman ikäluokan osalta. Ikäryhmä 65-vuotiaat osoittaa siinä määrin tilapäisiä muutoksia, että kehityksen suunta ei käy ilmi. Ryhmässä 45—64-vuotiaat voidaan kuitenkin panna merkille pientä alentumista. Kaikkein selvin on vähennys ryhmässä 1—4- ja 5—14-vuotiaat, mutta myös 0-vuotiaiden promilleluku on ajanjakson lopulla huomattavasti laskenut.

Man finner att dödsfallens antal framför allt sjunkit bland de yngre och yngsta åldersgrupperna. Åldersgruppen 65— visar i alltför hög grad tillfälliga fluktuationer för att tendensen skall kunna bedömas. I gruppen 45—64 år kan dock en viss sänkning noteras. Mest markerad måste sänkningen anses vara i grupperna 1—4 och 5—14 år, men också 0-åringarnas promilletal har i slutet av perioden sjunkit anmärkningsvärt mycket.

Sotakuolleisuutta on käsitelty tekstijulkaisussa »Kuolemansyyt vuosina 1941—45¹⁾, jonka vuoksi sitä ei tässä oteta lähemmin puheeksi.

Kuolleisuus iän ja siviilisäädyn mukaan. Taulusta 20 ilmenee kuolleiden siviilihenkilöiden luku iän ja siviilisäädyn mukaan keskimäärin vuosina 1940—41 ja 1950—51 promilleinä vastaavasta väestöstä väestölaskentojen 1940 ja 1950 mukaan.

Dödsfallen i krig ha behandlats i textpublikationen om dödsorsakerna åren 1941—45¹⁾ varför de inte här närmare skola beröras.

Dödligheten efter ålder och civilstånd. Av tabell 20 framgår antalet (civila) dödsfall efter ålder och civilstånd i medeltal åren 1940—41 och 1950—51 i promille av motsvarande antal i befolkningen enligt folkräkningarna 1940 och 1950.

Tab. 20. Number of civil deaths by age and marital status on an average in the years 1940—41 and 1950—51 per 1 000 of corresponding number of population according to census 1940 and 1950

Ikä — Ålder Age	Naimattomia Ogifta Single		Naimisissa olevia Gifta Married		Leskiä Änkor och änklingar Widows and widowers		Erotettuja Frånskilda Divorced	
	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F
1940—41								
0—14	10.2	8.6	—	—	—	—	—	—
15—24	5.3	4.0	4.0	4.5	—	33.2	16.7	3.8
25—44	9.2	5.7	5.8	4.6	12.7	5.7	14.1	7.9
45—64	21.9	11.8	21.9	10.9	33.9	17.2	25.9	15.2
65—	55.4	57.1	81.5	50.8	131.9	93.9	67.4	46.0
1950—51								
0—14	4.9	3.8	—	—	—	—	—	—
15—24	2.3	1.4	1.6	1.5	7.0	3.5	1.9	0.9
25—44	6.9	3.1	3.6	2.1	7.5	3.5	11.5	3.8
45—64	23.7	10.2	17.1	8.0	30.9	11.8	35.5	11.9
65—	82.7	62.6	71.0	48.0	112.4	80.2	107.7	63.3

Voidaan ensinnäkin panna merkille, että naimisissa olevien kuolleisuuden suhdeluku yleensä on pienin. Vuosien 1950—51 oloissa on tästä vain yksi poikkeus: 15—24-vuotiaita naimisissa olevia naisia kuolee suhteellisesti jonkin verran enemmän kuin naimattomia (mutta) ei enemmän kuin leskivaimoja ja erotettuja naisia). Vuosina 1940—41 on yllämainitut poikkeukselliseksi lisäksi myös 65 v. vanhempien kuolleisuus poikkeuksellista. Tämä johtuu luultavasti siitä, että väkilukuun vuoden 1940 väestölaskennan mukaan (joka ei ollut todellinen väestölaskenta, vaan väestörekisterien inventointi) sisältyneet siirtolaiset ja jo kuolleet vanhempiin ikäluokkiin sisältyneet henkilöt eivät suhteellisesti jatkuneet siviilisäätiryhmiin.

Lisäksi huomataan, että promilleluvut yleensä ovat laskeneet. Naimattomien ja erotettujen miesten kohdalla ilmenee ikäluokissa 45—64 v. nousua, samoin kuin muutamissa 65-vuotiaiden ja sitä vanhempien ryhmissä. Tämä johtuu ilmeisesti siitä, että näiden ryhmien väkiluvut yllämainituista syistä ovat liian suuret v. 1940.

Man kan för det första konstatera att de gifta i allmänhet ha de lägsta dödskvoterna. För förhållandena 1950—51 finns endast ett undantag: de gifta kvinnorna i åldern 15—24 ha en något högre dödskvot än de ogifta (men däremot inte en högre dödskvot än ankorna och de frånskilda kvinnorna). För förhållandena 1940—41 finns förutom ovannämnda undantag också undantag i åldersgrupperna 65 år och över. Detta beror troligen på att de i folkräkningens 1940 folkmängd (folkräkningen 1940 var inte en verklig folkräkning utan en inventering av befolkningsregistren) kvarstående emigranterna och redan avlidna personerna i de äldre åldersgrupperna icke voro proportionellt fördelade på civilstånd.

För det andra finner man att promilletalen i allmänhet sjunkit. För ogifta och frånskilda män i åldern 45—64 har en stegring förekommit, likaså för några grupper i åldern 65 år och över. Detta beror tydligen på att folkmängderna i dessa grupper av ovannämnda skäl äro för stora 1940. Det må påpekas att siffrorna

Tab. 21. Deaths by county per 1 000 of mean-

Vuosi År Year	L ä ä n i — L ä n —									
	Uudenmaan Nylands		Turun-Porin Åbo-Björneborgs		Ahvenanmaa Åland		Hämeen Tavastehus		Kymen ¹⁾ Kymmene ²⁾	
	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F
1941....	25.7	10.4	27.5	11.8	18.5	14.1	28.2	10.9	28.3	10.7
1942....	19.2	10.8	17.5	11.7	14.4	14.2	18.9	11.5	19.3	10.8
1943....	16.0	10.2	15.1	11.5	12.8	13.2	15.7	10.7	15.9	10.5
1944....	22.8	11.3	24.2	12.6	17.0	13.1	26.0	11.4	27.8	12.9
1945....	14.6	9.9	14.0	11.6	14.7	12.5	14.0	10.5	13.4	10.0
1946....	13.2	9.2	11.5	10.5	11.2	13.0	12.9	10.0	12.5	9.3
1947....	13.5	9.7	13.0	11.2	15.7	12.2	13.5	10.0	12.8	11.9
1948....	12.6	9.4	12.1	10.3	11.3	10.5	12.2	9.6	12.3	9.7
1949....	12.2	9.8	11.4	10.5	13.1	12.1	12.1	9.8	12.0	9.9
1950....	11.1	9.3	10.5	9.5	9.8	12.6	10.9	9.1	11.3	9.3

¹⁾ SVT VI B 102. — ²⁾ FOS VI B 102.

³⁾ Ennen v. 1945 Viipurin lääni. — ⁴⁾ Före år 1945 Viborgs län.

Huomautettakoon, että nuorempiin ikäryhmiin kuuluvia erotettuja ja leskiä tarkoittavat luvut ovat epävarmoja tapausten vähälukuisuuden vuoksi.

Kuolleisuus lääneittäin. Taulusta 21 ilmenee kuolemantapausten luku lääneittäin promilleinä läänien keskiväkiluvusta vuosina 1941—50.

Ajanjaksona 1941—45 sotakuolleisuus vaikutti miesten kuolleisuuteen vallitsevana tekijänä. (Mainittakoon, että Ahvenanmaan miespuolinen väestö oli vapautettu asevelvollisuuden suorittamisesta). Eri läänien sotakuolleisuus osoittaa huomattavia eroavaisuuksia. Niinä vuosina, jolloin sotatoimet olivat vilkkaimmat, vuosina 1941 ja 1944, nämä eroavaisuudet ovat merkittävimmät. Niinpä esim. v. 1943 oli korkeimman ja alimman kuolleisuushuvun erotus 13 %, v. 1944 vastaava suhdeluku oli 32 %. V. 1941 oli miesten kuolleisuus suurin Mikkelin, Kuopion, Oulun ja Lapin lääneissä, v. 1944 Kymen (Viipurin), Mikkelin, Oulun ja Lapin lääneissä.

Jotkut läänien kuolleisuuskuvien eroavaisuudet johtuvat ilmeisesti läänien ikäryhmittäisten eroavaisuuksista, mutta tietoja läänien ikäryhmittäisistä on saatavissa vain väestölaskentavuosilta. Sen vuoksi on kuitenkin läänin mies- ja naispuolisen väestön keskeiset kuolinkvootit ikäryhmille 0—14, 15—24, 25—44, 45—64 ja 65- laskettu siten, että v. 1951 eri lääneissä kuolleiden lukumääriä, ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan jaettuna, on verrattu vastaaviin vuoden 1950 väestölaskennassa saatuihin väkilukuihin. Näin saatuja keskeisiä kuolinkvootteja on sovellettu vastaaviin kokomaan väkilukuihin vuoden 1950 väestölaskennan mu-

för de fränskilda och för änkorna och änkringarna i de yngre åldersgrupperna äro osäkra på grund av elementarmassornas litenhet.

Dödlighet efter län. Av tabell 21 framgår antalet dödsfall efter län i promille av länens medelfolkmängd, åren 1941—1950.

Under perioden 1941—45 domineras dödligheten bland män av krigsdödligheten. (Det bör påpekas att Ålands manliga befolkning inte var underkastad värnplik.) Krigsdödligheten varierade i betydande grad mellan länen. De är då krigshandlingarna voro intensivast, åren 1941 och 1944, voro skillnaderna mest markanta. Så var t. ex. skillnaden mellan den högsta och den lägsta dödlighetssiffran 13 % av den lägsta år 1943, år 1944 var motsvarande proportion 32 % (Ålands siffra icke medräknad). År 1941 var dödligheten bland män störst i S:t Michels, Kuopio, Uleåborgs och Lapplands län, år 1944 i Kymmene (Viborgs), S:t Michels, Uleåborgs och Lapplands län.

En del av olikheterna mellan länen dödlighetssiffror beror uppenbarligen på skillnader i länen åldersfördelning men uppgifter om länen åldersfördelning föreligger endast för folkräkningsögonblicken. Därför har centrala dödskvoter för varje län skilt för män och kvinnor för åldersgrupperna 0—14, 15—24, 25—44, 45—64 och 65—∞ uträknats på så sätt att antalet dödsfall år 1951 i varje åldersgrupp och län för de olika könen ställts i relation till motsvarande folkmängder enligt folkräkningen 1950. De så erhållna centrala dödskvoterna ha tillämpats på motsvarande folkmängder för hela riket vid folkräkningen 1950. Nedanstående sam-

Läni — Län	Laskettu kuol- leiden luku Beräknat antal döda	1951 kuolleet ‰ läänin keski- väkiluvusta ‰ döda år 1951 av länets medelfolkmängd
Uudenmaan — Nylands	38 612	10.1
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	38 003	10.1
Ahvenanmaa — Åland	40 452	13.0
Hämeen — Tavastehus	39 370	10.0
Kymen — Kymmene	39 346	9.9
Mikkelin — S:t Michels	41 531	10.8
Kuopion — Kuopio	43 885	10.2
Vaasan — Vasa	40 018	9.6
Oulun — Uleåborgs	42 440	9.7
Lapin — Lapplands	42 400	8.7
Kuolleiden todellinen luku koko maassa v. 1951 — Fak- tiskt antal döda i hela riket år 1951	40 386	10.0

population of counties, in the years 1941—50

County

Mikkelin S:t Michels		Kuopion Kuopio		Vaasan Vasa		Oulun Uleåborgs		Lapin Lapplands		Luovutetut alueet Avträdde områden	
M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F	M	N - K - F
31.0	13.9	31.6	12.4	27.0	12.6	30.4	13.3	33.6	12.6	—	—
19.4	13.3	19.2	11.8	18.3	12.3	20.2	12.9	19.1	11.7	—	—
16.3	11.7	16.4	11.6	14.9	11.4	16.4	11.9	16.8	11.3	—	—
29.7	13.8	25.3	12.9	25.5	13.0	26.7	13.6	30.1	14.9	—	—
15.4	13.1	16.0	12.3	14.3	12.0	16.1	13.4	18.4	14.0	14.7	10.9
14.6	11.0	14.2	11.3	13.4	10.8	13.6	10.7	13.0	9.8	13.7	10.4
14.1	11.3	13.8	11.2	13.1	10.7	13.4	10.8	12.8	10.6	13.6	11.2
13.4	11.0	12.8	10.5	11.5	9.9	12.5	10.6	12.8	9.5	12.9	10.8
12.4	11.1	12.1	10.7	11.6	10.4	11.7	10.1	12.5	9.8	17.4	16.1
12.2	10.1	12.3	10.0	10.4	9.7	11.3	9.3	10.4	8.0	2.2	2.1

kaan. Edelläolevasta asetelmasta ilmenee koko maan kuolleiden lukumäärä v. 1951 eri läänien keskeisten kuolinkvoottien mukaan laskettuna sekä kussakin läänissä kuolleet v. 1951 promilleissä läänien keskiväkiluvusta.

Uudenmaan, Turun-Porin, Hämeen, Kymen ja Vaasan läänien lasketut kuolleiden lukumäärät ovat siis pienemmät kuin koko maan; Ahvenanmaan luku on vain vähän suurempi kuin koko maan. Suurin on laskettu kuolleiden luku Kuopion läänissä. Lapin läänin suhteellisen alhainen promilleluku johtuu edullisesta ikäryhmityksestä, Ahvenanmaan korkea promilleluku epäedullisesta ikäryhmityksestä.

Vuotta nuorempien lasten kuolleisuus. Taulusta 22 ilmenee vuotta nuorempina kuolleiden jakautuminen yksityiskohtaisen ikäryhmityksen mukaan promilleinä elävänä syntyneiden poikien, vast. tyttöjen vuotuisesta lukumäärästä vuosina 1936—40 ja 1941—50.

manställning visar antalet döda i hela riket år 1951 enligt de centrala dödskvoterna för de olika länen samt antalet döda i länet år 1951 i promille av länets medelfolkmängd.

Man finner att Nylands, Åbo-Björneborgs, Tavastehus, Kymmene och Vasa län ha ett lägre beräknat antal döda än hela riket; Ålands siffra är endast obetydligt större än hela rikets. Kuopio län har det största beräknade antalet döda. Lapplands läns relativt låga promilletal beror på en gynnsam åldersfördelning, Ålands höga promilletal på en ogynnsam åldersfördelning.

Barndödligheten i åldern under 1 år. Av tabell 22 framgår fördelningen av döda under 1 år efter noggrann ålder i promille av årliga antalet levande födda gossar respektive flickor åren 1936—40 och 1941—50.

Tab. 22. Deaths under 1 year of age by detailed age per 1 000 of annual number of boys, respectively girls born alive, in the years 1936—40 and 1941—50

Kuolleet Döda under Deaths under	1936 —40	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
	Poikia — Gossar — Boys										
1 vuorokautena, dygnet, day	8.6	7.1	6.2	6.3	7.0	7.8	7.6	7.1	7.9	7.3	7.0
2 » »	3.8	3.7	3.2	3.4	3.8	3.5	3.8	3.6	4.3	4.3	4.6
3 » »	3.2	2.4	2.2	2.3	2.4	2.5	2.3	2.4	2.2	2.8	2.7
4 » »	2.2	2.0	1.5	1.6	1.9	1.7	2.0	1.4	2.2	1.7	1.9
5 » »	1.5	1.5	1.0	1.1	0.8	1.3	1.0	0.9	1.1	1.3	0.9
6—15 » »	6.8	5.4	7.0	5.8	6.6	5.5	6.3	5.8	5.0	5.3	5.2
16—31 » »	5.9	5.4	6.5	4.9	7.5	6.2	5.8	5.9	3.9	3.5	3.1
2 kuukautena, månaden, month	7.7	7.3	7.9	6.1	9.1	7.3	7.5	7.7	5.8	5.2	4.5
3 » »	6.5	5.6	7.0	5.3	6.9	5.9	5.0	6.0	5.3	4.3	3.7
4 » »	5.6	4.8	5.8	3.6	5.7	5.6	4.6	5.4	4.9	3.9	3.9
5 » »	4.7	3.7	5.1	3.2	4.4	4.3	4.0	4.5	3.6	3.3	2.6
6 » »	4.3	3.5	4.4	2.8	3.7	3.7	3.1	3.1	3.0	2.6	1.8
7 » »	3.9	2.8	3.8	2.4	3.2	3.2	2.7	2.9	2.5	2.0	1.7
8 » »	3.3	2.3	3.6	1.6	3.3	2.8	2.0	2.0	2.0	1.8	1.3
9 » »	3.0	1.8	3.0	1.4	2.2	2.0	1.3	1.6	1.5	1.1	1.1
10 » »	3.2	1.6	2.7	1.4	2.1	1.9	1.2	1.4	1.4	0.9	1.1
11 » »	2.7	1.4	2.2	1.1	2.4	1.8	1.1	1.4	1.1	0.9	1.0
12 » »	2.4	1.1	1.9	0.9	1.8	1.5	0.8	1.2	0.9	0.8	0.6
Yhteensä — Summa — Total	79.3	63.4	75.0	55.2	74.8	68.5	62.1	64.3	58.6	53.0	48.7
	Tyttöjä — Flickor — Girls										
1 vuorokautena, dygnet, day	6.9	5.5	4.7	4.9	5.3	6.3	5.6	5.9	6.1	6.0	5.7
2 » »	3.1	3.0	2.8	2.9	2.5	2.9	2.8	3.0	3.4	3.4	3.2
3 » »	2.3	2.1	1.5	1.6	1.1	2.0	1.8	1.8	1.7	1.9	2.0
4 » »	1.8	1.2	0.8	0.7	1.1	1.3	1.5	1.2	0.8	1.4	0.9
5 » »	1.2	1.2	1.0	0.9	0.7	0.6	1.0	0.8	0.8	0.8	0.7
6—15 » »	5.4	4.7	5.3	4.4	5.8	4.6	4.7	5.3	5.0	3.8	3.6
16—31 » »	5.0	4.3	5.0	5.1	6.0	5.6	5.6	4.3	2.9	2.9	2.5
2 kuukautena, månaden, month	6.1	5.8	6.2	4.8	7.1	6.7	5.7	5.8	3.9	4.0	3.6
3 » »	5.0	4.8	5.5	3.8	5.4	5.5	4.3	4.9	4.1	3.5	2.6
4 » »	4.3	4.1	4.3	3.2	4.8	3.9	3.4	4.0	3.3	3.2	3.0
5 » »	3.8	4.1	3.5	2.4	4.1	3.8	3.6	3.3	2.8	3.0	2.4
6 » »	3.4	2.5	3.3	2.1	3.1	2.8	2.3	2.7	2.6	2.2	1.8
7 » »	3.1	2.7	2.9	1.6	3.5	2.7	2.0	1.8	2.0	1.8	1.5
8 » »	3.0	2.0	3.1	1.7	2.9	2.0	1.5	2.1	1.4	1.3	1.3
9 » »	2.4	1.8	2.8	1.1	2.4	2.0	1.2	1.5	1.5	1.3	1.1
10 » »	2.4	1.9	1.9	0.9	2.3	1.8	1.1	1.3	1.2	1.1	0.9
11 » »	2.4	1.7	2.1	0.8	2.2	1.5	1.0	1.1	1.0	1.0	0.8
12 » »	2.2	1.5	2.1	0.9	1.5	1.6	0.8	1.1	0.6	0.9	0.7
Yhteensä — Summa — Total	63.8	54.9	58.8	43.8	61.8	57.6	49.9	51.9	45.1	43.5	38.3

Ensimmäisten vuorokausien kuolleisuus ei ole paljon muuttunut kymmenvuotiskautena 1941—50, verrattuna ajanjaksoon 1936—40. Mutta kuolleisuus 6—15 vuorokauden iässä osoittaa jo laskusuuntaa ajanjakson

De första dygnens dödlighet har icke mycket förändrats under tioårs perioden 1941—50 i jämförelse med perioden 1936—40. Men dödligheten i åldern 6—15 dygn visar redan en sjunkande tendens i slutet av pe-

1941—50 lopussa. Seuratessa lukuja tästä eteenpäin yhden vuoden ikää kohden huomataan, että ajanjakson 1936—40 ja ajanjakson 1941—50 loppupuolen promillelukujen erotukset suurin piirtein tulevat suhteellisesti suuremmiksi iän lisääntyessä.

Kuolleisuutta on käsitelty tarkemmin, huomioonottaen myös kuolemansyyt tekstijulkaisuissa kuolemansyistä 1941—45 ja 1946—50¹⁾.

VI Luonnollinen väestönlisäys ja sen tekijät

Luonnollisen väestönlisäyksen kehityksen valaisemiseksi on paikallaan verrata syntyneistä, kuolemantapauksista ja luonnollisesta väestönlisäyksestä saatuja todellisia tietoja lukuihin, jotka olisi saatu, jos kehitys olisi noudattanut jotakin määrättyä olettamusta. Tässä yhteydessä tehdään vertailu otaksunaan 2 G. Modeenin ja Gunnar Fougstedtin julkaisussa Suomen vastaisesta väestönkehityksestä (SVT VI 89). Julkaisussa on laskettu väestönkehitys ajankohdasta 31. 12. 1935 eteenpäin vuosien 1931—35 kuolemanvaaralukujen ja saman ajanjakson erikoishedelmällisyyslukujen perusteella. Siirtolaisuutta ja maahanmuuttoa ei ole otettu huomioon. Otaksunasta käytetään seuraavassa nimitystä MF 2. Taulusta 23 ilmenevät syntyneiden ja kuolleiden todelliset lukumäärät sekä luonnollisen väestönlisäyksen todellinen suuruus verrattuna vastaaviin lukuihin julkaisussa MF 2, ajanjaksoilta 1936—40, 1941—45 ja 1946—50.

rioden 1941—50. Då man följer siffrorna upp mot 1 års åldern finner man att skillnaderna mellan promille-talen för perioden 1936—40 och slutet av perioden 1941—50 i stort sett bliva proportionellt större med stigande ålder.

En noggrannare behandling av dödligheten med hänsyn tagen också till dödsorsakerna finns i textpublikationerna om dödsorsakerna 1941—45 och 1946—50¹⁾.

VI Den naturliga folkökningen och dess faktorer

För att belysa den naturliga folkökningens utveckling är det lämpligt att jämföra de faktiskt erhållna siffrorna för födelser, dödsfall och naturlig folkökning med siffror som hade erhållits om utvecklingen hade följt någon given hypotes. I detta sammanhang skall jämförelsen göras med antagande 2 i G. Modeen och Gunnar Fougstedt: Beräkningar om Finlands framtida befolkningsutveckling (FOS VI 89). Detta antagande innebär en framräkning av befolkningen 31. 12. 1935 enligt dödsriskerna 1931—35 samt de specifika frukt-samhetstalen för samma period. Emigration och imigration ha inte beaktats. Antagandet betecknas i fortsättningen MF 2. Av tabell 23 framgår det faktiska antalet födda och döda samt den naturliga folkökningens faktiska storlek jämförda med motsvarande siffror enligt MF 2 under perioderna 1936—40, 1941—45 och 1946—50.

Tab. 23. Real number of live births and deaths and real size of natural increase in population in comparison with corresponding figures according to assumption MF 2²⁾ during the periods 1936—40, 1941—45 and 1946—50

	Todellinen lukumäärä Faktiskt antal Real number	Otaksuma MF 2 Enligt MF 2 According to MF 2	Erotus Differens Difference	Erotukset % otaksunasta MF 2 Differenserna i % av MF 2 Differences in % of MF 2
Väkiluku 1935 — Folkmängd 1935 — Population 1935	3 589 600	3 594 700	— 5 100	— 0.1
Syntyneitä 1936—40 — Födda 1936—40 — Births 1936—40	361 900	357 500	+ 4 400	+ 1.2
Kuolleita 1936—40 — Döda 1936—40 — Deaths 1936—40 ...	267 000	250 000	+ 17 000	+ 6.8
Väestönlisäys 1936—40 — Folkökning 1936—40 ³⁾	94 900	107 500	— 12 600	— 11.7
Väkiluku 1940 — Folkmängd 1940 — Population 1940	3 695 600	3 702 200	— 6 600	— 0.2
Syntyneitä 1941—45 — Födda 1941—45 — Births 1941—45 ..	402 600	367 500	+ 35 100	+ 9.6
Kuolleita 1941—45 — Döda 1941—45 — Deaths 1941—45 ...	298 700	263 500	+ 35 200	+ 13.4
Väestönlisäys 1941—45 — Folkökning 1941—45 ⁴⁾	103 900	104 000	— 100	— 0.1
Väkiluku 1945 — Folkmängd 1945 — Population 1945	3 778 900	3 806 400	— 27 500	— 0.7
Syntyneitä 1946—50 — Födda 1946—50 — Births 1946—50 ..	523 600	369 000	+ 154 600	+ 41.9
Kuolleita 1946—50 — Döda 1946—50 — Deaths 1946—50 ...	219 700	277 500	— 57 800	— 29.8
Väestönlisäys 1946—50 — Folkökning 1946—50 ⁵⁾	303 900	91 500	+ 212 400	+ 232.1
Väkiluku 1950 — Folkmängd 1950 — Population 1950	4 029 800	3 898 100	+ 131 700	+ 3.4

Ajanjaksona 1936—40 oli syntyneiden todellinen luku jonkin verran suurempi kuin otaksunan MF 2 mukaan. Kuolleiden todellinen luku oli vuosien 1939—40 sodan johdosta huomattavasti suurempi otaksuttua määrää. Kuitenkin on vuoden 1940 väkilukutietojen erotus jok-

Under perioden 1936—40 var det faktiska antalet födda något större än enligt MF 2. Det faktiska antalet döda var under ifrågavarande period på grund av kriget 1939—40 väsentligt större än enligt MF 2. Dock är skillnaden mellan folkmängderna år 1940 relativt

¹⁾ SVT B 102 ja 108. — ⁴⁾ FOS VI B 102 och 108.

²⁾ This is the second assumption from a prognosis of population in Finland from 1938 (Modeen—Fougstedt: *Calculs Démographiques sur le Développement Futur de la Population de Finlande*.) The starting point for the calculating of the prognosis was the actual population 1935. The mentioned assumption implies that the calculating of the prognosis was based upon following hypotheses:

1. Life tables for the period 1931—35 were supposed to be unchanged in future.
2. The age specific fertility rates for the period 1931—35 were supposed to be unchanged in future.
3. The nelemigration during the period that the prognosis refers to, was supposed to be zero.

³⁾ Increase of Population 1936—40

⁴⁾ " " " " 1941—45

⁵⁾ " " " " 1946—50

seenkin pieni. 1941—45 olivat todellisen väestön sekä syntyneiden että kuolleiden lukumäärät huomattavasti suuremmat kuin vastaavat luvut otaksuman MF 2 mukaan. Mutta kun molempien syntyneiden ja molempien kuolleiden lukumäärien erotukset ovat kutakuinkin yhtäsuuret, on todellinen väestönlisäys lähes tarkalleen yhtä suuri kuin luonnollinen väestönlisäys otaksuman MF 2 mukaan. Vuoden 1945 väkilukutiedot täsmäivät näin ollen vielä sangen hyvin.¹⁾ Voidaan todeta, että sen väkiluvun vähennyksen, jonka sota aiheutti otaksuman MF 2 mukaiseen väkilukuun, jokseenkin tarkalleen korvasi elävänä syntyneiden todellisen lukumäärän nousu.

Ajanaksona 1946—50 on todellinen elävänä syntyneiden luku lähes puolitoista kertaa niin suuri kuin otaksuman MF 2 mukaan ja todellinen kuolleiden luku viidesosan pienempi kuin mainitun otaksuman mukaan laskettu, minkä vuoksi todellinen luonnollinen väestönlisäys on kaksi ja puoli kertaa suurempi kuin otaksuman MF 2 mukaan. Todellinen vuoden 1950 väkiluku on tämän johdosta tuntuvasti suurempi kuin vastaava väkiluku otaksuman MF 2 mukaan. Se lukumäärä, jolla todellinen luonnollinen väestönlisäys ajanjaksona 1946—50 ylittää vastaavan, otaksuman MF 2 mukaan lasketun luonnollisen väestönlisäyksen, johtuu osaksi henkilöistä, jotka ovat eloonjääneet kuolleisuuden vähentyessä verrattuna vuosien 1931—35 kuolleisuuteen, jota otaksumassa MF 2 on käytetty luonnollisen väestönlisäyksen lähtökohdaksi, sekä osaksi elävänä syntyneiden lukumäärän lisäyksestä verrattuna otaksumassa MF 2 edellytettyyn lukuun, joka perustuu ajanjakson 1931—35 erikoishedelmällisyyslukuihin. Ylittävään määrään, 212 400, sisältyy siis 57 800 enemmän eloonjääneitä kuin olettamuksen MF 2 mukaan ja 154 600 enemmän elävänä syntyneitä kuin ko. otaksuman mukaan. Voidaan siis sanoa sen tosiasian, että todellinen luonnollinen väestönlisäys ajanjaksona 1946—50 on suurempi kuin luonnollinen väestönlisäys otaksuman MF 2 mukaan, johtuvan osaksi — 27.2 % kuolleisuuden vähentymisestä, osaksi — 72.8 % elävänä syntyneiden lisäyksestä.

Luonnollisen väestönlisäyksen voimakkuus. Taulusta 24 ilmenee luonnollisen väestönlisäyksen suuruus kaupungeissa ja maaseudulla sekä koko maassa vuosina 1941—50.

liten. 1941—45 voro såväl antalet födda som döda i den faktiska befolkningen väsentligt större än motsvarande siffror enligt MF 2. Men differenserna mellan de båda antalen födda och mellan de båda antalen döda voro anmärkningsvärt lika stora varför den faktiska naturliga folkökningen är så gott som exakt lika stor som den naturliga folkökningen enligt MF 2. Folkmängderna 1945 överensstämde sålunda ännu rätt väl.¹⁾ Man kan konstatera att den minskning av folkmängden med avseende på folkmängden enligt MF 2 kriget förorsakade tämligen exakt kompenseras av ökat faktiskt antal levande födda.

Under perioden 1946—50 är det faktiska antalet levande födda nära en och en halv gång större än enligt MF 2 och det faktiska antalet döda en femtedel mindre än enligt MF 2 varför den faktiska naturliga folkökningen är nära två och en halv gång större än enligt MF 2. Den faktiska folkmängden 1950 är därför väsentligt större än motsvarande folkmängd enligt MF 2. Den mängd med vilken den faktiska naturliga folkökningen under perioden 1946—50 överskjuter motsvarande naturliga folkökning enligt MF 2 består till en del av personer som blivit kvarlevande genom nedgången i dödlighet i jämförelse med dödligheten 1931—35, som utgör utgångspunkten för den naturliga folkökningen enligt MF 2, samt till en del av en ökning av antalet levande födda i jämförelse med det antal levande födda MF 2 förutsätter och som baserar sig på specifika frukt-samhetstalen för perioden 1931—35. Den överskjutande mängden, 212 400, består sålunda av 57 800 flere kvarlevande än enligt MF 2 och 154 600 flere levande födda än enligt MF 2. Man kan då säga att det faktum att den faktiska naturliga folkökningen under perioden 1946—50 är större än den naturliga folkökningen enligt MF 2 under samma period till 27.2 % beror av en nedgång i dödligheten, till 72.8 % av en uppgång i antalet levande födda.

Den naturliga folkökningens intensitet. Av tabell 24 framgår storleken av den naturliga folkökningen i städer och på landsbygden samt i hela riket, åren 1941—50.

Tab. 24. Natural increase of population in towns, in rural districts and in the whole country, in the years 1941—50

Vuosi År Year	Kaupungit — Städer Towns		Maaseutu — Landsbygd Rural districts		Koko maa — Hela riket The whole country	
		% ²⁾		% ²⁾		% ²⁾
1941	3 326	3.9	12 905	4.5	16 231	4.4
1942	1 566	1.8	3 965	1.4	5 531	1.5
1943	5 595	6.4	20 883	7.3	26 478	7.1
1944	4 031	4.6	4 845	1.7	8 876	2.4
1945	11 787	13.3	34 925	12.2	46 712	12.4
1946	15 245	16.1	46 082	16.1	61 327	16.1
1947	14 371	14.9	47 744	16.5	62 115	16.1
1948	14 133	14.4	49 958	17.1	64 091	16.4
1949	12 014	12.0	47 000	15.9	59 014	14.9
1950	12 015	11.7	45 369	15.2	57 384	14.3

¹⁾ Huomautettakoon, että todelliseen väkilukuun on vaikuttanut myös maasta- ja maahanmuutot sekä se millä tavoin väkiluku on laskettu. Kts. lähemmin lukua todellisesta väestön lisäyksestä. — ²⁾ Det må påpekas att de faktiska folkmängderna också på verkligt av utflyttningen från och inflyttningen till riket samt det sätt på vilket folkmängderna kalkylerats. Se närmare kapitlet om den faktiska folkökningen.

²⁾ Promilleinä keskiväkiluvusta. — ²⁾ I promille av medelfolkmängden. — ²⁾ Per 1 000 of mean-population.

1936—40 oli luonnollinen väestönlisäys koko maassa 5.2 ‰ keskväkiluvusta, kaupungeissa 2.2 ‰ ja maaseudulla 6.1 ‰. Näihin verrattuna ovat vastaavat luvut ajanjakson 1941—50 jälkipuoliskolta hyvin korkeat. Erityistä huomiota ansaitsee kaupunkien ja maaseudun välillä tapahtunut tasoitus. Kun maaseudun promilleluvut vuosina 1936—40 olivat lähes kolme kertaa suuremmat kuin kaupunkien, oli tämä suhde v. 1950 1.3. Kuitenkin näyttää maaseudun ja kaupunkien luonnollista väestönlisäystä osoittavien promillelukujen erotus olevan lisääntymään päin. Tämä erotus on vuosi vuodelta tullut suuremmaksi sitten vuoden 1946, jolloin promilleluvut olivat yhtä suuret. Ajanjaksona 1941—45 kaupunkien luonnollinen väestönlisäys oli suhteellisesti suurempi kuin maaseudun, mikä osaksi johtuu sotakuolleisuuden epätasaisesta jakaantumisesta kaupunkien ja maaseudun kesken.

Luonnollinen väestönlisäys eri lääneissä. Taulusta 25 ilmenee luonnollinen väestönlisäys lääneittäin promilleinä läänien keskväkiluvuista vuosina 1941—50.

1936—40 var den naturliga folkökningen 5.2 ‰ av medelfolkmängden i hela riket, i städerna 2.2 ‰ av medelfolkmängden och på landsbygden 6.1 ‰. I jämförelse med dessa siffror är motsvarande tal för senare delen av perioden 1941—50 mycket höga. Speciellt anmärkningsvärd är den utjämning som ägt rum mellan städer och landsbygd. Medan landsbygdens promilletal åren 1936—40 är nära tre gånger större än städernas är förhållandet 1950 1.3. Dock synes skillnaden mellan landsbygdens och städernas promilletal för den naturliga folkökningen vara i färd med att ökas. Skillnaden har år för år blivit större efter år 1946 då promilletalen voro lika stora. Under perioden 1941—45 förekom det att städernas naturliga folkökning var proportionellt större än landsbygdens delvis beroende på krigsdödlighetens ojämna fördelning på städer och landsbygd.

Den naturliga folkökningen efter län. Av tabell 25 framgår den naturliga folkökningen i länen i promille av länens medelfolkmängder, åren 1941—50.

Tab. 25. Natural increase of population in counties per 1 000 of corresponding mean-population, in the years 1941—50

Vuosi År Year	Lääni — Län — County										
	Uuden- maan Nylands	Turun- Porin Åbo- Björneborgs	Ahvenan- maa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen ¹⁾ Kym- mene ¹⁾	Mikkelin St:t Michels	Kuopion Kuopio	Vaasan Vasa	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Luovutetut alueet Avträdde områden
1941 . . .	1.7	2.2	3.2	3.5	2.0	3.5	6.0	6.7	10.6	11.6	—
1942 . . .	(0.01)	0.9	6.6	0.1	—0.5	0.2	2.9	2.9	4.3	8.4	—
1943 . . .	4.3	5.1	5.6	5.9	6.2	6.7	8.9	8.4	11.7	14.9	—
1944 . . .	2.6	1.5	4.4	2.1	—0.4	—0.8	4.6	3.2	6.1	4.1	—
1945 . . .	1.4	11.7	7.8	12.5	11.6	11.6	15.6	14.4	16.1	9.3	7.6
1946 . . .	13.9	14.6	10.7	16.0	14.4	15.8	18.9	17.9	20.3	26.1	9.7
1947 . . .	12.3	14.6	6.3	16.0	13.7	16.6	19.8	17.8	22.9	27.7	7.7
1948 . . .	12.0	14.5	8.5	15.8	15.0	16.6	20.4	18.9	23.0	28.3	7.5
1949 . . .	9.1	12.3	5.7	13.8	13.9	15.7	19.5	16.6	23.8	26.1	4.2
1950 . . .	9.0	11.9	3.9	12.7	12.5	14.7	18.4	15.9	21.6	25.6	—1.0

¹⁾ Ennen 1. 1. 1945 Viipurin lääni. — ¹⁾ Viborgs län före 1. 1. 1945 — ¹⁾ Before 1. 1. 1945 county of Viborg.

Ennen vuotta 1945 luonnollinen väestönlisäys jakautui hyvin vaihtelevasti eri läänien kesken, riippuen m. m. sotakuolleisuuden epätasaisesta jakaantumisesta. Mutta vuosista 1946—47 lähtien on läänien suuruusjärjestys tässä suhteessa hyvin pysyväinen. Silloin luonnollinen väestönlisäys kasvaa pohjoiseen ja itään päin siirryttäessä. Pienin on luonnollinen väestönlisäys Ahvenanmaalla, sen jälkeen seuraavat Uudenmaan ja Turun-Porin läänit, seuraavat ovat Hämeen ja Kymen läänit, sitten Mikkelin ja Vaasan läänit, kun taas Kuopion läänissä luonnollinen väestönlisäys on vielä suurempi ja Oulun sekä Lapin lääneissä kaikkein korkein.

VII Muuttoliike

Muuttoliikkeen voimakkuus. Allaolevasta asetelmasta ilmenee niiden henkilöiden lukumäärä, jotka ovat ottaneet muuttotodistuksen jostakin väestörekisteristä (luukuunnottamatta luovutettujen alueiden rekistereitä) muuttaakseen johonkin toiseen maan kuntaan sekä tämä lukumäärä promilleinä keskväkiluvusta, vuosina 1941—50.

Före 1945 är den naturliga folkökningen rätt oregelmässigt fördelad på länen beroende bl. a. på krigsdödlighetens ojämna fördelning. Men från 1946—47 är storleksordningen mellan länen med avseende på den naturliga folkökningen rätt stabil. Man finner då att den naturliga folkökningen tilltar norrut-österut. Landskapet Åland har den lägsta naturliga folkökningen, därefter kommer Nylands och Åbo-Björneborgs län, följande är Tavastehus och Kymmene län, sedan St:t Michels och Vasa län, medan Kuopio län har en ännu högre naturlig folkökning och Uleåborgs och Lapplands län den allra högsta.

VII Flyttningsrörelsen

Flyttningsrörelsens intensitet. Av sammanställningen nedan framgår antalet av dem som uttagit flyttning-betyg från befolkningsregister (exklusive de avträdde områdenas register) för flyttning till annan kommun i riket, samt detta antal i promille av medelfolkmängden, åren 1941—50.

Tab. 26. The internal migration in Finland,

Lääni — Län — County	1941—1945								
	Kuntaan muuttaneet Inflyttade Into commune			Kunnasta muuttaneet Utflyttade From commune			Muuttovoitto (+) tai -tappio (—) Omflyttningsvinst (+) eller -förlust (—) Increase (+) or decrease (—)		
	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs
<i>Kaupungit — Städer Towns</i>									
Uudenmaan — Nylands ...	22 934	36 362	59 296	17 973	28 307	46 280	+ 4 961	+ 8 055	+ 13 016
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	11 349	15 506	26 855	7 591	11 457	19 048	+ 3 758	+ 4 049	+ 7 807
Ahvenanmaa — Åland	498	741	1 239	346	524	870	+ 152	+ 217	+ 369
Hämeen — Tavastehus ...	13 163	18 556	31 719	9 631	14 565	24 196	+ 3 532	+ 3 991	+ 7 523
Kymen ¹⁾ — Kymmene ¹⁾ .	7 511	10 245	17 756	10 652	14 624	25 276	- 3 141	- 4 379	- 7 520
Mikkelin — S:t Michels ...	3 487	5 111	8 598	2 757	4 162	6 919	+ 730	+ 949	+ 1 679
Kuopion — Kuopio	4 613	7 393	12 006	3 704	5 775	9 479	+ 909	+ 1 618	+ 2 527
Vaasan — Vasa	7 930	11 781	19 711	5 634	8 505	14 139	+ 2 296	+ 3 276	+ 5 572
Oulun — Uleåborgs	5 061	7 193	12 254	3 684	5 510	9 194	+ 1 377	+ 1 683	+ 3 060
Lapin — Lapplands	2 477	3 857	6 334	1 982	3 052	5 034	+ 495	+ 805	+ 1 300
Luovutetut alueet — Av- trädä områden	72	221	293	2 639	3 352	5 991	- 2 567	- 3 131	- 5 698
Yhteensä — Summa — Total	79 095	116 966	196 061	66 593	99 833	166 426	+12 502	+17 133	+29 635
<i>Maaseutu — Landsbygd Rural districts</i>									
Uudenmaan — Nylands ...	26 499	36 436	62 935	24 982	35 070	60 052	+ 1 517	+ 1 366	+ 2 883
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	26 517	39 076	65 593	27 901	39 967	67 868	- 1 384	- 891	- 2 275
Ahvenanmaa — Åland	1 016	1 486	2 502	1 051	1 495	2 546	- 35	- 9	- 44
Hämeen — Tavastehus ...	27 024	37 786	64 810	24 707	34 811	59 518	+ 2 317	+ 2 975	+ 5 292
Kymen ¹⁾ — Kymmene ¹⁾ .	24 156	32 170	56 326	30 385	39 595	69 980	- 6 229	- 7 425	-13 654
Mikkelin — S:t Michels ...	9 705	14 030	23 735	10 453	15 147	25 600	- 748	- 1 117	- 1 865
Kuopion — Kuopio	20 114	30 014	50 128	21 186	31 749	52 935	- 1 072	- 1 735	- 2 807
Vaasan — Vasa	19 102	28 281	47 383	19 442	29 587	49 029	- 340	- 1 306	- 1 646
Oulun — Uleåborgs	11 129	16 456	27 585	12 440	19 378	31 818	- 1 311	- 2 922	- 4 233
Lapin — Lapplands	6 113	8 720	14 833	5 609	8 425	14 034	+ 504	+ 295	+ 799
Luovutetut alueet — Av- trädä områden	465	1 183	1 648	6 186	7 547	13 733	- 5 721	- 6 364	-12 085
Yhteensä — Summa — Total	171 840	245 638	417 478	184 342	262 771	447 113	-12 502	-17 133	-29 635
<i>Kaupungit ja maaseutu Städer och landsbygd Towns and rural districts</i>									
Uudenmaan — Nylands ...	49 433	72 798	122 231	42 955	63 377	106 332	+ 6 478	+ 9 421	+15 899
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	37 866	54 582	92 448	35 492	51 424	86 916	+ 2 374	+ 3 158	+ 5 532
Ahvenanmaa — Åland	1 514	2 227	3 741	1 397	2 019	3 416	+ 117	+ 208	+ 325
Hämeen — Tavastehus ...	40 187	56 342	96 529	34 338	49 376	83 714	+ 5 849	+ 6 966	+12 815
Kymen ¹⁾ — Kymmene ¹⁾ .	31 667	42 415	74 082	41 037	54 219	95 256	- 9 370	-11 804	-21 174
Mikkelin — S:t Michels ...	13 192	19 141	32 333	13 210	19 309	32 519	- 18	- 168	- 186
Kuopion — Kuopio	24 727	37 407	62 134	24 890	37 524	62 414	- 163	- 117	- 280
Vaasan — Vasa	27 032	40 062	67 094	25 076	38 092	63 168	+ 1 956	+ 1 970	+ 3 926
Oulun — Uleåborgs	16 190	23 649	39 839	16 124	24 888	41 012	+ 66	+ 1 239	- 1 173
Lapin — Lapplands	8 590	12 577	21 167	7 591	11 477	19 068	+ 999	+ 1 100	+ 2 099
Luovutetut alueet — Av- trädä områden	537	1 404	1 941	8 825	10 899	19 724	- 8 288	- 9 495	-17 783
Yhteensä — Summa — Total	250 935	362 604	613 539	250 935	362 604	613 539			

¹⁾ Ennen 1. 1. 1945 Viipurin lääni. — Viborgs län före 1. 1. 1945. — Before 1. 1. 1945 county of Viborg.

in the years 1941—45 and 1946—50

Lääni — Län — County	1946—1950								
	Kuntaan muuttaneet Inflyttade Into commune			Kunnasta muuttaneet Utflyttade From commune			Muuttovoitto (+) tai -tappio (—) Omflyttningsvinst (+) eller -förlust (—) Increase (+) or decrease (—)		
	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs
Uudenmaan — Nylands ...	31 631	43 199	74 830	18 819	24 928	43 747	+ 12 812	+ 18 271	+ 31 083
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	21 850	25 511	47 361	11 499	14 058	25 557	+ 10 351	+ 11 453	+ 21 804
Ahvenanmaa — Åland	555	702	1 257	336	454	790	+ 219	+ 248	+ 467
Hämeen — Tavastehus ...	23 915	30 776	54 691	13 244	17 241	30 485	+ 10 671	+ 13 535	+ 24 206
Kymen ¹⁾ — Kymmene ¹⁾ .	9 105	10 727	19 832	4 615	5 554	10 169	+ 4 490	+ 5 173	+ 9 663
Mikkelin — S:t Michels ...	6 846	8 669	15 515	3 693	4 843	8 536	+ 3 153	+ 3 826	+ 6 979
Kuopion — Kuopio	8 189	10 231	18 420	4 752	6 662	11 414	+ 3 437	+ 3 569	+ 7 006
Vaasan — Vasa	14 756	17 515	32 271	8 816	10 930	19 746	+ 5 940	+ 6 585	+ 12 525
Oulun — Uleåborgs	8 133	9 832	17 965	5 443	7 149	12 592	+ 2 690	+ 2 683	+ 5 373
Lapin — Lapplands	6 019	6 767	12 786	4 087	5 083	9 170	+ 1 932	+ 1 684	+ 3 616
Luovutetut alueet — Av- trädä områden	148	420	568	24 480	31 072	55 552	- 24 332	- 30 652	- 54 984
Yhteensä — Summa — Total	131 147	164 349	295 496	99 784	127 974	227 758	+ 31 363	+ 36 375	+ 67 738
<i>Maaseutu — Landsbygd Rural districts</i>									
Uudenmaan — Nylands ...	50 229	58 022	108 251	27 114	32 733	59 847	+ 23 115	+ 25 289	+ 48 404
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	63 342	75 202	138 544	38 860	47 927	86 787	+ 24 482	+ 27 275	+ 51 757
Ahvenanmaa — Åland	1 112	1 458	2 570	1 180	1 492	2 672	- 68	- 34	- 102
Hämeen — Tavastehus ...	64 075	75 148	139 223	34 925	43 101	78 026	+ 29 150	+ 32 047	+ 61 197
Kymen ¹⁾ — Kymmene ¹⁾ .	30 216	35 622	65 838	35 371	40 326	75 697	- 5 155	- 4 704	- 9 859
Mikkelin — S:t Michels ...	22 781	26 991	49 772	15 975	20 146	36 121	+ 6 806	+ 6 845	+ 13 651
Kuopion — Kuopio	45 038	52 371	97 409	34 809	43 389	78 198	+ 10 229	+ 8 982	+ 19 211
Vaasan — Vasa	40 909	49 507	90 416	32 760	41 317	74 077	+ 8 149	+ 8 190	+ 16 339
Oulun — Uleåborgs	23 624	27 014	50 638	20 070	26 131	46 201	+ 3 554	+ 883	+ 4 437
Lapin — Lapplands	15 949	15 477	31 426	11 310	12 828	24 138	+ 4 639	+ 2 649	+ 7 288
Luovutetut alueet — Av- trädä områden	724	2 424	3 148	136 988	146 221	283 209	-136 264	-143 797	-280 061
Yhteensä — Summa — Total	357 999	419 236	777 235	389 362	455 611	844 973	- 31 363	- 36 375	- 67 738
<i>Kaupungit ja maaseutu Städer och landsbygd Towns and rural districts</i>									
Uudenmaan — Nylands ...	81 860	101 221	183 081	45 933	57 661	103 594	+ 35 927	+ 43 560	+ 79 487
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	85 192	100 713	185 905	50 359	61 985	112 344	+ 34 833	+ 38 728	+ 73 561
Ahvenanmaa — Åland	1 667	2 160	3 827	1 516	1 946	3 462	+ 151	+ 214	+ 365
Hämeen — Tavastehus ...	87 990	105 924	193 914	48 169	60 342	108 511	+ 39 821	+ 45 582	+ 85 403
Kymen ¹⁾ — Kymmene ¹⁾ .	39 321	46 349	85 670	39 986	45 880	85 866	- 665	+ 469	- 196
Mikkelin — S:t Michels ...	29 627	35 660	65 287	19 668	24 989	44 657	+ 9 959	+ 10 671	+ 20 630
Kuopion — Kuopio	53 227	62 602	115 829	39 561	50 051	89 612	+ 13 666	+ 12 551	+ 26 217
Vaasan — Vasa	55 665	67 022	122 687	41 576	52 247	93 823	+ 14 089	+ 14 775	+ 28 864
Oulun — Uleåborgs	31 757	36 846	68 603	25 513	33 280	58 793	+ 6 244	+ 3 566	+ 9 810
Lapin — Lapplands	21 968	22 244	44 212	15 397	17 911	33 308	+ 6 571	+ 4 333	+ 10 904
Luovutetut alueet — Av- trädä områden	872	2 844	3 716	161 468	177 293	338 761	-160 596	-174 449	-335 045
Yhteensä — Summa — Total	489 146	583 585	1 072 731	489 146	583 585	1 072 731			

Vuosi År	Muuttaneiden luku Antal flyttade	Promilleä keski- väkiluvusta I promille av medelfolk- mängden
1941	118 285	32
1942	105 828	29
1943	121 790	33
1944	107 202	29
1945	140 710	37
1946	136 929	36
1947	132 488	34
1948	145 919	37
1949	145 471	37
1950	173 163	43

Ylläolevan asetelman voidaan sanoa osoittavan va-
paaehtoisesti muuttaneiden henkilöiden lukumäärän.

Taulukosta nähdään, että muuttoliike sodan jälkeen
kävi vilkkaammaksi, kuten on luonnollista. Kymmen-
vuotiskauden lopulla muuttoliike edelleen vilkastui.

Kaupunkien muuttovoitto. Koko kymmenvuotiskau-
den on muuttoliike ollut sensuuntaista, että se on tuot-
tanut kaupungeille muuttovoittoa ja maaseudulle sa-
man verran tappiota. Kaupunkien osuus koko väes-
töstä on siis lisääntynyt. Väestölaskennassa 1940 kau-
punkien väkiluku oli 23.3 % maan koko väkiluvusta,
vastaavan luvun ollessa väestölaskennassa 1950 25.8 %.

Allaolevasta asetelmasta ilmenee kaupunkien muutto-
voiton suuruus (luovutettujen alueiden rekistereistä ja
rekistereihin muuttaneet mukaanluettuina) lääneittäin
vuosina 1941—45 ja 1946—50.

Ovanstående sammanställning kan sägas ange anta-
let frivilligt flyttande personer.

Man finner att flyttningsrörelsen som naturligt är
efter kriget blev livligare. I slutet av tioårsperioden
steg intensiteten ytterligare.

Städernas flyttningsvinst. Under hela tioårsperioden
har flyttningsrörelsen varit av den beskaffenheten att
den åstadkommit en flyttningsvinst för städerna och
en motsvarande förlust för landsbygden. Städernas
andel av hela folkmängden har sålunda ökat. Vid folk-
räkningen 1940 utgjorde städernas folkmängd 23.3 %
av rikets hela folkmängd, vid folkräkningen 1950 var
motsvarande siffra 25.8 %.

Av sammanställningen nedan framgår storleken av
städernas omflyttningsvinst (inklusive in- och utflyt-
tade från de avträdda områdenas register) länsvis åren
1941—45 och 1946—50.

Lääni — Län	Miehiä Män	1941—45		Miehiä Män	1946—50	
		Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa		Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	+ 4 961	+ 8 055	+ 13 016	+ 12 812	+ 18 271	+ 31 083
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	+ 3 758	+ 4 049	+ 7 807	+ 10 351	+ 11 453	+ 21 804
Ahvenanmaa — Åland	+ 152	+ 217	+ 369	+ 219	+ 248	+ 467
Hämeen — Tavastehus	+ 3 532	+ 3 991	+ 7 523	+ 10 671	+ 13 535	+ 24 206
Kymen ¹⁾ — Kymmene ¹⁾	— 3 141	— 4 379	— 7 520	+ 4 490	+ 5 173	+ 9 663
Mikkelin — S:t Michels	+ 730	+ 949	+ 1 679	+ 3 153	+ 3 826	+ 6 979
Kuopion — Kuopio	+ 909	+ 1 618	+ 2 527	+ 3 437	+ 3 569	+ 7 006
Vaasan — Vasa	+ 2 296	+ 3 276	+ 5 572	+ 5 940	+ 6 585	+ 12 525
Oulun — Uleåborgs	+ 1 377	+ 1 683	+ 3 060	+ 2 690	+ 2 683	+ 5 373
Lapin — Lapplands	+ 495	+ 805	+ 1 300	+ 1 932	+ 1 684	+ 3 616
Luovutetut alueet — Avträdda områden ...	— 2 567	— 3 131	— 5 698	— 24 332	— 30 652	— 54 984
Koko maa — Hela riket	+ 12 502	+ 17 133	+ 29 635	+ 31 863	+ 36 375	+ 67 738

Kaupunkien muuttovoitto oli vuosikymmenen 1941
—50 jälkipuoliskolla enemmän kuin kaksi kertaa niin
suuri kuin sen alkupuoliskolla: 67 738 ja 29 635. Mutta
viimemainitut luvut ilmaisevat oikeastaan vain »kau-
punkilaisten» lisäyksen koska luovutettujen kaupunkien
(Viipuri, Käkisalmi ja Sortavala) rekistereihin kuulu-
neet on otettu huomioon muuttoliikkeessä kuntaan tai
kunnasta muuttaneina. Muuttoliikkeestä johtunut
väestönlisäys valtakunnan nykyisellä alueella olevissa
kaupungeissa on tuntuvasti suurempi: 1941—45 35 333

¹⁾ Ennen 1. 1. 1945 Viipurin lääni.

Städernas omflyttningsvinst var under senare hälften
av decenniet 1941—50 mer än dubbelt större än under
decenniets förra hälft: 67 738 mot 29 635. Men dessa
sistnämnda siffror ange egentligen endast ökningen av
»stadsbor» emedan de personer som tillhörde de avträdda
städernas (Viborg, Kexholm och Sordavala) register
medräknats i in- respektive utflyttningen. Ökningen
genom inflyttning av befolkningen i de städer som be-
finna sig inom rikets nuvarande gränser är väsentligt
större: 1941—45 35 333 och 1946—50 122 722.

¹⁾ Före 1. 1. 1945 Viborgs län.

ja 1946—50 122 722. Vastaavalla tavalla voidaan todeta, että maan nykyisen maaseudun muuttovoitto vuosina 1941—45 on —17 550 ja 1946—50 212 323.

Taulusta 26 ilmenee eri läänien kaupunkien ja maaseudun muuttoliike vuosina 1941—45 ja 1946—50.

VIII Todellinen väestönlisäys

Todelliseen väestönlisäykseen vaikuttavat luonnollisen väestönlisäyksen ohella myös maastamuutto (siirtolaisuus) ja maahanmuutto. Ne tiedot, joita maasta- ja maahanmuuttaneista on saatavissa Suomen virallisesta tilastosta ajanjaksolta 1941—50 ovat hyvin epätäydelliset. Sen vuoksi on Suomen oman siirtolaisuustilaston sijasta käytetty Ruotsin, Tanskan, Yhdysvaltain, Kanadan ja Australian virallisia tilastotietoja ulkomailta Suomeen ja Suomesta ulkomaille siirtyneistä.

Jos väestölaskennan 31. 12. 1950 väkiluvusta vähennetään vuosien 1941—50 todellinen väestönlisäys, saadaan väkiluvuksi 31. 12. 1940 3 663 100. Läsnaoleva väestö oli mainittuna ajankohtana 3 695 600. Erotus johtuu mahdollisesti jossain määrin siitä, että tiedot maasta- ja maahanmuuttaneista ovat korjauksista huolimatta jääneet virheellisiksi, mutta ennen kaikkea erotus aiheutuu siitä, että vuoden 1940 läsnäoleva väestö on liian suuri, johtuen siitä että kaikkia väestörekistereihin jääneitä siirtolaisia ja jo kuolleita henkilöitä ei väestörekisterien inventauksessa v. 1940 voitu erottaa läsnäolevasta väestöstä.

Väkilukusarjan jatkuvaisuuden säilyttämiseksi on mainittu erotus jaettu tasaisesti ajanjaksolle 1941—50. Taulusta 27 ilmenee tosiasiallinen väestönlisäys ja sen tekijät sekä (edellä mainitulla tavalla korjatut) väkilukutiedot jouluk. 31 p:ltä vv. 1941—50.

På motsvarande sätt finner man att omflyttningsvinsten för den landsbygd som ligger inom rikets nuvarande gränser är 1941—45 —17 550 och 1946—50 212 323.

Av tabell 26 framgår flyttningsrörelsen i länen, skilt för städer och landsbygd, åren 1941—45 och 1946—50.

VIII Den faktiska folkökningen

Den faktiska folkökningen påverkas förutom av den naturliga folkökningen också av utflyttningen från respektive inflyttningen till riket. De uppgifter om flyttningen från och till riket som stå till buds inom ramen för Finlands officiella statistik äro för perioden 1941—50 mycket ofullständiga. I stället för Finlands egen emigrationsstatistik ha därför uppgifterna om inflyttningen från och utflyttningen till Finland enligt Sveriges, Danmarks, U. S. A:s, Kanadas och Australiens officiella statistik använts.

Om man från folkmängden 31. 12. 1950 enligt folkräkningen subtraherar den faktiska folkökningen åren 1941—50 får man som resultat en befolkning för 31. 12. 1940 på 3 663 100. Den närvarande folkmängden 31. 12. 1940 var 3 695 600. Skillnaden beror möjligen i någon mån på trots korrigeringarna kvarstående felaktigheter i uppgifterna om flyttningen från och till riket men framför allt beror differensen på att 1940 års närvarande befolkning är för stor, emedan icke alla i befolkningsregistren kvarstående emigranter och redan avlidna personer vid inventeringen av befolkningsregistren år 1940 kunde avskiljas från den närvarande befolkningen.

För att bibehålla kontinuiteten i folkmängdsserien har nämnda differens jämnt fördelats på hela perioden 1941—50. Av tabell 27 framgår den faktiska folkökningen och dess faktorer samt (den på ovannämnt sätt korrigerad:) folkmängden 31. 12. åren 1941—50.

Tab. 27. Real increase of population and its factors

Vuosi År Year	Elävänä syntyneet Levande födda Born alive	Kuolleet Döda Deaths	Luonnollinen väestönlisäys Naturlig folkökning Natural increase in population	Siirtolaiset Emigranter Emigrants	Palanneet siirtolaiset Emigranter som återvänt Returned emigrants	Suomen kansalaisiksi otetut ulkomaalaiset Till finska medborgare antagna utlänningar Foreigners admitted to Finnish citizens	Muuttovoitto (+) tai -tappio (—) Flyttningsvinst (+) eller -förlust (—) Increase (+) or decrease (—)	Todellinen väestönlisäys Faktisk folkökning Real increase in population	Väikuku 31/12 Folkmängd 31/12 Population 31/12
1941	89 565	73 334	+16 231	2 005	293	931	— 781	+15 450	3 707 800
1942	61 672	56 141	+ 5 531	2 075	407	375	— 1 293	+ 4 238	3 708 800
1943	76 112	49 634	+26 478	940	1 051	394	+ 505	+26 983	3 732 500
1944	79 446	70 570	+ 8 876	1 754	201	483	— 1 070	+ 7 806	3 737 100
1945	95 758	49 046	+46 712	2 538	547	335	— 1 656	+45 056	3 778 900
1946	106 075	44 748	+61 327	4 578	683	1	— 3 894	+57 433	3 833 100
1947	108 168	46 053	+62 115	7 445	769	24	— 6 652	+55 463	3 885 300
1948	107 759	43 668	+64 091	10 098	1 040	775	— 8 283	+55 808	3 937 800
1949	103 515	44 501	+59 014	7 737	1 229	902	— 5 606	+53 408	3 988 000
1950	98 065	40 681	+57 384	13 970	1 242	403	—12 325	+45 059	4 029 800

Taulusta 28 käyvät ilmi läänien (korjatut) väkilukutiedot jouluk. 31 p:ltä vv. 1941—50.

Av tabell 28 framgår länen's (korrigerade) folkmängd 31. 12. åren 1941—50.

Tab. 28. Population of counties 31. 12. in the years 1941—50

Vuosi ja lääni År och län Year and county	Kaupungit — Städer — Towns			Maaseutu — Landsbygd Rural districts			Koko lääni — Hela länet The whole county		
	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs
1941									
Uudenmaan — Nylands ...	144 400	190 700	335 100	123 200	135 400	258 600	267 600	326 100	593 700
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	49 100	61 400	110 500	194 800	209 700	404 500	243 900	271 100	515 000
Ahvenanmaa — Åland	1 200	1 500	2 700	9 000	9 500	18 500	10 200	11 000	21 200
Hämeen — Tavastehus ...	51 600	67 300	118 900	145 400	153 700	299 100	197 000	221 000	418 000
Viipurin — Viborgs	49 300	58 600	107 900	240 800	248 200	489 000	290 100	306 800	596 900
Mikkelin — S:t Michels ...	10 200	12 100	22 300	90 200	89 000	179 200	100 400	101 100	201 500
Kuopion — Kuopio	15 900	19 200	35 100	181 700	177 300	359 000	197 600	196 500	394 100
Vaasan — Vasa	30 600	36 500	67 100	222 400	232 000	454 400	253 000	268 500	521 500
Oulun — Uleåborgs	18 300	22 000	40 300	136 200	130 400	266 600	154 500	152 400	306 900
Lapin — Lapplands	10 300	10 700	21 000	60 500	57 500	118 000	70 800	68 200	139 000
Koko maa — Hela riket — The whole country	380 900	480 030	860 900	1 404 200	1 442 700	2 846 900	1 785 100	1 922 700	3 707 800
1942									
Uudenmaan — Nylands ...	143 400	191 300	334 700	122 700	135 700	258 400	266 100	327 000	593 100
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	52 400	65 700	118 100	190 300	205 400	395 700	242 700	271 100	513 800
Ahvenanmaa — Åland	1 200	1 600	2 800	9 000	9 500	18 500	10 200	11 100	21 300
Hämeen — Tavastehus ...	51 300	67 300	118 600	144 800	153 900	298 700	196 100	221 200	417 300
Viipurin — Viborgs	48 800	58 200	107 000	241 800	251 400	493 200	290 600	309 600	600 200
Mikkelin — S:t Michels ...	10 100	12 100	22 200	89 300	88 500	177 800	99 400	100 600	200 000
Kuopion — Kuopio	15 700	19 300	35 000	181 200	177 800	359 000	196 900	197 100	394 000
Vaasan — Vasa	30 600	37 300	67 900	222 500	232 400	454 900	253 100	269 700	522 800
Oulun — Uleåborgs	18 400	22 200	40 600	135 800	130 400	266 200	154 200	152 600	306 800
Lapin — Lapplands	10 000	10 700	20 700	60 700	58 100	118 800	70 700	68 800	139 500
Koko maa — Hela riket — The whole country	381 900	485 700	867 600	1 398 100	1 443 100	2 841 200	1 780 000	1 928 800	3 708 800
1943									
Uudenmaan — Nylands ...	142 500	192 500	335 000	124 600	138 400	263 000	267 100	330 900	598 000
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	52 200	65 900	118 100	190 900	206 000	396 900	243 100	271 900	515 000
Ahvenanmaa — Åland	1 300	1 600	2 900	9 000	9 500	18 500	10 300	11 100	21 400
Hämeen — Tavastehus ...	51 600	68 000	119 600	146 000	155 400	301 400	197 600	223 400	421 000
Viipurin — Viborgs	48 300	57 600	105 900	243 000	253 600	496 600	291 300	311 200	602 500
Mikkelin — S:t Michels ...	10 200	12 300	22 500	89 400	88 700	178 100	99 600	101 000	200 600
Kuopion — Kuopio	15 700	19 700	35 400	182 100	178 900	361 000	197 800	198 600	396 400
Vaasan — Vasa	34 900	42 400	77 300	220 500	229 800	450 300	255 400	272 200	527 600
Oulun — Uleåborgs	18 600	22 800	41 400	136 600	130 800	267 400	155 200	153 600	308 800
Lapin — Lapplands	10 000	10 900	20 900	61 400	58 900	120 300	71 400	69 800	141 200
Koko maa — Hela riket — The whole country	385 300	493 700	879 000	1 403 500	1 450 000	2 853 500	1 788 800	1 943 700	3 732 500
1944									
Uudenmaan — Nylands ...	142 100	192 900	335 000	125 400	140 500	265 900	267 500	333 400	600 900
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	52 900	66 800	119 700	189 300	207 200	396 500	242 200	274 000	516 200
Ahvenanmaa — Åland	1 200	1 700	2 900	9 100	9 600	18 700	10 300	11 300	21 600
Hämeen — Tavastehus ...	52 100	69 200	121 300	146 200	157 800	304 000	198 300	227 000	425 300
Viipurin — Viborgs	46 100	55 500	101 600	238 600	252 400	491 000	284 700	307 900	592 600
Mikkelin — S:t Michels ...	10 400	12 600	23 000	88 400	89 000	177 400	98 800	101 600	200 400
Kuopion — Kuopio	15 800	20 000	35 800	181 500	180 500	362 000	197 300	200 500	397 800
Vaasan — Vasa	35 300	43 300	78 600	220 400	231 900	452 300	255 700	275 200	530 900
Oulun — Uleåborgs	19 400	23 700	43 100	135 700	131 300	267 000	155 100	155 000	310 100
Lapin — Lapplands	9 900	10 900	20 800	61 100	59 400	120 500	71 000	70 300	141 300
Koko maa — Hela riket — The whole country	385 200	496 600	881 800	1 395 700	1 459 600	2 855 300	1 780 900	1 956 200	3 737 100
1945									
Uudenmaan — Nylands ...	144 200	195 700	339 900	128 200	143 500	271 700	272 400	339 200	611 600
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	54 800	68 700	123 500	191 700	210 300	402 000	246 500	279 000	525 500
Ahvenanmaa — Åland	1 300	1 700	3 000	9 100	9 700	18 800	10 400	11 400	21 800
Hämeen — Tavastehus ...	53 600	70 500	124 100	149 500	161 800	311 300	203 100	232 300	435 400
Kymen — Kymmene	19 600	22 100	41 700	103 800	109 900	213 700	123 400	132 000	255 400
Mikkelin — S:t Michels ...	10 900	13 400	24 300	89 300	90 000	179 300	100 200	103 400	203 600
Kuopion — Kuopio	16 200	20 400	36 600	184 000	183 300	367 300	200 200	203 700	403 900
Vaasan — Vasa	36 400	44 500	80 900	223 800	235 500	459 300	260 200	280 000	540 200
Oulun — Uleåborgs	20 300	24 400	44 700	137 700	133 200	270 900	158 000	157 600	315 600
Lapin — Lapplands	10 400	11 500	21 900	59 500	57 600	117 100	69 900	69 100	139 000
Luovutetut alueet — Av- trädda områden	23 900	30 300	54 200	132 500	140 200	272 700	156 400	170 500	326 900
Koko maa — Hela riket — The whole country	391 600	503 200	894 800	1 409 100	1 475 000	2 884 100	1 800 700	1 978 200	3 778 900

Vuosi ja lääni År och län Year and county	Kaupungit — Städer — Towns			Maaseutu — Landsbygd Rural districts			Koko lääni — Hela länet The whole county		
	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs	M	N - K - F	Ms - Bk - Bs
1946									
Uudenmaan — Nylands ...	158 200	211 300	369 500	119 100	133 200	252 300	277 300	344 500	621 800
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	64 300	80 300	144 600	187 200	204 600	391 800	251 500	284 900	536 400
Ahvenanmaa — Åland	1 400	1 700	3 100	9 100	9 800	18 900	10 500	11 500	22 000
Hämeen — Tavastehus ...	55 000	72 000	127 000	154 200	167 100	321 300	209 200	239 100	448 300
Kymen — Kymmene	19 600	22 300	41 900	104 100	110 500	214 600	123 700	132 800	256 500
Mikkelin — S:t Michels ...	11 700	14 100	25 800	91 100	92 300	183 400	102 800	106 400	209 200
Kuopion — Kuopio	16 500	20 600	37 100	187 200	186 800	374 000	203 700	207 400	411 100
Vaasan — Vasa	37 600	46 000	83 600	227 900	239 700	467 600	265 500	285 700	551 200
Oulun — Uleåborgs	21 000	25 200	46 200	140 300	135 500	275 800	161 300	160 700	322 000
Lapin — Lapplands	11 300	12 400	23 700	62 500	60 100	122 600	73 800	72 500	146 300
Luovutetut alueet — Av- trädda områden	21 800	27 700	49 500	125 700	133 100	258 800	147 500	160 800	308 300
Koko maa — Hela riket — The whole country	418 400	533 600	952 000	1 408 400	1 472 700	2 881 100	1 826 800	2 006 300	3 833 100
1947									
Uudenmaan — Nylands ...	159 000	212 200	371 200	122 200	137 100	259 300	281 200	349 300	630 500
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	66 600	82 700	149 300	190 800	208 500	399 300	257 400	291 200	548 600
Ahvenanmaa — Åland	1 400	1 800	3 200	9 200	9 700	18 900	10 600	11 500	22 100
Hämeen — Tavastehus ...	59 800	77 400	137 200	155 800	168 900	324 700	215 600	246 300	461 900
Kymen — Kymmene	19 600	22 500	42 100	104 200	110 700	214 900	123 800	133 200	257 000
Mikkelin — S:t Michels ...	12 400	14 800	27 200	93 500	94 700	188 200	105 900	109 500	215 400
Kuopion — Kuopio	17 600	21 700	39 300	189 800	189 500	379 300	207 400	211 200	418 600
Vaasan — Vasa	38 700	47 200	85 900	232 000	244 300	476 300	270 700	291 500	562 200
Oulun — Uleåborgs	21 700	26 100	47 800	143 800	138 300	282 100	165 500	164 400	329 900
Lapin — Lapplands	12 000	12 800	24 800	65 700	62 700	128 400	77 700	75 500	153 200
Luovutetut alueet — Av- trädda områden	19 700	25 300	45 000	117 000	123 900	240 900	136 700	149 200	285 900
Koko maa — Hela riket — The whole country	428 500	544 500	973 000	1 424 000	1 488 300	2 912 300	1 852 500	2 032 800	3 885 300
1948									
Uudenmaan — Nylands ...	158 800	211 800	370 600	128 000	143 400	271 400	286 800	355 200	642 000
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	68 300	84 800	153 100	195 300	213 300	408 600	263 600	298 100	561 700
Ahvenanmaa — Åland	1 500	1 800	3 300	9 100	9 700	18 800	10 600	11 500	22 100
Hämeen — Tavastehus ...	64 600	82 600	147 200	158 800	172 100	330 900	223 400	254 700	478 100
Kymen — Kymmene	19 800	22 700	42 500	103 300	110 300	213 600	123 100	133 000	256 100
Mikkelin — S:t Michels ...	12 900	15 600	28 500	95 600	96 500	192 100	108 500	112 100	220 600
Kuopion — Kuopio	17 900	22 000	39 900	193 600	193 200	386 800	211 500	215 200	426 700
Vaasan — Vasa	40 000	48 400	88 400	236 100	248 500	484 600	276 100	296 900	573 000
Oulun — Uleåborgs	22 400	26 600	49 000	147 300	141 500	288 800	169 700	168 100	337 800
Lapin — Lapplands	12 300	13 200	25 500	68 200	64 500	132 700	80 500	77 700	158 200
Luovutetut alueet — Av- trädda områden	17 900	23 000	40 900	107 000	113 600	220 600	124 900	136 600	261 500
Koko maa — Hela riket — The whole country	436 400	552 500	988 900	1 442 300	1 506 600	2 948 900	1 878 700	2 059 100	3 937 800
1949									
Uudenmaan — Nylands ...	164 800	219 900	384 700	121 900	137 000	258 900	286 700	356 900	643 600
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	72 700	89 300	162 000	217 600	237 000	454 600	290 300	326 300	616 600
Ahvenanmaa — Åland	1 500	1 800	3 300	9 000	9 700	18 700	10 500	11 500	22 000
Hämeen — Tavastehus ...	69 500	88 700	158 200	179 800	194 500	374 300	249 300	283 200	532 500
Kymen — Kymmene	21 200	24 400	45 600	125 500	134 900	260 400	146 700	159 300	306 000
Mikkelin — S:t Michels ...	14 400	17 300	31 700	101 100	102 400	203 500	115 500	119 700	235 200
Kuopion — Kuopio	18 900	23 100	42 000	200 400	199 900	400 300	219 300	223 000	442 300
Vaasan — Vasa	42 700	51 300	94 000	246 800	258 900	505 700	289 500	310 200	599 700
Oulun — Uleåborgs	23 400	27 500	50 900	151 800	145 600	297 400	175 200	173 100	348 300
Lapin — Lapplands	12 600	13 400	26 000	70 400	66 400	136 800	83 000	79 800	162 800
Luovutetut alueet — Av- trädda områden	6 100	7 300	13 400	32 600	33 000	65 600	38 700	40 300	79 000
Koko maa — Hela riket — The whole country	447 800	564 000	1 011 800	1 456 900	1 519 300	2 976 200	1 904 700	2 083 300	3 988 000
1950									
Uudenmaan — Nylands ...	169 000	224 700	393 700	129 100	144 700	273 800	298 100	369 400	667 500
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	74 900	91 800	166 700	222 400	241 900	464 300	297 300	333 700	631 000
Ahvenanmaa — Åland	1 500	1 800	3 300	9 000	9 400	18 400	10 500	11 200	21 700
Hämeen — Tavastehus ...	74 200	94 000	168 200	185 000	200 100	385 100	259 200	294 100	553 300
Kymen — Kymmene	22 300	25 900	48 200	126 900	136 300	263 200	149 200	162 200	311 400
Mikkelin — S:t Michels ...	16 400	19 600	36 000	102 300	103 400	205 700	118 700	123 000	241 700
Kuopion — Kuopio	20 800	25 200	46 000	212 200	210 900	423 100	233 000	236 100	469 100
Vaasan — Vasa	44 100	52 900	97 000	249 400	260 800	510 200	293 500	313 700	607 200
Oulun — Uleåborgs	24 700	28 700	53 400	156 700	149 700	306 400	181 400	178 400	359 800
Lapin — Lapplands	13 100	13 700	26 800	72 200	68 100	140 300	85 300	81 800	167 100
Luovutetut alueet — Av- trädda områden	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa — Hela riket — The whole country	461 000	578 300	1 039 300	1 465 200	1 525 300	2 990 500	1 926 200	2 103 600	4 029 800

Isän ammatti Faderns yrke Occupation of father	Isän ikä, täytettyjä vuosia — Faderns ålder, fyllda år — Age of father, years									Tunte- maton Okänd Unknown	Yhteensä Summa Total
	17—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60—75			
	I. Maatalous — Lantbruk — Agriculture	1 486	32 797	78 872	90 837	82 017	78 491	11 891	1 250		
1. Maanviljelijät, talollisen pojat, tilan- hoitajat, työnjohtajat ja ammattiop- pineet — Jordbrukare, jordbrukares söner, förvaltare, arbetsledare o. per- soner med yrkesutbildn. — Farmers, farmers' sons, stewards, foremen and skilled workers	1 277	28 645	70 893	83 034	75 400	73 058	11 229	1 202	261	344 999	
2. Maataloustyöntekijät — Jordbruks- arbetare — Agricultural labourers ..	209	4 152	7 979	7 803	6 617	5 433	662	48	33	32 936	
II. Teollisuus- ja käsityö — Industri och hantverk — Industry and handicraft	1 502	24 650	47 790	45 536	33 320	22 992	2 390	213	575	178 968	
1. Teknillinen ja kaupallinen johto. Itse- näiset käsityöläiset ja ammattityön- tekijät — Teknisk och kommersiell ledning. Självständiga hantverkare o. yrkesarbetare — Industrial and commercial management. Independent artisans and skilled workers	553	10 404	22 884	23 571	16 816	10 992	1 180	136	292	86 828	
2. Työntekijät — Arbetare — Workers	949	14 246	24 906	21 965	16 504	12 000	1 210	77	283	92 140	
III. Liikenne — Samfärdsel — Transport and communication	431	10 243	19 194	18 413	12 590	7 611	579	46	128	69 235	
IV. Kauppa — Handel — Commerce	303	5 214	11 813	11 126	7 871	5 372	670	77	128	42 574	
A. Raha- ja vakuutuslaitokset, asioimis- tot ja välityslikkeet — Penning- och försäkringsanstalter, agentur- o. kom- missionsrörelse — Banking and in- surance, commission and other agencies	2	117	356	528	603	419	52	8	9	2 094	
1. Omistajat, johtajat ja konttorihenki- lökunta — Ägare, direktörer och kon- terspersonal — Proprietors, managers and clerical workers	2	116	356	522	600	416	51	8	9	2 080	
2. Vahtimestarit ym. — Vaktmästare m. fl. — Porters, etc.	—	1	—	6	3	3	1	—	—	14	
B. Ravintola- ja hotelliliikkeet — Vårds- hus och hotellrörelse — Restaurants and hotels	2	77	138	126	90	50	8	—	1	492	
1. Omistajat, johtajat — Ägare, direk- törer — Proprietors and managers ..	1	10	31	35	36	38	6	—	1	158	
2. Tarjoilijat, muu palveluskunta — Serverings- och annan tjänsteperso- nal — Waiters, other attendants	1	67	107	91	54	12	2	—	—	334	
C. Kauppa- ym. liikkeet — Handels- o. a. affärer — Trade, etc	299	5 020	11 319	10 472	7 178	4 903	610	69	118	39 988	
1. Omistajat, johtajat, konttorihenki- kunta — Ägare, direktörer, kontors- personal — Proprietors, managers and clerical workers	71	2 371	7 148	7 362	5 340	3 914	531	67	77	26 881	
2. Kauppa-apulaiset — Handelsbiträ- den — Employees	228	2 649	4 171	3 110	1 838	989	79	2	41	13 107	
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria när- ingar — Public services and liberal professions	89	4 093	13 335	14 056	9 416	6 266	752	83	167	48 257	
A. Julkinen toiminta — Offentlig verk- samhet — Public services	69	3 696	12 124	12 274	8 061	5 430	618	71	128	42 471	
1. Virkamiehet, opetuslaitos, terveyden- hoito — Tjänstemän, undervisnings- anstalt, hälsovård — Officials, educa- tion, public health	20	1 371	5 917	6 985	5 187	3 606	481	60	67	23 694	
2. Palveluskunta — Tjänstepersonal — Attendants	49	2 325	6 207	5 289	2 874	1 824	137	11	61	18 777	
B. Vapaat ammatit — Fria näringar — Liberal professions	20	397	1 211	1 782	1 355	836	134	12	39	5 786	

Koko maa Hela riket The whole country	Lapsen järjestysluku — Barnets ordningsnummer — Birth order																		
	Kaupungit — Städer — Towns									Maaseutu — Landsbygd — Rural districts									
	1	2	3	4	5	6—7	8—15	Tunte- maton Okänd Un- known	Yh- teensä Summa Total	1	2	3	4	5	6—7	8—21	Tunte- maton Okänd Un- known	Yh- teensä Summa Total	
	2 100	1 534	862	427	220	213	144	9	5 509	99 506	82 697	59 901	40 977	28 337	34 420	26 316	272	372 426	377 935
	1 784	1 272	735	371	180	172	121	8	4 643	89 907	74 946	54 772	37 743	26 181	31 928	24 620	259	340 356	344 999
	316	262	127	56	40	41	23	1	866	9 599	7 751	5 129	3 234	2 156	2 492	1 696	13	32 070	32 936
	39 225	27 902	13 375	5 841	2 771	2 069	908	94	92 185	29 196	23 748	14 170	7 791	4 532	4 498	2 776	72	86 783	178 968
	20 731	14 637	6 709	2 694	1 052	743	290	51	46 907	13 673	10 818	6 470	3 516	2 015	2 060	1 326	43	39 921	86 828
	18 494	13 265	6 666	3 147	1 719	1 326	618	43	45 278	15 523	12 930	7 700	4 275	2 517	2 438	1 450	29	46 862	92 140
	11 940	8 811	4 288	1 917	875	575	193	25	28 624	14 483	11 692	6 808	3 494	1 806	1 565	738	25	40 611	69 235
	10 133	7 520	3 467	1 234	414	250	106	23	23 147	6 825	5 638	3 436	1 716	851	638	304	19	19 427	42 574
	475	407	243	86	23	14	3	2	1 253	212	237	185	89	67	37	14	—	841	2 094
	473	404	242	86	22	14	3	2	1 246	209	236	185	88	67	35	14	—	834	2 080
	2	3	1	—	1	—	—	—	7	3	1	—	1	—	2	—	—	7	14
	179	106	49	15	6	2	—	—	357	51	29	30	18	3	3	1	—	135	492
	31	19	10	6	3	1	—	—	70	29	20	19	14	3	3	—	—	88	158
	148	87	39	9	3	1	—	—	287	22	9	11	4	—	—	1	—	47	334
	9 479	7 007	3 175	1 133	385	234	103	21	21 537	6 562	5 372	3 221	1 609	781	598	289	19	18 451	39 988
	5 449	4 463	2 201	813	278	155	67	12	13 438	4 134	3 983	2 568	1 329	664	505	247	13	13 443	26 881
	4 030	2 544	974	320	107	79	36	9	8 099	2 428	1 389	653	280	117	93	42	6	5 008	13 107
	10 089	7 405	4 021	1 646	625	404	132	25	24 347	8 301	6 674	4 357	2 298	1 114	809	331	26	23 910	48 257
	8 431	6 091	3 332	1 379	531	351	116	18	20 249	7 707	6 204	4 056	2 141	1 029	757	305	23	22 222	42 471
	4 737	3 577	2 071	841	277	159	32	9	11 703	3 814	3 377	2 374	1 278	611	378	145	14	11 991	23 694
	3 694	2 514	1 261	538	254	192	84	9	8 546	3 893	2 827	1 682	863	418	379	160	9	10 231	18 777
	1 658	1 314	689	267	94	53	16	7	4 098	594	470	301	157	85	52	26	3	1 688	5 786

Isän ammatti Faderns yrke Occupation of father	Isän ikä, täytettyjä vuosia — Faderns ålder, fyllda år — Age of father, years										Yhteensä Summa Total
	17—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60—75	Tuntematon Okänd Unknown		
	VI. Kotitalous ja siivoustyö - Huslig verksamhet och rengöringsverksamhet — Household workers and charwomen	27	494	1 149	1 349	1 138	805	92	11	9	
VII. Epätarkka tai tuntematon ammatti, ilman ammattia — Obestämt eller okänt yrke, utan yrke — Occupation insufficiently described or unknown, without occupation	1 215	21 081	38 785	35 382	27 288	20 939	2 399	271	447	147 807	
1. Koroillaan eläjät, eläkkeen nauttijat, opiskelijat ym. — Rentierer, pensionstagare, studerande m. fl. — Rentiers, pensioners, students, etc.	68	1 600	2 637	1 591	1 043	614	83	19	23	7 678	
2. Sekatyöläiset — Kropparbetare utan närmare bestämt yrke — Unskilled workers	999	17 570	33 164	31 289	24 318	18 922	2 105	222	286	128 875	
3. Muut — Övriga — Others	148	1 911	2 984	2 502	1 927	1 403	211	30	138	11 254	
Yhteensä — Summa — Total	5 053	98 572	210 938	216 699	173 640	142 476	18 773	1 951	1 748	869 850	

Liite I b — Bilaga I b — Appendix I b

Illegitimate live births by occupation, age and marital status

Äidin ammatti Moderns yrke Occupation of mother	Elävänä syntyneet — Levande födda — Live births													Kuolleena syntyneet Dödfödda Stillbirths
	Äidin ikä, vuosia — Moderns ålder, år — Age of mother, years													
	15—17	18—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	Tuntematon Okänd Unknown	Yhteensä Summa Total	Naimaton Ogift Single	Naimisissa Gift Married	Leski tai erotettu Änka eller fränskild Widowed or divorced	
A. Ammatissa toimivat — Yrkesutövare — Economically active	434	5 364	20 438	12 795	7 377	4 212	1 409	147	181	52 357	47 782	395	4 180	1 808
I. Maatalous — Jordbruk — Agriculture	147	1 501	5 119	2 841	1 512	839	298	40	22	12 319	11 740	64	515	435
1. Maanviljelijät, itsen. elinkeinonharj. — Jordbrukare, självständiga näringsidd. — Farmers, workers on own account	142	1 423	4 691	2 479	1 244	658	221	31	20	10 909	10 513	52	344	393
2. Maataloustyöntekijät — Jordbruksarbetare — Agricultural labourers	5	78	428	362	268	181	77	9	2	1 410	1 227	12	171	42
II. Teollisuus ja käsityö — Industri o. hantverk — Industry and handicraft	30	491	2 288	1 644	900	536	175	8	8	6 080	5 530	23	527	192
III. Liikenne — Samfärdsel — Transport and communication	—	33	217	137	70	33	10	—	1	501	463	2	36	12
IV. Kauppa — Handel — Commerce	25	332	1 765	1 187	582	271	64	5	10	4 241	4 005	11	225	163
a. Ravintola- ja hotelliliikkeit — Vårdshus- och hotellrörelse — Restaurants and hotels	4	97	781	561	274	121	32	2	6	1 878	1 768	6	104	83
1. Omistajat ja johtajat — Ägare och direktörer — Proprietors and managers	—	—	1	4	13	4	2	—	—	24	18	—	6	1
2. Tarjoilijat ja muu palveluskunta — Serverings- o. annan tjänstepersonal — Waiters, other attendants	4	97	780	557	261	117	30	2	6	1 854	1 750	6	98	82
b. Kauppa-ym. liikkeit — Handels- o. a. affärer — Trade, etc.	21	235	984	626	308	150	32	3	4	2 363	2 237	5	121	80
1. Omistajat, johtajat ja kontorihenkilökunta — Ägare, direktörer, kontorspersonal — Proprietors managers and clerical workers	5	69	349	286	155	83	17	2	1	967	903	1	63	31
2. Kauppa-apulaiset — Handelsbiträden — Employees	16	166	635	340	153	67	15	1	3	1 396	1 334	4	58	49

Lapsen järjestysluku — Barnets ordningsnummer — Birth order																				Kokomaa Hela riket The whole country
Kaupungit — Städer — Towns										Maaseutu — Landsbygd — Rural districts										
1	2	3	4	5	6—7	8—15	Tuntematon Okänd Unknown	Yhteensä Summa Total	1	2	3	4	5	6—7	8—21	Tuntematon Okänd Unknown	Yhteensä Summa Total			
1 191	976	541	256	103	81	28	3	3 179	560	545	337	191	94	117	51	—	1 895	5 074		
8 061	4 744	2 302	1 008	460	310	139	15	17 039	42 200	32 464	20 374	12 612	8 071	9 084	5 858	105	130 768	147 807		
2 936	1 436	581	233	100	56	23	2	5 367	1 308	542	249	112	58	32	9	1	2 311	7 678		
1 918	1 389	712	382	223	180	90	5	4 899	39 076	30 750	19 487	12 132	7 826	8 874	5 742	89	123 976	128 875		
3 207	1 919	1 009	393	137	74	26	8	6 773	1 816	1 172	638	368	187	178	107	15	4 481	11 254		
82 739	58 892	28 856	12 329	5 468	3 902	1 650	194	194 030	201 071	163 458	109 383	69 079	44 805	51 131	36 374	519	675 820	869 850		

of mother; illegitimate stillbirths by occupation of mother, in the years 1941—50.

Äidin ammatti Moderns yrke Occupation of mother	Elävänä syntyneet — Levande födda — Live births													Kuolleena syntyneet Dödfödda Stillbirths	
	Äidin ikä, vuosia — Moderns ålder, år — Age of mother, years														
	15—17	18—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	Tuntematon Okänd Unknown	Yhteensä Summa Total	Naimaton Ogift Single	Naimisissa Gift Married	Leski tai erotettu Änka eller fränskild Widowed or divorced		
V. Yleinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet o. fria näringar — Public services and liberal professions	—	1	24	220	247	152	78	30	2	2	756	719	2	35	24
VI. Kotitalous- ja siivoustyö — Huslig verksamhet o. rengöringsverksamhet — Household workers and charwomen	86	1 149	4 824	2 912	1 610	858	275	17	23	11 754	11 355	35	364	412	
VII. Epätarkka tai tuntematon ammatti, ilman ammattia — Obestämt eller okänt yrke, utan yrke — Occupation insufficiently described or unknown, without occupation	145	1 834	6 005	3 827	2 551	1 597	557	75	115	16 706	13 970	258	2 478	570	
B. Entiset ammatinharjoittajat — F. d. yrkesutövare — Retired from previous gainful occupation	—	2	13	16	10	15	8	—	—	64	57	1	6	1	
C. Vaimot ja lesket ilman omaa ammattia, miehensä ammatin mukaan — Hustrur o. änkor utan eget yrke, efter mannens yrke — Wives and widows without own occupation, by the occupation of husband	—	8	251	760	1 013	940	430	62	9	3 473	5	530	2 938	120	
I. Maatalous — Lantbruk — Agriculture	—	2	83	273	401	405	188	29	6	1 387	—	150	1 237	54	
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk — Industry and handicraft	—	1	26	78	97	99	44	4	1	350	—	82	268	12	
III. Liikenne — Samfärdsel — Transport and communication	—	1	8	25	30	15	8	—	—	87	—	24	63	3	
IV. Kauppa — Handel — Commerce	—	—	4	9	12	9	7	—	—	41	—	7	34	1	

Äidin ammatti Moderns yrke Occupation of mother	Elävänä syntyneet — Levande födda — Live births											Kuolleena syntyneet Dödfödda Stillbirths		
	Äidin ikä, vuosia — Moderns ålder, år — Age of mother, years													
	15—17	18—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	Tuntematon Okänt Unknown	Yhteensä Summa Total	Naimaton Ogift Single		Naimisissa Gift Married	Leski tai erotettu Änka eller fränskild Widowed or divorced
V. Julk. toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar — Public services and liberal professions	—	—	9	20	12	8	4	—	—	53	2	7	41	1
VII. Epätarkka tai tuntematon ammatti, ilman ammattia — Obestämt eller okänt yrke, utan yrke — Occupation insufficiently described or unknown, without occupation ..	—	4	121	355	461	404	179	29	2	1 555	3	260	1 292	49
D. Huollettavat — Personer som åtnjuta vård — Persons receiving assistance	61	249	36	12	13	15	5	—	—	391	379	—	12	13
Yhteensä — Summa — Total	495	5 623	20 738	13 583	8 413	5 182	1 852	209	190	56 285	48 223	926	7 136	1 942

Liite II — Bilaga II — Appendix II

Deaths by industry and age, in the years 1946—1950

Elinkeino ja asema ammatissa Näringsgren och ställning i yrket Profession and professional status	15—19 v. år years	20—24 v. år years	25—29 v. år years	30—39 v. år years	40—49 v. år years	50—59 v. år years	60—69 v. år years	70—79 v. år years	80— v. år years	Yhteensä Summa Total	Kaupungit Städer Towns	Maaseutu Lands- bygd Rural districts
Maa- ja metsätalous — Jord- och skogsbruk — Agriculture and forestry	658	1 089	1 256	2 352	3 722	6 507	10 465	11 261	5 311	42 621	1 126	41 495
1. Yrittäjät ja toimihenkilöt — Företagare och funktionärer — Employers and employees	6	182	481	1 630	2 825	5 373	9 072	9 968	4 632	34 169	724	33 445
2. Työläiset — Arbetare — Workers	652	907	775	722	897	1 134	1 393	1 293	679	8 452	402	8 050
Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk — Manufacturing and handicrafts	322	812	932	2 488	3 889	4 929	5 838	4 682	1 768	25 660	13 056	12 604
1. Yrittäjät ja toimihenkilöt — Företagare och funktionärer — Employers and employees	4	15	48	148	197	296	409	258	82	1 457	956	501
2. Työläiset — Arbetare — Workers	318	797	884	2 340	3 692	4 633	5 429	4 424	1 686	24 203	12 100	12 103
Kauppa — Handel — Commerce	139	277	286	589	865	1 209	1 208	879	308	5 760	3 643	2 117
1. Yrittäjät ja toimihenkilöt — Företagare och funktionärer — Employers and employees	23	109	159	384	639	959	997	764	279	4 313	2 693	1 620
2. Työläiset — Arbetare — Workers	116	168	127	205	226	250	211	115	29	1 447	950	497
Liikenne — Samfärdsel — Communication	106	429	371	776	1 038	1 173	1 241	1 007	349	6 490	3 232	3 258
1. Yrittäjät ja toimihenkilöt — Företagare och funktionärer — Employers and employees	12	52	60	140	234	271	366	275	116	1 526	736	790
2. Työläiset — Arbetare — Workers	94	377	311	636	804	902	875	732	233	4 964	2 496	2 468
Palvelukset yhteiskunnalle ja elinkeinoelämälle — Tjänster till samhälle och näringsliv — Services for society and economic life	16	127	193	438	675	1 017	1 333	1 285	568	5 652	3 157	2 495
1. Yrittäjät ja toimihenkilöt — Företagare och funktionärer — Employers and employees	5	49	101	249	427	691	888	787	373	3 570	2 092	1 478
2. Työläiset — Arbetare — Workers	11	78	92	189	248	326	445	498	195	2 082	1 065	1 017
Henkilölliset palvelukset — Personliga tjänster — Personal services	158	283	210	398	552	986	1 448	1 449	768	6 252	3 443	2 809
1. Yrittäjät ja toimihenkilöt — Företagare och funktionärer — Employers and employees	—	—	3	5	20	31	49	41	17	166	104	62
2. Työläiset — Arbetare — Workers	158	283	207	393	532	955	1 399	1 408	751	6 086	3 339	2 747
Ilman ammattia — Utan yrke — Without profession	819	1 281	1 111	2 006	2 860	4 000	5 360	5 488	2 912	25 837	4 121	21 716
Yhteensä — Summa — Total	2 218	4 298	4 359	9 047	13 601	19 821	26 893	26 051	11 984	118 272	31 778	86 494